

Questio

III prologi.

Et licet vocaliter differat: tñ id cõcept^o metis corespondet vtriusque. **[¶]q[ue]** res denotat ab vna pte. est: sicut hoc d[icitur] r[ati]onale ab alia r[ati]onale: capitulo r[ati]onale: sicut hoc est differentia: ut etiam materialis a materia: tunc abstractus significat illa parte c[on]temp[or]ante a q[ui] res denotatur. Sicut significat supponit: p[er] alia r[ati]onale: t[em]p[or]ate significat etiam absolute etiam notatio: connotato eave et pars essentialis h[ab]e[re]: t[em]p[or]e abolute accipiat siue etiam notatio: no[n] est synomina cu[m] li[r]o r[ati]onale supponit: p[er] toto h[ab]ere: r[ati]onales non s[unt] p[er] alia sola. **[¶]q[ue]** res substantialis denotat ab alijs forma accidetaria: lu[m] q[ui] est res sicut absoluta sibi inheret: sicut alijs ab albedine. **[¶]q[ue]** res aliqua habeat et alijs albedine sibi inheret: sic alijs absoluta avirute: ut p[er] a sufficiencia: sicut a se: t[em]p[or]e abstracta q[ui]c[um] capit[ur] abolute: vt significat illas formas accidetariae sumptu[m] r[ati]onale significant c[on]ducere libet res absoluta. I. non refutetur potestare absolute. **[¶]q[ue]** soluit etiam h[ab]emt ab abstracta aliqui accipi notatio: feccant h[ab]emt formas ad subiectum. Et i. connotat eas p[er] modum imprecisionis suo subiecto. **[¶]q[ue]** res nota[re]t ab alijs motu[rum] actio[rum] vel partio[rum] vel mobilis/r[ati]s/tractabilis/p[er]f[us]ibilis: et tunc abstractus facit motu[rum] actuum vel operatione cu[m] aptitudine vel similitudine iactu[rum]: vt mobilitas/r[ati]bilis et cetera. **[¶]q[ue]** res nota[re]t ab alijs p[er] sensu[rum] extrisco: et ab eo distare loco subiecto: t[em]p[or]e calefactu[rum]/creatu[rum]: que sic vir ab effectu producibili in alio: q[ui] penitus extitit seu cause efficienti: sicut tunc[us] caputacius/dexter/sinister/distans/p[er]p[on]entes/locat[us]/situat[us]: sicut de aliis. **[¶]q[ue]** res nota[re]t ab alijs p[er] res nota[re]t: ea q[ui] non est: fuit a caritate retulit: vt cec[er]it/furdi/non hoc corruptibile: t[em]p[or]e notationes includit negatione: in ob[lig]o: hic abstractus importat id a eis res nota[re]t. **[¶]q[ue]** res q[ui]d p[er] supponit abstractum: dicendum est: si ab vna re p[ec]cile a se p[er]favebit alia sumit denotatio concordia abstracti supponit p[er] illarum vel albedo/ caliditas: q[ui]c[um]c[av]e ab albedine vel calore: d[icitur] aliud ab ille vel calidu[m]. **[¶]Si** vero a pluribus: sumitur denotatio c[on]trafacta/abstracti non supponit: p[er] uno certo: sed p[er] ob[lig]o: q[ui] d[icitur] denotatio concr[et]a: vt r[ati]bilis ut alijs a potentia ridet: q[ui] realiter est alias ac ab ipsis ridet. **[¶]H[ab]et** autem res: q[ui] et effectus: ideo r[ati]bilis supponit: p[er] res sumit: p[er] nullo se[con]dum. Hisi dicere q[ui] inter illa plura eternu[m] p[ri]ncipiale/habens ordinem ad altitudinem alia: tunc abstractus posset supponere pro illo p[er] p[ri]ncipalitatem: connotare aliud vel alia ad p[ri]ncipalitatem ab aliis. Sic dicit p[er] r[ati]bilis supponit: p[er] hole sive p[er] alia: notando aptitudinem ridendu[m]: t[em]p[or]e connotato ea possit ridere. **[¶]Si** hoc patet q[ui] ei r[ati]bilis dicitur q[ui] q[ui] est de abstracto q[ui]q[ue] q[ui] q[ui] est: que res est de alijs termino: binus r[ati]bilis p[er] termino: non sicut res supponit. **[¶]Si** vero abstractus includit negatione: non supponit: p[er] alijs i affirmativa: vt cecitas: q[ui] non dicit enim aliud de ipsis: abveget idea cecitas si p[ar]ticipata/cectas non supponit: p[er] nob[is] nihil est cecitas. **[¶]Si** dicit/hec estvera: cecitas est p[ar]ticipata et affirmativa: ideo extrema supponit p[er] eadem: p[er] omnia supponit. ergo cecitas p[er] alijs supponit. **[¶]Dicendum** q[ui] illa estvera: p[er] copula et dicit actu signatu[m] non significat p[ar]ticipatio[ne] alium: sicut cecitas caput/mareria litter supponit: p[er] termino: non p[er] re alijs. Sed caput p[er] loy p[er] l[et]eram: p[er] dicit realitate existentia extremorum: tunc hec est falsa: sic enim cecitas nihil est. Et haec forte possit r[ati]bere de oibus abstractio comparatio: q[ui] p[er]sonaliter.

non supponit pro aliquo: et hunc modum tangit auctor infra dist. v. q. Quæst. quarta.

Verum ois passio sit demonstrabilis de suo subiecto primo: quia illa est cuius subiectus bus est mere identitas. Et ideo breuiter summa hinc positio notabilibus subiectis tur scilicet rationes. A. Horadu ergo quod subiectum primi est subiectum cui fiduciam potest ex alio circumscripsit. B. Nota. 1.

Exempli huic? predicti discipinabili. si subiectum de scilicet ratione primo est subiectum: fuit alia intellectus et subiectum primo? non potest enim hoc predicari discipinabilem quoniam ait: etiam ab aliis separatae: et nulli alterius quoniam separata aia: hoc autem est subiectum non pauci qui hoie destructo adhuc coenit ait. C. Nota. 2.

In logica videlicet docim subiectum primi est quod predicatur non prius quoniam superior nec delaperato ad ipsum: sed ut intelligatur: et reddit in idem. Ex quo se ferat: non est subiectum primum et subiectum cuicunque est prius subiectum: prout de aia intellectus discipinabili: et ceteris facti sunt. D. Nota. 3.

Sed notandum quod passio est quadruplicis. E. Nota. 4.

Quidam de scriptio clarior est. F. Nota. 5.

Forma absoluta libet: quidam motu vel mutatione: quidam aliquo extrinsecu affirmativa: quidam negativa vel prius: exempla parat. s. non illud notandum passio est abstracti principi lignificans. G. Nota. 6.

Hoc dicitur tertio: quodque est subiectum primi passione est aliquod medius: cui plus pio prius: i. not. quoniam: quodq. nullum est tale medius: ut pura q. nulli non. quoniam. Sed propria tali passione est subiectum predictum: est immediata. H. Nota. 7.

Quare iplicat explica: quod est subiectum primo a passione fit aliquod medius: pba tui sit subiectum primum a passio. c. b. medius rur sit. I. Nota. 8.

Sequitur: b. est medius inter. a. r. c. id est subiectum. c. tener quia: q. medius i. maioris subiecti respectu passio nra. vitra. b. est subiectum. c. et p. i. a. g. a. non est primus subiectum. K. Nota. 9.

Solutio: subiectum hi caput p. subiecto proprie: sed pro subiecto passione. i. p termino opero: de q. passio potest predicari accidentaliter: convertible. L. Nota. 10.

Et ita potest dari subiectum primi passione: sicut quo non est subiectum puta definitio. M. Nota. 11.

Lociu prima passione est modo non p. fit demonstrabilis de suo subiecto primo: quia proprius immediata est indemonstrabilis. N. Nota. 12.

Et passione primo non sit demonstrabilis de suo subiecto primo: quia est passione habeat medius cum p. quoniam est subiecto pio. O. Nota. 13.

Lociu declarabitur q. sequitur. P. Nota. 14.

Lociu ipotasis forma absoluta libenter non est demonstrabilis de subiecto pio: tali passio non potest de pio subiecto p. explicari. Q. Nota. 15.

Callo p. est demonstrabilis subiecto non pio: p. primus subiectus. R. Nota. 16.

Latus p. est demonstrabilis subiecto non pio: p. primus subiectus. S. Nota. 17.

Latus p. est demonstrabilis subiecto non pio: p. primus subiectus: aliquid non exceptu scilicet: ut ceteri citius non est demonstrabilis de callo. T. Nota. 18.

Et habere iiii. potest demonstratio de triangulis corruptibili de subiectis posita est. U. Nota. 19.

Lociu quinta: passio negativa cui oppositi est demonstrabilis de aliquo subiecto pio: potest demonstrari: ut est corruptibile est corrupcione nullius subiecta simplex: est corruptibile nulla subiecta non complexe et corruptibile. V. Nota. 20.

Trum in omni demonstratio diffinitio sit medius demonstrandi. W. Nota. 21.

illa intelligenda est de demonstratio possibilis: et si autem demonstratio possibilis demo-

Questio VI.et.VII. prologi.

stratio ppf qd vris: utræq; vniuersalitate et affirmatiua. ¶ Et pimo sequit; qd est p causa, i. mediu' causa. Et scđo: qd est in prima figura et pimo et modo.

Nota. 1. Et tertio: qd est ostensiva. ¶ Scđo notandum qd diffinitio est duplex: scđ qd rei: qd nois. Diffinitio qd rei qd daf p causas intrificas: sive p principia essentia et definiti. Et rei significare p diffinitione: illa si formalis: sive de p parte materiali: sive formalis: sive utræq;. Et illa definitio est foli' copiosi subtilitas: aut rei hinc pars obiecta cuius rei est trægula: qd cōponit et trib' lineas. ¶ Aliquid daf diffinitione p extrinseca: et illa sive materialis: qd frequenter daf p materiali: subiectum.

Arti. 1. ¶ Diffinitio qd nois etiam dupl' accipit. ¶ Non modo p oīone: quā oīa intelligit p nomine. ¶ Scđo p oīatione cuius diffinitio sequit; ex prius tē. ¶ Cluſio prima: Demōstrationis postissime mediū qd qd est diffinitio qd scđ qd aliqui nihil mediat per diffinitionem et passionem: et tunc pōt est media ut h̄c tres demonstrari de trægulo p diffinitione: qd aliquid mediatur: et tunc nō dōt esse mediatur ut fieri supceptum discipile et diffinitione bona mediata alia intellectu: qd pōt passio demōstrari de diffinitione: Et ipso positio in qd passio demōstrat de diffinitione: non est immediata: qd est demōstratio: pōtemus est l' demōstratione postissima: non debet esse mediata. ¶ Scđo ita: qui nihil i' demonstratione postissima est diffinitio: tunc debet esse diffinitio subiecti et non passionis: pōt: qd mediat in tali demonstratione qd ipsoat causa passionis: et nihil aliud: diffinitio aut passionis ipsoat ipsa: passionis: qd non est causa suppositi. ¶ S' diffinitio subiecti ipsoat subiectum: qd est in materiali: passionis: et credo dōto non materie ad subiectum.

¶ Quæstio fertur.

Arti. 2. ¶ Trūm sola pōficio p se modo est sci-
bilis prie dicta. ¶ Notandum est pīo
qd propōficio p se pōd necessaria. Et oī
necessaria est p se talis pītēt ad de-
mōstrationē: velut scđo li' est subtabulatis vel et pīc-
piū si non est subtabulatis vel idemstabilitatis.

Nota. 2. ¶ Scđo notandum qd duo sunt modi dicendi p se in qd alio altero est oīs: pōt p se: scđ pīm' mod' dicendi p se: et scđ modus due dicendi: qd se dicuntur aut h̄i duo modi dicendi p se: pītēt imode: qd alio. Nam pīm' mod' est qd qd predicatori non dicit aliquid oīo dicibili p ipsoato p subiectu: ita qd nihil possibiliter vir pīdicato est extre-
scidi subiecto: qd est dicit pōficio p se pīm' mod' est pōt in qd pīdicatu pīdicari estefaci de subiecto: et sic
sola illa pōt p se in qd supi' qd dīdicatne pīdīdicatne estefaci de suo fieri. Et pī se cu' est est differē-
tia: in qd pīdicari ipsoat id est subiectu: aut pātē in
trīfica: sive essentia: rei significare p subiectu. Pōficio
pī se scđo modo est pōficio in qd pīdicatu ipsoat a
liq' reali disticci a subiecto: qd est in qd pīdicatu subiecto: qd est rīfūbile: de' est creativus. ¶ Alii disfiguit
lunconisēmā pīm' cu' pīm' mod' dicendi p se est pōficio
pī se: in qd pīdicatu est qd subiectu sive trīfica: sive
extrīfica. Scđo mod' dicendi p se est ecclerio: scđ qd
subiectu est qd pīdicari ad cōmēt intellectu. Et illo pīz
qd pīm' modi hec est pī se scđo mō: materia ē in
potētia ad formam: qd forma qd ipsoat pīdīdicatu ē ex-
trīfica materie: sed pī se scđo modū ē in pīmo modo
dicendi p se: sive in scđo mō: sicut forma est cā ma-
terie: ita materia est cā subiectua ratione: et intelligente
qd dicta sunt de affirmatiua tē. ¶ Cōclusio respon-
sibus: loquendo de scđa cōtēr: et disfiguit: et itellectu

Arti. 2. ¶ Est cōmōne ad scđam ppf dō et qd. Et capitulo demō-
stratione large pōt qd libz pīlogico discussu: qd pō
positio dubitabilis pōt fieri euidēs: nō oīs propōficio
demōstrabilis: ita scđibz ē se scđo mo: patet qd al-
iq' propōficio qd pī se pīmo mō demōstrabilis: vt illa cōsideratur
alio: est alio: qd pōt esse dubia alio intellectu fieri
sive euidēs p opationē sic arguēdo. Omne qd mouet
se et animal: omnis animus mouet se: qd oīs alius est
animal tē.

Quæstio septima.

Verum theologis qd cōmōni lege habe-
tur a theologis: sit scđa pīrie dicta. ¶ Nota.
tādū pīmo et autor: circa hāc qdītione re-
citat qd op. tres ad pīmē affirmatiua: et
duas ad pīmē negatiua. ¶ Sūt enī qd tenet qd habita
fide pīcipio theologie: qd non est scđia nec noticia
euidēs: nobis acq'rit noticia cōtēlutionē euidēs: et ita
noticia cōlōnia est pīate scđia: licet pīcipia et qd' infi-
rūn nō fin euidēs nota: sicut musica credit hāc pī-
cipia ex arithmeticā. Et perspectiva ex geometriā: et
tā mūtua qd pīspectiva ē vera scđia. ¶ Alii dicunt qd
habita fide pīcipio theologie intellexit: vnde illi' hā-
det et itellectu: ager: acq'rit scđam illos pīcipios: qd
theologia nō est fides pīm' Augu. hac scđia non poter
plurimi: licet ipsa fide poterat plurimi: nec et itellectu:
ars aut pītētia: qd scđia tē. ¶ Tertii dicunt hoc id est qd
scđ: h̄i dicunt: qd hoc non est possibile il lumine fidei: nec
naturali: qd in lumine supiori: qd ē mediū in lumine ḡte
fidei: qd clarit: cognoscunt mātes qd pī foliā fidei: et mi-
nus clare qd in patria. Num ē theologus clariorē hā-
noticiā credēdor: qd fidelis nō theologus. ¶ Len-
tīlī partē negatiua pīmē: et in ordine qdītū dicuntur pī-
lophīq' qd a oīam scđam nobis possibile possum' nat-
urali fidei. Et i' nullū mere credibilis pōt a noī
bīs scđi euidēnter: etra hāc sunt scđoz autoritatis. ¶ Scđo sunt qdītū in ordine: cū qd' autor: tener hāc
conclusionē. ¶ Quātua credibilis possint euidēnt scđi
nōta: nō pītēt illo pīm' cōmēt legē. Et tō: eto
logia pīm' qd cōtēr et addūcim': non est scđia proprie
de ita tē. ¶ Ad cui' euidētā notādū scđo: qd oīam habi-
tū pīde qdītū acq'rit theologi: fidelis respectu cre-
dibilis pōt acq'rit fidelis: pīz: qd nullus habet: et
ponēd: nulli qd ex actibz: ḡtū: aut que scriptura au-
toritatis cogit ponere. S' nulli autoritatis scriptura
cogit ad ponendū aliquē habitu respectu credibilis pī
ter habitu fidei. Et cēm' qdītū fidelis circa credibilis:
pītēt credētū acti: pītēt fidei: fidelis nutritus in-
ter fideles theologos: patet inductiue tē. ¶ Si qdītū
que actū vel habitu acq'rit studes theologie: selpōn
def et theologus pītēt theologi augmetat habi-
tū fidei acq'rit si pīficiant acq'rit si non pīficiant
qdītū credibilis recitante: et hic habitū nō ē in fidelis:
qdītū qdītū habitu: credit: et ita ē fidelis ē. Pītēt hec
tā fidelis qdītū acq'rit multos scīentiales habiti:
qui etā in alijs scīentia acq'rit pītēt. Et pītēt illos acq'
rit multos habiti: scīentiales pīficiant pītēt theologie:
Et tā acq'rit opini: circa habites pībility olle-
fas. ¶ Vnde multos habiti: apīpēfuios tā terminos qd
propōfitionē: et mediātibz: illis pōt h̄e oīe act' pī-
bility theologo: pītēt foliā acti credētū qdītū mediā-
tibz pōt pīdīdicari: docere: robozare: et: oīa talia qd
pītēt ad theologū: nihil aut hōz ad qdītū fides et scđia
ppre dicta. Et cū nulli credibilis pōt alletere fine
fidei pīm' sequit: qdītū credibilis nō est scđia: ppie
dicta. ¶ Unde brevis nullus hāc scđam alio: pītēt

Nota.
B

nisi eidēnt noscat principia seu p̄missas ex quibz inferri neqz mutari, neqz p̄spectibz hqz scias rurorū clusionibz nisi eidēnt noscat principia. Non et credit principia; sed eidēnt noscat: quis illa eidētē noticiā ī eo causarit demonstrationes geometricæ vel arithmeticæ; et possibile ē in matrice etiā eidētē clusionibz p̄missaribz: ideo q̄ p̄missa tunc creduntur vel creduntur ei. At p̄fectio etiā est in intellectu doc. in solutio[n]e q̄d p̄missa.

multus: deo qui punit in creacione / sive creatio a non
scit. **F** Et totidem est et p. tristitia doc: q. si solutio
vni / rōni q. tāq. quo ille fecit? n̄ diffigit ferre deus
et creatura. **B** Ebedictio doc: q. p. cōventu cōpositu p̄cipiu
deo ut cū p. discursu excludit aliquo ens esse finitiū p̄cipiu
mū / bīc accipiens finitiū et summiū. **C** Et p. finitiū et summiū
ēst p̄pūis deo. Et cū facta nullā creatura ēst h̄mō
ēst diffigit illi ens ab ob. de creature. Nec alii acceptū
deo p̄cipiū: nō homini possiblū iuria ēst q. si quid ad
ille act̄ intelligēd̄: q. q. ad acceptū illū / si acceptū h̄z tū
est obiectum: fino acceptū p̄ce ac̄ intelligēd̄: tū ter
mitat ad deū: q. ille acceptū p̄posito nihil intelligēd̄: tū ter
de: q. supponit foliū p̄ deo: tūc p̄ces q. supponit tā
p̄ deo q. p. creature. **T** Sed tria illud q. nō mīc de
ctū ē: q. h̄s doctoři i reprobatione sc̄da, p̄batione sc̄da
opinionis / sc̄d q. nō p̄t h̄c acceptū similes p̄cipiū
deo. **A** dēd̄ em q. ab illo extremo cōplexo / enī
nūtī: seu ens summiū q. q. p̄bat p̄ discursu / possit
fornari acceptū / i cōplexo. significans tale ens summiū
vel finitiū: q. ille erit acceptū similes p̄cipiū deo. **R** Nam
si cognoscit in discursu / q. illud q. formalē aliqd̄ vī
bum est q̄ltas difficit a subiecto alio: statim p̄forni
fornare acceptū / absolutū pp̄ iū talis q̄ltas q. q. cō
cep̄tū albedinis: iugis sic erit in proposito. **E** Et manifestū
de q̄ntis p̄fornis cognoscit q. q. aliqd̄ vez ab alijs dīsa
cretiū / illo p̄forni fornare acceptū similes illā rem
vnu p̄fornit sc̄d: de deo cognoscitū similes illā rem
vnu ab o. creatura difficit: q. deo p̄fornit fornare
acceptū similes p̄ce dei rep̄sentante. **T** Et p̄fornit
fornere vocē ad cōplexo / difficile dei p̄fornit
dīvīlēs et vot de: q. absolute / p̄ce significat dei
difficile: vot nō nūsī mediāte acceptū confidēt
nec aliter q. acceptū / confidēt: q. ei synonyma p̄ce
p̄tū. **E** Et ideo q. acceptū fib̄ confidēt significat dei ioco
p̄fornit / absolute / difficile. **P** Pro solutiōne etl notādē
q. acceptū / re absolute / p̄cipiū / fornari nō p̄t nū re
illa fuerit in se / iuitū cognita: q. nisi sic / cōcētū poli
h̄c acceptū absolutū / pp̄ciū colouſ / albedinis: que
patet esse falsū. **E** Et ideo acceptū absolutū / pp̄ciū de
deo h̄r no p̄fornit. **S** q. de o. notitio: nam videt q.
p̄fornit / fornare acceptū / fāntē subfracturē / re nota
do eā etl viciōt ūj̄s siue summiū ēt. **I** Ille erit pp̄ciū
deo / similes q̄ltas sicut notitia / trutia / sensibilis /
q̄ltas similes / non cōposita ex p̄b̄: diuerſas / rōnū /
lēt habeat plures modos faciāt. **O** q. si vez etl p̄fornit
saluō autore / p̄t / stet fieri dici / q. acceptū similes du
plicis accipiēt. **E** Nō modo largē p̄o acceptū q. el vna
q̄ltas compota etl p̄b̄: diuerſas rōnū: non cura
do an tñi by illi modis faciāt plures. **A** Illō modo
frictio p̄ acceptū q. est similes: q̄ltas: q. tñi nū vnu
modi faciāt: sic foliū p̄ acceptū / absolutū / q. similes:
qñ / q. s̄notatū: fuerit similes q̄ltatas / no / q. simi
pler / reputatiōne: q. equalēt suo qd nois: q. significat
aliqd̄ recto: aliqd̄ i oblitō: ita finitū est cōposito
G **P** hoc ad rōnes ūj̄s q. p̄ fornari acceptū / similes
p̄cio mō: ab extremo cōplexo: q. ille erit s̄notatū / q.
i fructuālē cōposito / ierat p̄batione de formatio: p̄ce
p̄cē / ab olabris albedinis. **D** dēcidi q. acceptū / abfoliū / ab
albedinis.

Dicitur ad rōnes dī q̄ pōt formari p̄cept⁹ simplex
p̄io mō ab extremo cōplexo: s̄ ille erit p̄notatus ⁊
tūtūlū cōposit⁹. Et ad p̄batōne de formatione p̄cep-
t⁹ absoluū albedis. Dicēdū q̄ p̄cept⁹ absoluū albe-

dinis formari nō posse nisi pūta ei⁹ cognitionē itutia
z i⁹ cognitio cēcē pūfādū albedo cēlātū qđā re-
al⁹ dūfīcta ab eo qđ vā albi⁹ tñ nīcī pōt formare ex
ptū abſolutū albedie. Ad confirmationē pēdīcī qđ vā
qđ cognitio⁹ ex i⁹ tñ pōfūm⁹ formare cēceptū sim-
plicē largi⁹ nō strīcte. Autoc⁹ aut loq⁹ p̄pīo nō
placi⁹ strīcte. Et scđm⁹ confirmationē z qđvā pōt
nō ad scandē vā dūfīcta⁹ nō possit analītice

ponit hinc tunc ad locum confirmatione quod propterea posuit ac fons est distictus? qd posuit a nobis intelligi de qua tractat clare dicitur. Itē quid utrum in studiū theologiae etiam possit acquiri opinio creditibilis. Secundum qd de credito no nō pot: qd si crediti piaudet fides augeat, non noua adficio grauit: si ad aliquod creditibilem nondū explicite crediti adducantur piausiles. Ille pīt gñare opinionem. Ilesque opiniones multe doctoz i theologia de creditibilius. Ilesque nondū ab ecclesia tantum creditibilia deremuntur. At illa ad hoc dubitum certitudinem patet ex pcedēbris qd sibi. Errore hic se periret de aliaco qd latet hāc materia psef. Et alio modo distictus? qd, i.e. it. 13. Itē quid fides est noticia certissima: quis nō sit endes habes ita in tertio dicitur. qd, i.e. art. 4. Quodlibet, vñ. A. Tri habet theologiae līt reali vñ fini merui. In illa qd sibi recitat: et iugnatis abus opinionibz. Et qd istonē rindet doctoz pīmo de hitu i gñali. Scđo in speciali de theologia. Dehinc artus moner dubia. In gñali facit endeter ostendit līt iunctione hituū acq̄sitione. Hīt distincione actū qd sunt sine eis qd gñant: qd alī qd ē affectus pīcipiū alī qd plūfū. Alii tū distincione sunt affectus diversarū ppositionū sine pīcipiū. qd sunt affectus nūero. Et alia species sibi pīpositae qd sunt differit specie. Siquidē oēs pīpositae nō synonyme sicut metāles differit specie: qd plū differit qd pīno vñ qd differit nūero: qd duarū synonymaz ymaginari nō est alia. Vñ cōcludit qd scie totales: vt metaphysica/naturale philosophia tñ. nō suntrū hitus nūero; qd aggregata ex pluribz hitibz: nūero nūero; qd specie difīlētū; ordīne tria aliq̄le hitibz: p hoc theologia acq̄sitione nō vñ hitus: secūdū de iusta fidicē: qd vñ hitus nūero invno intellectu. Ille etiū sumarie intēto doctoz in līt qua aliq̄t explicit dicitur. Pīmū dictū ē de habitu. I generē tenēndū est hīt habitus acq̄sitione ex actu circa pīcipiū mītū distinguit: qd alī ab habitu clatio nē. Hā habitus pīcipiū est cā habitu plūfū. Media tā: qd cā affectus pīcipiū qd cā alio pīcipiū seu mītū. Notat gñatur scī cōclusioēs actualiter: ab illa habitu plūfū: sed oīa cā mediatarū imēdiata distinguit a suo effectu. Itē habitus pīcipiū est pīfectio habitu clausioēs. posteriorēs qd distinguit ab eo. Et Scđo de dicti doctoz est distictas. Cōclusioēs disticti sunt habitus. Patet: qd disticti actū. Nūc autē qd habitus pīpositione actū: qd qd gñatur finē de pīdeptate: diuerstā tem: ita qd scī rāta est de pīdeptate diuerstā in habitibz quāta in actō: qd qd gñant vel amēgantur: qd habitus imēdiata inclinat ad actū: nō ad obiecta nisi me dicere actu: qd distinguit imēdiata: salte argutiae: pī actū: qd. Tertii dictū est aliquā cōclusioēs qd pīcipiū: qd seu iunctum pot est vñ habitus: patet: qd tērmodīstrātō pīfectio: actū: qd affectus totū demōfrationē rācīvē: pīsonē: est eiuna pīpō hypothetica: qd vñ habitus. Si qdēcōnō actū adficio affectum: pīsonē si L. ue sit cathegoria sine hypothetica: lue sequitur: et qd cōveritas līt actū limplicat līt affectum: pīsonē in ex parte termino pīposito que nō est multa. Cura dō tērmodīstrātō adficio affectum: hōmīs hōmīs factū idēt.

Questio VIII. et IX prologi.

potitatem & diversitatem specificam actuus erit quod generaliter non idem est ut diversitas obiectus. Quia si pata est identitas diversitatis specificae in habitibus ista est facti diversitas ex quo habet generalem vel augmentum. Notandum post predictum i.e. plagiis infra q.d. scilicet aliqui capit. de collectione militari usque huius ordinis deinceps natum ppter actiones ordinatas ex vitate subjecti earum. Et hoc est dividitur duum de eorum subjectis demonstratrum et passim. Primum ordinum secundum patus de diversis subjectis. Et ppter unius ordinum secundum aggregatum ex habitibus eorum de una scia; et sic cōtulit quodlibet philosophus ex vitate scie.

Consideráciú est circa finum theologiae; qd' dicitur
acquip. Ano mo' vt id est in theologia & fides iusta; sic
theologia est in habere niter in vno intellectu de qd la
tio habet. Alio modo theologia dicunt fide acq' sit ali
qd habet adiecius eundem qd p'positio qd p'co
nunt cū hoc sit app'plicatio ois qd ob'tractat' t'lio
logia acq' sit sine op'lexo sine c'plexo; t'lic fide
act' credidit affinitatem distinguunt species ita habet
q'nta ex iusta & clara ad

tus ex eis geniti. Hinc sic punitur postea. Articul. 2. dubius motu rufaleste. Et Concio prima. Ad ciprieno theologiam ut includit fidem in fide ut sit et id est in fide Lector. f fufa potest dici vina nifero: de q in fua libro dicitur et Lector. 2. Concio secunda. Ad ciprieno theologiam ut includit fidem acqüitum eidutates tibi pponimus q nifae qm tria acta coprebelium cōplexor et cōplexor non e satis. Et dicens actus qui fuerit dicitur hic? Et

vna nro. p. q. bluerioꝝ actuū nro. bluerioꝝ actꝝ illꝫ sūt diversi speciꝝ et nro. ꝑ hirꝫ. **[¶] Articu. 3. mouet aut. qttuor dubia. ¶ Primiꝝ quoꝫ se hir adiu-
Dubiū. 1. cē qd ꝓ pfectioꝝ hirꝫ picipit ꝓ hirꝫ oclonis. Solō.
hirꝫ pincipioꝝ ꝓ pfectioꝝ; or euidentioꝝ nobilitas autē**

Dubiu. 1. **le** 7. **[Scdm dubiu]** an hir^o principioz fit cā habit^o 2. acionis. Ristio. Noticia principioz è cā effectua nō

Dubium. *Si noticia scelonis &c. comprobatur, non potest esse dubium, quod est noticia scelonis, sed dubium est, si noticia scelonis est probata.*

Dubius. 4 ponēdi hītu respectu p̄cipiōrum cui iſtellec̄t illi deter-
minat̄ ad p̄cipia marie q̄ se nota. Et potētia deter-
minata nō indiget bitu definitate. Solonē remittit̄
ad iſtū libātū. **Quartū dubiū** ē quic̄ sit ille habit̄
q̄dā cōfessio nō p̄cipia ministrat̄ et cōfessio. H̄o est
q̄dā cōfessio nō p̄cipia ministrat̄ et cōfessio.

lib q ponit vn^o respectu principior^{um} & p^clonis. So^{lo} est
sapientia: sapientia equaliter est intellectus & scia. Un^o ponit
sapientiam esse huius totius demonstratiois: sicut intellectus est
huius principii: et scia huius p^clonis. Ue^r sapientia accipit ali-
quod de sapientia: sicut intellectus de p^cloni p^clio.

qñ gñal p. hñtu tot? **demonstratio**is er pñmis pñcipijs. Et tra et iuuenit i artib? mecanicis qñ dicitur sapientia latomorum / sapientia statuificet vñ hñ. vi. Epcl. c. viij. **Et** illud accipit sapla p. hñtu demonstratiois qñ nobilissimorum obiectorum. **Et** aut sapla sif illecebrat scia eualeat. I. t. or? **demonstratio**is; pbat autem philosophi vi. epcl. Et rōne: qñ nū si dñ distingueret ab intellectu et scia. Hñ ois pñpositio necessaria: aut è pñcipiis aut pñcto. Si pñcipiis er? itelegit. Si è pñcto er? è scia. In hoc dñ distinguit qñ sapla non est aliam vñ pñponit necessarie cathegorie. s. pñcipiis vel cõclonis. Sed et respectu virtutis simul pñcipiis et cõclonis. I. t. or? de **demonstratio**is; itelegit aut et respectu pñcipiis; scia respectu cõclonis. **Sicut** q. t. C. Circa secundam par sem prologue de subiecto. **Quod** nos.

*Articolo primo qbusdā suppositiōē rīdet ad
quā. Circa primum est op̄. Sco. q. iij. plo. & rō sūt. Arti. i.
Iste primum est p̄tinere ī fūrūlūtū plo ocs veritātē
ill̄ habit̄. Abi nota q̄ p̄tinere ī virtūlūtū n̄t̄ aludē
et q̄ ī cōfessōne ī cōfessōne aliudē ita vñā no-
tā. Cōfessōne aliudē ita vñā no-*

q̄ cōtinere cālter. i. posse cauſare aliud; 2. ut vna no-
ticiā virtualiter cōtinere alia noticiam; 3. vnam no-
ticiā posse cāre alia; ſicut noticia pmisay virtualiter cō-
tiner noticiā occlusionis. Probat ipē ſic: n̄ ſubiectū
in ſuſtentiā invenit; ita in ſuſtentiā eaurū

primum ostinet, proponeas immediatas: et quod subiectum earum continet predicati: et ita evindetur totius propnis: proponeas autem immediate continet conclusiones: et subiectum propnū immediatas ostinet oēs veritates illius habere. Et contra illā opī ponit auctor. Nisi ergo noticia icoplera reivī? 13

illā op̄. ponit aut̄. Huius vna noticia incōplexa et levius
cū intellectu est cā sufficiēs respectu prie noticie icō-
plere alteri⁹ rei. Vx⁹ p xpriētiā: q̄ cōfūctūs cognoscit
aliquis intuitu⁹ et pfecte rē aliqua nūq̄ hoc co-
gnoscit alia rē noticia incōplexa et ppria: q̄ talis no-

gnolit illa re noticia ita ut ipsa natura
ticia erit ita iuuab abstractua. Intuitiu natura
haberi nō pot: nisi effectue a re ipa. Abstractua aut
presupponit intuitiuā: ideo cecū nō pot h̄c noticiā di-
stinctā & propria coloz. **S**e dō q̄ subiectū nō sp̄ opti-
mū, sūmū, p̄ficiū, tūcū, rēfūcū, rēfūcū, rēfūcū, rēfūcū,

net virtualis passionē suā. **P**otz: q̄ p̄ficiēs freq̄nt p̄no
tāt alij realiter a subiecti distictat q̄ nō p̄tinent vir
tualit i subiectorē. **T**ertio: p̄ nō sp̄noticia disticta
subiecti & noticia disticta passionis imediate p̄tinent

virtualit noticiā p̄pōis immediate ex ipsis constitutae; q̄ requiriſ ſepe experientia v̄t calor ē calefactiū² ē immedia ta et in cōſtituciōnē distiſte cognoscat calor et calefactio non plus ſine experientia cognoscitū calor est calefactiū.

Quisq; albedo est albedinis pductua; sic de hoie et
risibilitate. **Q**uarto non est de rone subiecti scie q; vir-
tualis continet passiones p; tc. **Q**uinto non est de
rone subiecti q; ab eo denoitemur specifice scia. **P**ropter q;
hoc est subiectum de rone non est de rone difficit scie inter-

de eodē subiecto re rōne pñt eis diffictie scie ppter
diueritatē passionis. Nec est de rōne subiecti q ab eo
scia hz suā dignitatē q subiecto existēre eodē ppter
nobilitatē passionis pōt vna scia eis nobilioz alia: vt
scia illi hō est htis scialibz est nobilioz scia illi hō est

scia illi³ ho eit bñi cabilis eit nobilior scia illi³ ho eit
risibilis seu mortalis. **S**erto nō est de rōe subiecti
q̄ sit primū occurrēs intellectu illa scia et alia sub rō
ne e². p³; q² aliqui passio est prior subiecto primitate
cognitionis primitate pfectus qz aliqui passio ē notior

gnatiōis; p̄mitate p̄cētōis q̄ alio pāto e nōtōis
et p̄fectio; q̄ accidētiaſ op̄ationes ip̄oſata p̄ p̄ſſōneſ.
frequētū ſūt notioeſ e ſubſtātia ip̄oſata p̄ ſubieciſ
et forma ip̄oſata p̄ p̄ſſōne materie eſt p̄fectioſ
materiā; p̄ hoc p. Septimo q̄ nō eſt de rōne ſubie

materiarū p. 5. **S**epara rō no n̄ per
cti q̄ sit p̄imū mouēvel p̄ia rō mouēnt intellectū
ad oēz noticīa ad quā inclinat habit⁹. **N**ec octaua
q̄ principiār intēdat ei⁹ noticīa: q̄z principiār intēdit
noticīa toti⁹ pp̄dis. **S**īz aliq̄z subiectū eq̄ pfecte p̄
mouēnt intellectū ad oēz noticīa ad quā inclinat habit⁹.

cognoscit sicut luna non perfectio cognoscit: quia scilicet ex eius
potest: sed bene per hanc aliquid aliud de ea cognoscit quod prius
non cognoscerebat. **C**uid ronem itaque subiectum scire nihil
aliud recipit nisi per se subiectum proprium scire: ita quod idem
potest: sed bene per hanc aliquid aliud de ea cognoscere subiectum inclusum.

et sub eadē rōne est subiectū scie et subiectū cōclūsio
scire. Probat; qd scia haberi nō pōt sine noticia subiectū illi⁹ scie; sed scia pōt haberi sine noticia cuiuscumqz
quod non est noticia alicui⁹ p̄missari aut cōclusio-
24

Liber

nus/aut extremitatis. s. subiecti mediavel pdicati z. q
subiecti scie erit aliq[ue] hor[um]: nō p[ro]missa vel cōclu-
sio[n]is nec mediu[m] nec pdicatur: q[ui] subiecti scionis Ex
ilio p[ro]t. q[ui] scie est aggregat[i]e vna/nō est vnu suble-
cti: h[ic] tot subiecta est actio[n]es h[ab]entes d[omi]n[u]s subiecta
h[ic] inter illa p[ot]est e[ss]e multipl[er] o[rdo]. s. o[rdo] pdicatio[n]is
sive cōstat[er]is: o[rdo] p[ro]fessio[n]is: o[rdo] totalitatis. Et fre-
quenter p[ri]mū iter illa asignal[er] subiecti scie aggrega-
tio[n]is. s. scie aggregat[i]e h[ab]itate no[n] est vnu scia
scie nec h[ic] vnu subiectu[m] simili: q[ui] multa inter q[ui] p[ro]p[ter]i
et p[ro]p[ter]iam alia p[ro]p[ter]itate: q[ui] late declarat. [¶] I[de]c que
nisi dicta sit de rōne subiecti scie/foite clar[er] sic pos-
sent dici. Supponend[us] p[ri]mū: q[ui] subiectu[m] intellegit
aliq[ue] termini? simplex icōpler[us]? fatig[us] ap[er]plexio[n]is,
posi-
tionali. p[ot]est: q[ui] subiectu[m] ē id de q[ui] pdicat[ur] passio[n]is: q[ui]
p[ro]p[ter] extremitu[m] p[ro]positio[n]is scionis: q[ui] ita no[n] co-
plexi p[ro]positio[n]ale. [¶] Secundu[m] supponend[us] q[ui] subiecti
no[n] est scia p[ro]p[ter] loquendo rātio alia[rum] scie. p[ot]est: q[ui] scia
et noticia habitu[al]is rel actualis adhucia scionis
demonstrabilis q[ui] est similes q[ui] latas no[n] copo[r]ata ex p[ro]p[ter]i
bus diuersitatib[us] rōnis. B[ea]tū omni ex gradib[us] i[t]el[lig]atio[n]is
naturu[m] q[ui] s[unt] eiusdem rōnis: t[em]p[or]e subiectu[m] q[ui] est noticia
ap[er]tivua: q[ui] ita alteri rōnis no[n] est pars talis ha-
bitus. Secundu[m] q[ui] subiecti scie scie/et scia talis al-
iq[ue] reditū ad scie in esse vel fieri: cū ad gratia
nē scie nibil aliud reditū cū intellectu et g[ra]m[mat]ici influe[n]tia
cā primae: nū p[ro]missa et p[ro]p[ter] et assensu[m] p[ro]missar[um] gene-
ranti noticia actualē scionis. Et p[otes]t harbi[us] extre-
ma ex q[ui] p[ro]missa et p[ro]p[ter] co[n]stitutu[m]: b[ea]tū omni positis
bus alius circunscriptis ponit scia/ops: q[ui] subiectu[m] sit
aliq[ue] hor[um]: t[em]p[or]e no[n] p[ro]positio[n]is nec assensu[m] p[ro]positio[n]is.
p[ot]est: q[ui] extremu[m] p[ro]positio[n]is. Si in demonstratione non
sunt nisi tres termini q[ui] sunt extrema i[n] p[ro]missis et p[ro]p[ter]is.
s. mediu[m] et subiectu[m] ac pdicatu[m] scionis. Subiectu[m]
aut[em] no[n] est mediu[m] nec pdicatu[m] q[ui] hoc est cōt[er] passio[n]is:
ergo subiectu[m] scionis. Et q[ui] se[nt] q[ui] tot sunt subie-
cta scientiaru[m] q[ui] sunt actio[n]es scie sive scie scionis de-
uersa subiecta h[ab]entes vez. iter subiecta scientiaru[m] mul-
tipl[er] est o[rdo] ut patuit. pdicatio[n]is. p[ro]fessionis
z. Et s[ecundu]m hoc inter illa multa est vnu subiectu[m] p[ri]mū
in illo ordine: q[ui] hoc p[ot]est dici subiectu[m] attributio[n]is to-
tal scie. Et cōt[er] asignal[er] subiectu[m] 2mū i[n] illo or-
dine: et similes. i.m. nonnotatu[m]. Et s[ecundu]m hoc p[ro]fis
sulariu[m] q[ui] cōt[er] dicūs de subiecto attributio[n]is i[n] schol[asticis]
moderno[n]. [¶] Articulus sec[u]ndus. Pro articulo sec[u]ndo
supponend[us] est q[ui] subiectu[m] accipit dupl[er]. p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] sub-
iectu[m] pdicatu[m] vel ib[er]sio[n]e. De scio nibil ad p[ro]positu[m]
p[ro]p[ter] mō accipit. p[ro]p[ter] altero extremo p[ro]positio[n]is. s. ter
muno vel p[re]ceptu[m] q[ui] d[icitur] pdicatur. Accipit alio[n] p[re]
significata q[ui] supponit h[ab]mī terminu[m]. [¶] Tertia est et
inter subiectu[m] scie et obiectum. Obiectu[m] est p[ro]p[ter] scia
cui[us] subiectu[m] est subiectu[m] scie. Subiectu[m] tunc est p[ro]p[ter]
obiectu[m]. Supponit[ur] est et dicens. d[icitur] q[ui] p[ro]p[ter] et ex dicti
q[ui] p[ro]p[ter] res pot[est] intelligi si i[n] p[re]dicta disce[re]ta q[ui] nobis alio
terminat actu intelligi: illo mō no[n] p[ot]est a nobis de q[ui] i[n]
via intelligi naturali: vt ptz. q[ui] c. ii. Alio mō pot[est] i[n]
ligi i[n] p[re]ceptu[m] col vel cognitio[n]e col libi et alijs fam fe to
ta v[er]bi f[ac]tis p[ro]p[ter] scic cognoscim[us]. Dico p[ro]p[ter] statu illo
p[re]ceptu[m] col deo et creature: vel p[re]ceptu[m] p[ro]posito. p[ro]p[ter]
deo fe to tunc cui[us] i[n] p[re]dicta conuenient[er] creature vt en-
summi infinitu[m] est. Supponit etia[re] ex. q[ui] p[ro]logi et q[ui]
viii. eiusdem q[ui] scia accipit vel p[ro]p[ter] similes habitu v[er] ag-
gregat[us]. Sic et theologia accipit vel p[ro]p[ter] theologian
viziōnem vel biōz. z. de hoc q[ui] p[ro]p[ter] viii. p[ro]logi. [¶] Secundo

præ. Accipiendo subiectu p re scata p q supponit sub lectu scie si alij pte theologie est sub rōm detinat ell subiectu alij p in alij filij⁹ i alij sp̄lūscant¹⁰ in alij creature: qz illud est subiectu p q supponit subiectus pfectus. Aut alij alij pclone supponit p deo: i alij p pte z. [L]oclo scd. Lepidio subiectu p termiq luponēte: sic nec de¹¹ nec res alij est alam q nō est si gnū i subiectu theologie nec totales nec ptrialis tc. [L]oclo tertia. In diuersis pth¹² theologie diuersa sunt subiecta. Et qm̄ etiā vnu qf o vno subiecto di cunq seu demonstrant pfectus passione in diuersis cō colum¹³ tc. [L]e theologia bīoz possit ponit cōfites pclones in q lilt bin diversitatē cognitioni¹⁴ i clusio nū diuersa subiecta. [S]i ergo qd est subiectu pri mū theologie pnt accipit aggregatius. Dicēdo p fz diuersos modos pfectus¹⁵ pnt ponit diuersa subiecta pria. Uñ de¹⁶ sub rōm detinat is ptmū subiecti pfectiō respectu creaturaz: p respectu psonar̄ est alij propositate pnum: de q fr̄a dī. Si xps pnt ponit suble iti pnum pfectitate pfectiō: qz pnt naturā diuinā i creat. S[ic] res i signa pnt ponit subiecti pfecto pfectate cōitār: qz dūcōs tractat i theologia fuit res v̄ signa: fz de¹⁷ sub rōe redēptoris v̄ rōe glificatoris nō est subiecti: qz ille rōes nō sūt rōes subiecti: h[ic] maḡ fidicari. Ille qz ut pponit theologie: de rō redēptori v̄ est glificator: vbi rō redēptoris glificator pfectiō pfectati i subiectū. Sz si qd de qb¹⁸ theologia. [S]o theologia sumis qm̄ pnt patuit qstioē precedēti. q. q. plogi circa terminū veritas theolo gica p fide sūt. Alio mō p habitu simpli theolo gico fidel acqsite: vt. s. patuit qstioē pcedēti. Pnum mō theologia nra nō est de ob¹⁹ neplexis nec icō pleris: sic ei respecti sole fidet infūta qm̄ v̄ i pfr̄t²⁰ nobis v̄ doceri solet i tertio. [S]cdo dā q̄ e de ob²¹ reb²² signis terminos pponit theologicalit. Et q nō ē alijs termini²³ dē nō possit fidicari paffio thologica. Et eni ens est creator vel creature. Itē operabile/creabile/ānichilabile/factibile siue cō scie extreſcas z. p̄ dī pfectiō de ob²⁴ incomplexis/ non tū de ob²⁵ cōplexis siue clusionib²⁶ rāc̄ scibilib²⁷ ppingas: qz nō oēs clusiones demōstrabilis demōstrant in theolo gia. nō eni metaphysicale nec logicales. [L]oriarie sequit h[ic]: scdō mo theologia hs tractare de q̄ liber in piculari: qz de deo creator oīm et cā cōfite ma. Itē de creature facturis deit effectib²⁸ illi²⁹ cau se cōs. vide de hoc lati³⁰ Sc. q. iii. plogi i fine. Lin car tertiā partē plogi mouet hec q. r. [Quelio. x.]

Vtrum sola opatio potēt sensitivitē sit pā A
riticū. Quelio illa mouet ppter intellectum clariorē horū qd dīcēt in qstionib³¹ sc̄qntib³² Nota.

Recitatis itaqz i pugniatis duabus opti monib³³ qz scda est Sc. q. vii. plogi tenetisqz paxis et fac³⁴ alter? potēt q̄ intellectū naturalis posterior intellectū nat³⁵ elici pformiter rōni recre. Ad hoc vt sit rect³⁶? venit primū piderādū qz qhto qd mal ta qz in ea dirū explicat & resoluti: ita in doctor. dist. xxv. q. vi. quod intellectū necessari³⁷ est hic pposito: Vide enī in doc. in scdō. q. ii. q. [S]cdo cōiderandū qz qhto hec magis est de noīs qz de re. Nā tu re talis est pfectio in nro actionib³⁸. Pnum intellectus ordit finē: qz q lilt ad finē qē sequit vel qē seq̄ pōrōlōtio finit. Deinde p̄sūt de his qz sum ad finē: pnt hoc finis dictato qd eligitum qd omittendū, hinc lequitur ele cto doſt hanc i mō sit mediumē facit executio

Question

XI prologi.

B Quod aut̄ illorū debet dici p̄x̄is de hoc q̄st̄o z̄.
C P̄x̄is s̄m Eustacij accip̄t̄ large p̄ operatione
cuiusq; studiū s̄t̄ libere s̄t̄ naturalē. Stricte v̄
opatio cognitiva iue passio p̄sequens co sc̄ēt̄ iuḡi
cognosc̄s. Et illo mō ois cognitio q̄libet act̄ pos-
t̄t̄e cognitiae v̄ appetitū passio p̄sequens: vt dele-
ctatio tristitia p̄fici dcl̄i ḡnūria ȳ p̄st̄. Strictius
accip̄t̄ p̄ operatio q̄ ell̄ i p̄tāre nra q̄le est ois op̄? x̄tu-
tis auritiv̄. Strictissime accip̄t̄ p̄ opatio p̄for-
m̄e elicita dictamini recte r̄on̄e et electio voluntatis
z̄. Dūmis v̄b̄ mod̄ no accip̄t̄ p̄posito: sed t̄rio
vel q̄r̄o mō p̄t̄. C̄lōsequit̄ s̄t̄ notādū q̄ doc̄ dislin-
guist̄ in intellectu p̄acticu p̄speculatiu: q̄ p̄stitutus
ritore. q̄ erit p̄x̄is. V̄erūt̄ noticia seu sc̄ia p̄x̄ica
no est sc̄ia p̄speculatiu: ut ifra parte. **T** Quarto fed̄
q̄ p̄x̄is no dicit actū t̄m̄s dicit actū mōt̄o volun-
tate effectiue & libere, p̄ducēt̄. s̄t̄ ell̄ de actu meri-
torio t̄. Accip̄t̄ p̄x̄is p̄t̄ mō p̄x̄is dicti actus
voluntatis cū elictio vel sperat̄: būlo s̄t̄o intelle-
ctus. Et sic non erit respectu finis: t̄m̄ respectu me-
diorum: q̄t̄ v̄dict phis̄, et h̄ibit. C̄llamur non
de finib⁹: s̄t̄ de his q̄t̄ ad fin. Nec em̄ medie cō-
libab̄ si fanabit̄: nec rhetor̄ si fanabit̄: neg polit⁹:
neg pac̄ faciat. Neg reliquo aliis de p̄t̄: ponens t̄m̄
ne aliquē q̄libet z̄ q̄t̄ erit inedit̄. I. p̄filiat̄ z̄. Et z̄
nō q̄libet opatio illo mō p̄x̄is. p̄io mōq; alia q̄
p̄x̄is s̄t̄ ordinari in p̄speculatiu: q̄t̄ s̄t̄ mō
p̄x̄is s̄t̄ ordinari in p̄speculatiu: q̄t̄ s̄t̄ mō

Flota. 3.

reptio non posse. Et in intellectu practicu[m] speculatoriu[m] est sicut in intellectu q[uod] est distinctio non res sed notio; nam id est intellectus est praeceptu[m] speculatoriu[m] et voluntatu[m]. Ut in intellectu practicu[m] intellectus h[ab]et se p[ro]pria vel actione practicas; ut intellectus dictas aliquas finem appetet et p[ro]lequendu[m] est illis dictam seu positio[n]em hec significans q[uod] in p[ar]cipiu[m] practicu[m] est q[uod] in ph[ys]ica. Sicut p[ar]cipiu[m] i speculatoribus ita finis in agibilius q[uod] virtutis nibil agit nisi p[er] finem a re dicatur ex libertate sua p[er] finitum: q[uod] in his ois actione voluntatis q[uod] non est respectu finis p[ro]prio[n]e ratione finis. Intellectus autem sicut in intellectu est tunc respectu actioni voluntatis practicu[m]. Dictato enim in intellectu finis est filio finis aliquam finem esse appetendu[m] intellectus? Sicut q[uod] meatus finis illi melius artigat. Et ita usus inq[ui]sitione oculi dicitur tunc q[uod] p[er] tale medium deteriari finis est attingendum: intellectus q[uod] sic filios suis usus inq[ui]sitiones et includes q[uod] intellectus sicut in voluntatu[m]. Ita q[uod] et intellectus p[ar]ticipat q[uod] superius ad intellectu[m] voluntatis et p[ar]ticipat q[uod] respectu p[ar]cipiorum q[uod] personorum. Tunc respectu finis q[uod] respectu mediorum filiorum tuu[m] aut est in respectu intellectus mediorum fine actione intellectus speculatoriu[m] est intellectus h[ab]ens et noticiam speculatoria consideratione eoz q[uod] non sunt in parte re. Et hoc autem q[uod] capitulo p[ar]tiu[m] triu[m] modis ois operatio est et p[ar]tis: it q[uod] ea voluntas q[uod] intellectus est sensatio q[uod] est exterior opatio est in parte nra q[uod] libet horum est p[ar]tis: q[uod] autem voluntas p[ar]io est in parte nostra cum nulla est alia? Aut est in parte nostra nisi immediate voluntio est p[ar]tis p[ro]prio p[ar]io de actu voluntatis de alijs q[uod] scario[n]e: ut latr[ation]e expli- cat dist. vix. q[uod] v. q[uod] ibi enim agit ver[itas] intellectus? dictio nra hic. Quia autem ois talis actio sit p[ar]tis p[ro]prio q[uod] ois actio voluntas vel virtus q[uod] p[ar]tis. Quia autem actio in parte p[ar]tis p[ro]prio est virtus vel virtus q[uod] p[er] suum videtur formis elici recte ron[u]m: hoc boc p[ar]tis diuidit in p[ar]tis ron[u]m et virtuo[s] et virtuo[s] p[ar]tis ron[u]m est opatio exillis in p[ar]te voluntatis nra nata elici p[ro]ficiunt recte ron[u]m. Ad hoc ut sit recte p[ar]tum co[n]cordia excludit opatio naturale q[uod] nec est ron[u]m nec virtus q[uod] in voluntario nec laudatur nec vituperatur. Et per secundam aditio[n]em excludit p[ar]tis virtus ron[u]m: hec enim est opatio exillis in p[ar]te voluntatis: nata elici p[ro]ficiunt ron[u]m errore et falce. Et h[ab]et illis fecht p[ro]prio non respectu cuiuslibet p[ar]tis q[uod] est sciencia cui debet p[ro]ficiari. P[er] de partia virtutis q[uod] non potest coformari elici dictam finem seu ron[u]m recte: ut oddi immitio[n]e q[uod] diuinum p[er]cepit. Et secundum q[uod] alii q[uod] est p[ar]tis ron[u]m nec coformari nec diffundit est elicita recte ron[u]m: p[er] de voluntate aliumq[ue] ad modum ostensionis intellectus p[er] h[ab]itu dictam finem vel falce. Et tertio q[uod] p[er] pura speculatoria p[otest] est p[ar]tis. P[er] q[uod] potest est in p[ar]te voluntatis: et ab ea iperantur et elici non soli ron[u]m finis sed et tam mediis ad finem vel intellectus dicitur sucedere forevel speculatoria p[er] p[ro]ficiunt vel scitare: aut aut recretio[n]em: et speculatoria p[otest] fieri merito[rum] de deme

ritore, & erit p̄tore. Ut cr̄fici noticia seu fca sc̄a practica non est fciā speculativa, sed t̄ p̄tate patebit. Quarto seq̄t p̄gazis non dicit actū tñi: sicut actū c̄notādo volūtate effectivæ & liberæ p̄ducēt; sic ut est de actu merito-tate tñi. A c̄picio p̄tare atq̄ m̄p̄to dicit actus voluntatis cū elicitus vel ip̄r̄atius: p̄tio si oīllo intellec-tus. Et si non erit respectus finis: tñi re p̄p̄tue me-dioz: qm̄ vñ t̄ p̄b̄tis p̄p̄tis. Et p̄tior, C̄dillamur non de finib⁹: si de b̄a & sicut ad fin. Hęc enī medit⁹ cōfī-labi si sanabilit̄ nec r̄b̄tos si habeat: neq̄ politice si pac̄ faciat. Neq̄ et reliquo aliud de fine s̄p̄tis p̄ponis si nō quibus op̄atio sit illo mo p̄tare. Dic m̄p̄to alii q̄ dicitur in sc̄a p̄p̄tua. Sicutia cū m̄p̄to

Art. 2.
Cóclusio

Ergonomics

9

1

1

1

1

卷一百一十五

三
三

3

3

5

Verum noticia practica et speculatoria diffi-
cile est fines vel penes obiecta et c. Quidam
quatuor questiones intellectus notandi prior
et differentia est in praxim et in actu practica
sive noticia practica. Nam noticia sua actus practi-
cus quod id est ei noticia actualis vel habitualis ad-
huc non potius practica. Praxis vero est opatio in po-
testate nostra constituta significata per propriem pacti
camvel est partem; et noticia adcepit huius elemosyn
na dada est fieri mensa indigentibus et actus practicis
noticia practica; sed datus elemosynas vel practicis
sylogismus formidamus et i modis figura. Ibiususcō
practica adcepit noticia seu actus practica
vel practicis; et formatio sylogismi est practicis. Et post
ergo noticia practica sic diffiniri est noticia aliquius
veri coplexio et tendens dictam invulnerabilem p-
ticulari libere operari: ut noticia barum. Diligendus
est deus tota anima: toto corde. Lolemus est deus la-
titudine. Nota qd.

Questio

XI prologi.

tria. Primum regnum dei preceps est. **L**orde credit ad iusticiam oae seipso fit ad salutem. **A**baroma ferro secundum opus; terra aratrum. Si quid notice barum, ppositum sicut notice practica sine actu practicis; si opatides sicut eae ppositum sunt paices. **S**i replicat enim ille non essent practice. **C**ontrarium dico corumpit; sit filii fons. Et actu generat habitus; seni rigata fru multi placit. **D**icentes falsum; quod notice ordinat ad opus; et sicut circa obiecta a nobis operabilia. **D**igitur enim nos ad opatides; qui dirigitur si devitare corripiere aliquam qualitate applicet suu datur. **P**rop bas statias possunt aut diffiniri noticia practica sicut notice adhesiuare; et complexitatem opus in tria partite distinguit magis quam noticia complexa. **D**e aut notice directius; qui habet ea potest cognoscere utrum qui est ubi vel quo sit opandit. **D**e aut magis quam noticia simplex; ppter te laudes. Amor est statias metus. **D**e est simile boni. **L**a-pus est durus. **E**t aqua est fluida. **Q**ui sit speculativa simplicitas; est aqua alia non quod dirigit posuit i opero. **N**on bonitas de insita cognita; dirigit ad diligendum deum per vlti mui posse. **L**ittera duritia cognita dirigit latum; aut ad ordinandum instrumenta sculpedit. **S**ed si non plus duri gut illa notice; plerique quam distincta noticia incoplexata; non sicut practicalello; nisi noticia est practica; vni cum complexa dirigit opus; ut per ea vel aliquem terminum complexum significet; opatio libera activa vel passiva. **E**t hoc formulat vel equaliter; quod semper praxis est pars le obiectum notice practicae. Noticia speculativa diffi-

tipliciter potest intelligi. Ut per alij talis intrinseca: vel **L**
tales per extrinseca. Et hoc vel alij talis per causas di-
stinctas eorum: sicut causa eorum: vel limitatio eius; proprie-
tates vel illuminatio eorum: vel per aliis subiectis: ut ppie-
tates vel subiecta: ppia vel effectus: ibi ppiae. **[Ar**
ticulus] scds. **[Loco]** puma. Scie practice et specula
ter lepus distinguuntur intrinsecis et formalibus: ne per alij **F**
alii. Probat: sic enim fons sumptus: et pars non
pot distinguit formularis nisi seipso. **[Conclusio** **Loco,** **2**
ter] Scie practice et specula distinguuntur in fine vel

Ica: Scic practice & speculatiue contingit p m vi
p fines causa: sicut p efficiente causa causaliter di-
finguitur. Probatio: q ab eodē hz res distinctū esse a
quo hz esse: fad a causa finali res hz esse: sicut a causa
efficiente. ergo Cui si dux scientie haberet eandē cau-
sam finalē p illā distinguunt causaliter: non minus
q si haberent distinctas causas finales. Ex illo seq̄
q omnes res creare distinguunt causaliter p deū: qz
de⁹ est causa distinctione omniū sicut rēr̄ oīm. z.
Lōclūsio tertia: Scic practice & speculatiue non di-

stinguis p subiecta attributiōis. Ptz; qd eodē sub
tecto pnt esse scie speculatoriæ pactice. Hā o subie-
ctū hīs paſſiōnēs ſcantes ea qd fuit i nīa pīatē/ etiā
paſſiōnēs ipotates ea qd non fuit in nīa pīatē/ pōt ē
subiectū excluditōis pactice ſpeculatoriæ. [Loco qd
Loco 4.
Scia pactice ſ peculatoriæ diffigūlty obteſta].
coſcioneſ ſcritas rānd p fibi pprā. Ptz; Evidē pcclo-
nis no pōt eſſe ſcia pactice ſ peculatoriæ qd aur pcclo
et directiō pactice ſeu opatiōis ſci eſſe ſcia pactice

ctica: aut nō sic est *speculativa* sc̄. *Loci*ū q̄nta
Lociū fine ipso p̄ illo q̄ sc̄ rectā rōne debet
intēdi ad acrētē sc̄iam: sicut cōter̄. Is ipso p̄ acci
puit ī hac materia doctoressc̄: sc̄e practicez speculati
ne disstiguiq̄ finēs taḡ sibi p̄pia. q̄z si alia ēf̄
nis practice. f. op̄ vel op̄ari: z aliis finis speculare. s.
p̄siderare. Et illis pot elici q̄ sc̄ia dicat praticez spe
culativa. sc̄ia practica est sc̄ia direcūtiva aliqui
us marie. i.e. sc̄ia coclusionis direcūtivae sc̄iem cī

ius pugnat et ita concionatio nra oritur scilicet circa aliq[ue] opus vel operationem q[ui] est i[n] potestate nostrae voluntatis. **D**icitur autem conclusio practica circa operationem voluntarium duplex. sicut dictatur et ostensio. **I**dictatur q[ui] dicuntur. sicut definitio aliqd ex facie dicitur; vt hec p[ro]p[ter] deo? col[le]g[io] die sabbati cultu latrie; eccl[esi]a est repanda; sicut de aliis. scilicet nomine q[ui] ondit. sicut mo[bi]d op[er]andis tunc cur[us] his e[st] d[omi]n[u]m intellexit? dicitur operari esse et voluntas vult / potest recte operari. R[ec]ete dico ad

nomina artis no dñe; late no poterit: ut q̄c̄ollula do-
miae p̄sonae et fūndatōne p̄tib⁹? teoto: ligna dñe sic
v̄l sic dolari t̄: p̄mū p̄ntet ad prudētiū q̄ op̄andū
op̄andū ē q̄ nō: t̄ sic de alijs circūstatiū vbi q̄ fine
q̄. q̄ten⁹ op̄harthuose. Sc̄d⁹ p̄ntet ad artes mecha-
nicas & liberales practicas: logicā: s̄ grammaticā &
rhetorica. Ibe ei artes docet modū op̄andi et mate-
ria pueniente: no ēt dicit̄ q̄n op̄andū erat q̄n ab ope-
cellū. Sic logica grammatica t̄: doc̄s q̄o argu-

dum/ grue loquendū/ aut perhendendū/ ex quib[us] terminis/ p[ro]positiōib[us]/ aut locis h[ab]iliōg[ra]m faciēndus est. Constructio cōgrua ponenda/ i[st]o persuasio efficac[er]e sit ordinanda que oīa sunt in p[re]tate voluntatis nostre. Aut illa docet q[uod] hec sūt facienda/ q[uod] loco aut corā q[uod] seu q[uod] fine z[ec]. Articulis tunc/ L[et]teris articulatis/ ut p[ro]positiōne articulata/ mo[der]atōr[um] articulatōrum. Articuli-
uer q[ui]slibet p[ri]mū d[icitur] differētia int[er] p[ar]tūd[em] et m[or]alē ph[il]lo-
loph[ia]. Notandum est ex illis q[ui]l. q[ui]l. q[ui]l. q[ui]l. q[ui]l. tertii, doc-
brevius clara resolutio h[ab]ent dictiōnēs tñm dūmūs
bis q[uod] illa dicit, d[icitur] ex q[ui]l. i[st]o collectore nro p[ro]p[ter]e

Flota, 2.

proposito. **¶** Propositum est quod ordinariis finis scientie in qua scis ordinare scientiam et finem scientie. **¶** Qui enim duplex sunt finis et pars principale in quem scientia ex sua natura habet ordinari. **¶** Et pars per accidens sive secundum ratione ad quem non ordinatur per se sed ex intentione scientie. **¶** Dicitur ergo quod scientia practica distinguuntur a speculativa penes finem scire per se et principalem quod illius finis est opus ipsius vias. **¶** Sed hoc ostendit quod id est finis scientie est scientia. Ad intellectum infra dicendum quod idem potest esse finis scientie speculatoriarum et practicarum. Ideo notandum quod finis aliqui accipiunt per aliquid accepit per operationem sicut sanitas est finis de animaliorum. **¶** Ille finis est amans et desiderans amorem et cupi-
scientie. **¶** Alius est finis amoris amicicie propter quod finis primus producit quod enim hoc diligunt seipsum et cupiunt sibi sanitatem. **¶** Si ergo diligunt deum summe propter eum oia agit propter deum et illi deum est finis omnis operis suorum. **¶** Primum finis est prius intentione sed ultimum in executione et rea litter effectus et ceteris ignobiliorum illo fine ad quem ordinatur sunt et in intentione ageris quod intredit eum. **¶** Et ab aliis tria finis quo tunc. **¶** Secundus finis ut frequenter persipita operatio. **¶** Tertius si in recta ratione intendat non est ignorabilis illo quod est ad finem nec est effectus nec acquiritur per operationem. **¶** Et hic ab aliis tria finis grauibus. **¶** Tertio notandum quod finis scientie propter loquendum est amans a discere sive amore amicicie sive cupi-
scientie quod mouet ad accidens. **¶** Et ideo simpliciter loquendum est finis quod est causa finalis scientie intentus et amans a scientie non aut causa scientie. **¶** Exempli. **¶** Si ergo amore suipius est cupiunt scientie tria propter lucrum tunc ipsam amans et amore amicicie est causa scientie et ab ipsomet sic amato scientiam percedit in effectu et illa haec ratione caueat quod ab aliis finis amanti sequitur scien-
tia non tamen est causa sui ipsius. **¶** Si lucrum cocepitur de siderant et aliis modo quam finalis scientie quod propter amore lucri scientia mouet ad accipendum scientiam non tamen lucrum vel amor lucris est causa scientie sive scientias ab eo non depere debet. **¶** Quartu notandum quod aliqui distinguunt per aliqui mul-

Notes.

Dicitur quod finis scientie proprie loquendo est amatus a discipulo sine amore amicitiæ. Iuxta accipitrius iste quod mouet ad acquisitionem scientiæ et idem simili loquendo est id finis quod est causa finalis scientie interius et amatus a scientie. non autem causa scientie. Exempli. Si ergo amore suipius? accipitrius scietiam poterit lucrum; tunc per amorem amoris amicitiæ est causa scientie; quod ab ipsorum sic amato scientia procedit in effectu; et illi haec ratione causa; quod est efficiens amarum sequitur scientiam non tamen causa sui ipsius? Sit lucrum concipiendum de federatuum est aliquid modo causa finalis scientie; quod propter amorem lucrum sciens mouet ad acquisitionem scientiæ; non tamen lucrum vel amor lucrum est causa scientie; quod sciens ab eo non depere debet. **Quarto** noradum quod aliquid distinguunt per aliquid mutu-

Flota.4.

Questio

XII prologi.

ta pō capi v. p simplici hitu circa agibilem rectā rōne dictariū posse, p aggregato ex plurimis ordinē aliquę adiuicē hitū. **G**l̄d bīficiādo regit. **E**ccepīdo p simplici hitu triplicis accipit. **O**mn̄o h̄itū p q̄lib̄s hitu directio respectu cuiuscumq; agibilis mediatis v. imēdiatē sine p̄pōs p se note sine note p ex-
ḡtāria fuit ex parte p̄ doctrina ducē. **S**equitur p̄m̄r̄ noticia h̄m̄. **G**l̄d bīficiāto ē bīficiādo ē q̄ p se nota-
re p̄pōs sc̄i. **T**racid̄ ē ḡ māficiā v̄ba lenēd̄. q̄ p̄ h̄itū p̄ foliāt̄ etiā p̄ doctrina xp̄iētā. **C**oncluſio ac-
cipit p̄ hitu noticie imēdiatē directio circa aliquid ac-
gibile p̄cīrare p̄ pōnē p̄cīrare er p se nota tāq; ex
māfie euidēt̄ dūctātē noticia h̄i. **H**ic bīficiāto ē
bīficiādo q̄ legit ex prius. **E**t legit p̄ bīficiāto ē
bīficiādib; ē bīficiāto. **G**l̄d bīficiāto ē bīficiā-
dū. **L**terio mō fīcīrūlēm̄ p̄ hitu fine
directio circa aliquid ac p̄cīrare agibile p̄ foliā
ḡtāria acceptat̄ nō p̄ solūtōne ex mag. v̄b̄. **N**on no-
ticia h̄i. **E**t tracid̄ ē ḡ māficiā v̄ba lenēd̄. **C**lau-
tis aut̄ p̄b̄lēt̄ ē mōtāfie h̄i. **D**irectio circa agibi-
le accepit p̄ doctrina ex p̄cīrare p̄ leon. v̄xp̄iētā
z̄ nō ex actib; circa p̄cīrare. **G**l̄d poc̄dēcīt̄ ē ca-

Ten ex actis circa pticaria. **I**l est hoc etiam et cœ-
piæ pœudiatæ p hitu simplici: palo mō nō distingui-
tur a scia moalit. **C**apiendo scio mō p simplici hitu
etia nō distinguit a scia moalit qz nota circa pticula-
re agibile inq̄t illa deducit doctrinæ ex p se pto.
pti-
net ad moalit scias tunc phas. **C**Accipiendo aut̄ etio-
mō scis distinguit a moalit scia fia pta moalit: qz mo-
ralis scia b̄ p doctrinale deductione pœudiatæ po lois
p exp̄itiat. **E**t sic accipit phas cū ponit illa distingu-
qz sic pœudiatæ noticia pticularia vñ vñ p
act⁹ exp̄imantæ pscis circa singulare accepta. **I**anc
vi. **E**tbi. c. iiii. phas distinguunt pœudiatæ ab arte et scia.
Ab arte: qz de agibili qz pœudiatæ pto. **H**ab h̄ arte:
qz ali⁹ egen⁹ actiois et factois. **C**est brevis illa dili-
stio inf pœudiatæ z moalit scias qz pptionabilis e
int noticia exp̄imentala et arte: sic accipit phas. vi.
Ethico. vbi. s. t. i pthemo Abderaphysice: vbi tradit
Phas ex p: seu fit memoria exp̄imenti: ex mīt exp̄im-
tis idicuit vna vñs qz p principi art: hoc ē ex sensatio-
bus qz fuit noticie intuitiva fit memoria: l. noticia mea-
tua etiud obiecti cui fit sensatio: z hec meaotia ē
noticia abstracta. **E**t ab sensatio et memoria fuit noti-
cie singulares simplices app̄hendit: ex multis aut meo-
ris fit exp̄imenti. **C**est aut̄ experimentum idicuit
aliqui "singulare" sensatio et multis memoriis
qz illius prius sensator: vt d̄ per tactu non hic ignem
et calcifacium: z hunc ignem z. **A**lio also ign: quē
per tactu nō sentit. **E**t memoris ignis qz p̄ se fit ca-
lefacte idicuit etiā hic calcifacium: hoc in idicuit de illo
singulare ignevocat exp̄imenti ita exp̄imenti ē noticia
idicuita de hoc singulare et meoitis simili singula-
rū p̄ se sensator. **E**t si sensatio pria noticia intuitiva
memoria abstracta/ exp̄imenti adhæsia sine idicari-
ta ex mīt: qz exp̄imere: accipit vñs fm modū. s. q. ii
Plo. tactu qz ap̄o vñs et principi art. **C**est qz p
exp̄edit et hmo singulare: qz ip̄i in colligunt multas
vñs fibi p exp̄ientia notas. **N**on aut̄ tal acq̄rit noticia
aliqui vñs et alii mag. vñb. **B**rafero vt tñ ic̄i
pit a principiis p̄ le not: vñ: et not: p exp̄ientia. **E**t si no-
libi m̄ credit: rāc̄ ab aliis exp̄it. **C**est qz qz p̄ pur
artifer non etiā exp̄it? nullaz p̄ sonia scias bz: nū eam
qz mediate vt immediate deducunt ex principiis p̄ se
not. **H**ila illaz qz deducunt ex principiis noto p exp̄ientia.

nō h̄z euidētē noticā: sīc nec v̄ p̄cipiōs q̄ nō accep̄t̄
p̄ exp̄imēt̄. M̄n̄ m̄a dicat̄ d̄ p̄dēt̄ia & m̄ozal̄ ph̄
loſophia f̄uſ ſcl̄a: q̄ p̄udēt̄is exp̄r̄. ſcl̄oſis t̄aſ̄ ar-
tific̄. **S**iſo p̄dēt̄ia accep̄t̄ aggregat̄ p̄t̄ etiā
accep̄t̄ tripliſit̄: v̄ p̄ aggregato exp̄ p̄dēt̄is ſimpli-
ciſib̄ p̄mo m̄o accep̄t̄ioſi ſiſ ſeo m̄o: v̄l̄ t̄erio
moſ. Et p̄t̄ p̄poſitionabil̄t̄ diſiſ ſicut̄ p̄duden-
ti p̄ ſimpliſt̄ h̄abit̄. **Q**uestio diuocimā.
Dicit̄ ſeconā: **N**on ſeconā.

Verū theologicē hī sit practicē vel speciālē
tūcīus tē. [C]Supponit et p[ro]uob[us] q[uod] theor-
ologia nō ē hī vñ; s[ed] aggregatū et mīl[et] no-
tīcīs nō solū nūero tē s[ed] spēdūt. Hī ois
noticiae theologice vñtar p[re]t ad theologiā. Ois hī
nūccaria ad salutē ē vñtas theologicas dicitur. q[ui]
p[ro]p[ri]etate aut mīle sūt ut notū s[ed] hī aut de dñstio-
nis materia op[er]is. q[ui] vñna ponit q[uod] theologia ē sim
p[er] speculatiāta alia q[uod] simplicē ē practica. [C]Lötra q[ui]
ē her[esi]s aucto. Aliq[ui] noticiae theologice ei simplicē
speculatiā et aliq[ui] simplicē practica. Parciq[ui] aliq[ui] ē noti-
ciae cōlōniae directive ad op[er]em s[ed] ap[er]atione aliā nō
lēp[er]ficiāt. vt noticie illasq[ue] s[ed] diligēt ex toto
caso. s[ed] p[ar]tīm. vt sc̄iencē adūt. oīsādīs ē nō loco et r[ati]o. vñtē
cōcl[us]o. r[ati]o.

coide, sabbati è scriptificata; odiata è p. loco et tpe. **E**pè
p. loci. **D**icitur è trin. cnp. p. gñat filii plorant dinaz
vna è fubstâria eqñ gñia coena maiestas. **S**ed è du
bui qui sclo pRACTICA dñcuit ex pRACTICE speculativis.
An hñt? rot? dñmstratioñis in pRACTICIS? in speculati
vus. **S**olo. Equaliter è pRACTICIS? in speculativis? nō
formatis? nō equaliter? qñ equalis bñtu pRACTICIS? sclovis
qñ ex hyporebti aliis è speculativis? alit pRACTICIS. **E**t
qñ pRACTICIS? in speculativis? non immediae opponunt;
qñ dat medius. **A**et dicidit qñ cù sclo dimicile immedia
ta dñuidit in speculativis? in pRACTICIS. Scia accipit p. not
ciavini? cõplexi, p. gnialis tm et nō totu? discursus tñ.
Dubitat p. nmo. **A**n hñt? theologici? p. nteat ad ali
qñ de qng qñ ponit plus. v. **E**t. **S**olo. p. plus
iñ foli soñt hñt? eudib? **M**ultat è snt hñt? hñt?
ologici iñduties. **M**ultat qñ credat; nulli nō p. nteat
ad aliquem illoz qng zé. **M**ultat è snt hñt? eudib? sñ
snt p. nceptioñ p. le vñ? expiæta notoz p. nteat ad itelle
ctu. **S**i nō sclo? dñmstratioñ; z. fuit pRACTICIS p. nteat
ad p. nceptioñ. **S**i speculativi p. nteat ad itales. **S**i rot? dñ
mofitatioñi p. nteat ad lapias tñ. **D**ubitat sclo? vñ
hñt? theologici? debet ponat in tellecitu pRACTICO vel
speculativo. **B**ñno. **S**i pRACTICIS? in speculativis? respectu
itellecetu? dicitur qñ foli actu? snt p. acti tudine? ois itellecetu?
è pRACTICIS? in speculativis? qñ ois itellecetu? pot? qñ f. re no
ticia pRACTICA in speculativis. **E**t p. hoc qñ qñ? theo
logici? è itellecetu pRACTICO? o speculativi? qñ itellecetu
Si. qñ dñcuit tm actiuit itellecetu? pRACTICIS? dñcuit fre
c. hñs è actu noticia pRACTICAS? sic è speculativis:
tuc hñt? theologici? pRACTICIS? è itellecetu pRACTICO? hñt?
theologici? speculatu? è itellecetu speculativi. **S**tat
qñ itellecetu pRACTICIS? qñ itellecetu speculativi: qñ spe
culatu? in itellecetu pRACTICO? si itellecetu? bñst f. hñt? p. hñt?
pRACTICIS? in speculativis. **D**ubitat teo? qñ lñgo? hñt?
lit nobilior? speculatu? in pRACTICIS? **S**olo. **G**lads pia
cic? è nobilior? speculatu? in speculatu? è nobilior?
pRACTICO? tm differunt? obiectoz; qñ certitudi ex qñ
arguit nobilitas actu? ad habitum. **M**ulta alia tan
gunt in solutioñibus rationib? p. opinióñib? z.
Cfiné hñt? hñt? notaz; qñ bñtu? z succite epitoma
plogi ac modu? omniu?; venerabil? eceptor? **G**lads p. c
ca. vbi studiosus lectio? lat? luente p. qñ hñt? tricu
tm. p. ponit? pauc? abiect? z qñbñd? mutat. **C**finé
Do iii

Ptolemaicum	quo ostendit generale obiectum theologicum et totius opere procedendi modus distin.
Se	veritatē credendā de essentiis vnitatis et personarū trinitatis proponit. dist. iij.
Dubia soluta circa gnatōis	intelligētā creditōis rationib⁹ plantis et similitudinib⁹ gratus aperit. dist. iii.
Terminū per noīa	Secreta. vtrum deus generet deū. dist. iiiij.
Modum principiū Essentie	abstracta. utrū essentia generet vel generetur. v.
Emanationem ad intra	Utrū p̄ generet necessitate vel voluntate. di. vi.
Proprietates	Utrū potētia generandi sit in filio. dist. viij.
psone respicientes processionē s. ad extra sp̄tu ad	q̄ sit actualitas simpli immutabilitas. di. viij.
vtrū ad	o gnatōis coeteritatem. dist. ix.
psōnam p̄cedentē. dist. x.	abstacta. utrū essentia generet vel generetur. v.
S. f. g. tum ad	Utrū p̄ generet necessitate vel voluntate. di. vi.
Spirantū habitudinē dist. xiij.	Utrū potētia generandi sit in filio. dist. viij.
Lōcatione ad gnationē. dist. xij.	q̄ sit actualitas simpli immutabilitas. di. viij.
distinctum. dist. xv.	abstacta. utrū essentia generet vel generetur. v.
indistinctum dist. xv.	Utrū p̄ generet necessitate vel voluntate. di. vi.
Utrū ad	Utrū potētia generandi sit in filio. dist. viij.
inuisibilē dist. xvij.	q̄ sit actualitas simpli immutabilitas. di. viij.
proprietatē fm̄ quaz nat⁹ est procedere. scz	abstacta. utrū essentia generet vel generetur. v.
donum. dist. xvij.	Utrū p̄ generet necessitate vel voluntate. di. vi.
veritatē deter-	Utrū potētia generandi sit in filio. dist. viij.
minat quā-	q̄ sit actualitas simpli immutabilitas. di. viij.
tum ad	abstacta. utrū essentia generet vel generetur. v.
potētia dist. x.	Utrū p̄ generet necessitate vel voluntate. di. vi.
Dubia absoluunt quātum ad predicationem psōnarū cum signo exclusivo suo. dist. xij.	abstacta. utrū essentia generet vel generetur. v.
In genere distinguens diversa nomina. dist. xxii.	non numeralia scz de noīa psōna. xxiiij.
Loquēdi modum de ea	numeralia. dist. xxiiij.
Essentia	regredit ad nomine psōna. dist. xxv.
In specie	vt sunt in singulis personis dist. xxvi.
ḡtū ad	vt exprimit nobis varijs. dist. xvij.
nomina	psōnalibus
Eterna	noī psōnalib⁹ innascibilitate. xxvij.
prpria	cōi spiratio. dist. xxix.
scōm se	dist. xxix.
Temporalia	Utritatē ostendit dist. xxix.
Relativa apropriata	dubia soluit. dist. xxix.
Compatiū compando	pprietas ad psōnas et essentia dist. xxix.
Secundū se dist. xxx.	eas cōtinet obiectū. dist. xxvij.
in generali	Eas inhabitat sanctificatiō. dist. xxvij.
Sapientia res extra cognoscit	se habet causaliter. dist. xxvij.
quo ad res cognitas prout	ad eas immutabiliter. di. xxix.
In speciali quo ad eius	effectum dist. xl.
Omnipotētia qua oīa ad extra p̄ducit	causam. dist. xl.
ostendens penes quid	attenditur. dist. xlj.
Se. dist. xlj.	quousq; p̄tendit. dist. xlj.
Effectum	quoniam ea op̄etur. dist. xlj.
voluntas de qua determinat q̄ ad	opiniones recitando. dist. xlj.
Affectū seu voluntatem humanam dist. xlj.	veritate elucidādo. dist. xlj.

Distinctio

Questio I

Dilogogio vtcūq; terminato suadet rō: vt ad
q̄tiones circa singulas distinctioēs p doc-
matas oculū dirigam: pīmū s̄ textus:
fimario trib⁹ p̄clusiū p̄fēdo: vt aut in
gne pateat de q̄bus magis in hoc primo p̄ractas cōsi-
derādū eſt q̄ tot⁹ ille liber pīmū dīmūlū in phenīū
tratatis. In phenīo q̄t̄ in gne & p̄hemīalit tangit
om̄ actus libozz materialiū cū p̄ op̄tens determinati
modi: t̄ hoc facit disti. **C**in tractatu s̄o itētu p̄fē
quē agēs de eo fīm rōne naturalis pfectioēs. **S**i
u. bīcū⁹ / in tractatu agē de trinitate supbīdīca q̄
ad se q̄ ad q̄dā attributa q̄ s̄bi omenū respectu cre-
ature a dī. **R**ecē de ceperī vīpī in fine. **Q**uo ad se & s̄bi
interfīca triplī: s̄s q̄ ad se dī. q̄d̄ ad septimū. **Q**uo
ad pp̄terates p̄fē p̄fēntē diuīsim & p̄fēfīci a disti.
Vīpī ad. xxi. iclūtū: q̄d̄ modū loquēdi de ea in
gne & in p̄fē. dī. xxii. vīpī ad. xxiii. hec volete oīo in
p̄fē lat⁹ patēdū. **S**icut teat⁹ his subnotat⁹
cōp̄fēctis oclūsib⁹ pīmā. **T**ot⁹ theologie tā vēteris
q̄ noue legis definitio circa resūp̄tū & signa. **S**e
cūdā: alīq̄ res q̄b⁹ frēdū elatāe vīpī vētālū
vero vītū & frāntū. **T**ertia res q̄b⁹ frēdū ē nos
bēfīcīt: q̄bus vēndū elī ad beatitudinē consecutio
nē adiuvant. **D**istinctio prima. **Q**uestio pīla.

Arcia distinctionē pīmā doctoī se: mo-
uer q̄t̄ōēs pīmā vītū mī oīo a deo & deo sit
vīdū. **D**īmūlū argumētū p̄ tra mate
solito formādū: cū in sequētū dī. pīo
ponēti notabilia: deide p̄clūtū: demū mōueb̄
et soluent dubia. **C**uantū ad articulū pīmū. **P**ro
notādū circa tīmūlū vītū velvī / q̄t̄ q̄p̄s capīt̄
cōmūlū. p̄ cuiuscī potētē op̄atē naturalē & ita
dīfīguīt⁹ 5 occī. **S**ic accīp̄t̄ i illa regula topicā: cui⁹
vītū bon⁹ ip̄m q̄b⁹ bon⁹. **E**cī vītū p̄dī oīo p̄t̄o
cūiūcī potētē/ sine p̄cipīlālī sine iſtrūmentālī.
Sic vītū oīcīlālī ad vīdēdū: t̄ hīb⁹ ad expēdītū
agendā. **S**ic iqt̄ Aug. dītū nō mō vītū. **A**ccī
p̄i q̄t̄ p̄dīlīq̄ 5 dīfīvētūdū: t̄ hō mō desri
bīlī a vītōmo: vītū ēt̄ act⁹ frēquēt̄ elat⁹: a pōt̄
tār̄ s̄bīlī addit̄ pīmā accīp̄t̄ nōfīrēn
tā. **I**stū duob⁹ modis cuiuslibet potētē act⁹ p̄t̄ oīo
ci vītū. **D**īst̄: nō elī p̄p̄t̄: s̄sumū hīc vītū p̄u
dīcī acītūlūtū: t̄ hoc triplīcī. **P**āmo cōt̄er̄ p̄ ac
ceptare vīlē deaceptare aliqd̄: q̄ s̄umū bētū Aug.
j. de trūl. c. p̄. **S**co mīn⁹ cōt̄er̄ sine frīctē: t̄ sic est
aceptare vīlē deaceptare aliqd̄ propter aliud: ita
dīcī actū volūtātis relate ad aliud fīt̄ ordīnār̄
sine inordinātū. **T**ertio modo accīp̄t̄ p̄p̄t̄: t̄
sic est acceptare: vel deaceptare aliqd̄ p̄p̄t̄ aliud
p̄cītē quo frēdū elīt̄ sic dīfīgūlū contra actū
mōndār̄: t̄ hoc modo frequētē s̄umū bētū Aug.
Corol. r. **G**o. **E**x illo lūtē p̄t̄ oīo illo elī vēndū quod est
prop̄ dīmū amāndū vel odīndū. **A**tēndū dīcī oīi
nātē: in genere aut̄ s̄umū p̄t̄o patuit in secūdo mē
bāo. **S**equit̄ etiam ex illis: q̄ vītūrē potētē qua
op̄amur: habītū quo regulāmū: obiecto ad q̄d̄ in
namur actū quo mouēmū. **E**x hīc p̄o intellectū
questionēs infer̄ doct̄. q̄ q̄t̄o intelligē de vītū quo
dīcīmū vītū aliqd̄ obiecto. **E**sīcī q̄t̄o dīcīt̄ om̄ē
actū volūtātis: frīctē vero sumptū dīcīt̄ actū
dīfīctūtū p̄tra frīt̄: semp̄ tamē elī actū volūtātis.
vīdū. **D**īst̄: q̄ plēnti arti. p̄. dīcī q̄ vītū accīp̄t̄
vt̄ dīfīngūt̄ p̄tra frīt̄. **N**ōcī & frīctē p̄o actū termi
nātē ad aliqd̄ obiectū: qui act⁹ caūsāt̄ ex actū frīt̄

endi respectu aliqd̄. strictissime p̄o actū qui exīstēs
vn̄ tendit in alt̄ p̄p̄t̄ aliud. **S**co notādū q̄ aliqd̄ **Nota 1.**
assūmēre in facultatē voluntātis potēt intelligē du-
plicē. Vel p̄p̄t̄ se & sine relationē in alt̄: vel p̄p̄t̄
aliud & cū relationē in aliud actū vel habētū: fīt̄ mo-
dū loquēdū. **E**iego. dist. i. q̄. art. i. Assūmēre aliqd̄ in
facultatē voluntātis est voluntātē circa ip̄m habēre
actū aliqd̄ tangē circa obiectū ip̄m: s̄ acceptando vī
deaceptando: vīdēvel noledō. Assūmēre in facul-
tatem voluntātis p̄p̄t̄ se & sine relationē in alt̄ el
quād̄ oīdī assūmē in facultatē voluntātis: etiā si nīl
per intellectū p̄fēt̄ voluntātis. **S**ed assūmēre in
facultatē voluntātis p̄p̄t̄ aliud elī q̄i assūmē aliqd̄
q̄d̄ alto coassūmēt̄: q̄d̄ nīl p̄ intellectū voluntātis
p̄fēt̄ fūlēt̄ aut̄ p̄fēt̄ voluntātē voluntātē circa ip̄m talē actū. **P**āmū elī nō referēs. **E**cēplūz pīmā velle
delectant̄ p̄t̄ & dulcē sine relationē ad fāmitātē cō
seqūdā. **E**xemplū fīt̄ velle bētū p̄t̄ potū p̄fēt̄
p̄t̄ aliqd̄ sūlēt̄ fīt̄ sūlēt̄ amār̄: q̄d̄ s̄z nōlēt̄
potū talē sūlēt̄ sūlēt̄ fīt̄ se p̄ eī. **S**eq̄d̄ fāmitātē. **E**pat̄
mū act⁹ q̄ elī nō referēs duplex est. **N**ā illud obiectū
q̄i assūmē avolūtātē rāch fūmūlū s̄bī possiblē
p̄t̄a: ita q̄ i eo p̄t̄ sine letīcī fīt̄/vītū vītū fīt̄ sūlēt̄
fīt̄ fūlēt̄ in eliminationē ap̄iūtātē boī errātē: itā
fīt̄ sūlēt̄ tūc̄t̄ ille p̄p̄t̄ dī frūtī. **V**n̄ Aug. i. de
doc. p̄p̄t̄. **S**i vero ibēfēt̄ fīt̄ i ea pōnēs letīcī tūc̄t̄
tūc̄t̄ vītū & p̄p̄t̄ dīcīdū: es frīt̄. **V**n̄ Aug. ii. dī
nō referēs fer̄ absolute i obiectū: itā q̄ actū nec accē
ptāt̄ fūmūlēt̄ necr̄ nō sūlēt̄. **E**t s̄bī aliud p̄fēt̄
volūtātē p̄ intellectū/nūlōlūmū² acceptando vel deac-
ceptando: fīt̄ ei p̄ intellectū: **S**imp̄ p̄t̄ fer̄ i aliqd̄ q̄d̄
placer̄ vel dīplicēt̄: ita volūtātē: **S**imp̄ p̄t̄ fer̄ i aliqd̄ ip̄m ac-
ceptando deaceptando sub cōceptū boni placētē vel
delectant̄: t̄ nec sūlēt̄ fūmūlēt̄ necr̄ nō sūlēt̄: t̄ sic te
net adā. q̄ alio a deo est frēdū: p̄ta s̄tēs alio ablo-
lute amāt̄. sine relationē aliqd̄ t̄ aliud etiā nō vītū sūlēt̄
aliqd̄ amādūmū: sic dīfīrūtēt̄ p̄p̄t̄ se appētēndē. **S**co actū quo aliqd̄ acceptāt̄ vel deaceptāt̄
p̄p̄t̄ aliud p̄t̄ etiā fieri duplīt̄. **U**no mō q̄ tale obiectū
p̄cītē acceptēt̄ p̄p̄t̄ aliud acceptāt̄ q̄ eī ac-
ceptāt̄ itā cū effectua acceptāt̄ alterī: p̄p̄t̄ vītū: **S**inē
q̄ sine ecō actuō nō fūlēt̄ acceptāt̄. **E**t hic amōz solet
dīcī amōz & cupīscēt̄ mīz plūppōt̄ necessērēt̄ actū
amicīcī & caūsāt̄ effectue: t̄ hīz fūlēt̄ vītū obiectū: itā
cū dīlōgo primū p̄p̄t̄ det̄ act⁹ dīfīctūtū delī cā
ēfīctūtū act⁹ dīfīctūtū primū: t̄ hīz pīmū p̄ obie-
ctōz p̄p̄t̄ denotāt̄ cālītātē act⁹ alterī: obiectū q̄d̄
dīlōgo amōz amīcīcī: t̄ denotāt̄ q̄ vītūq̄ dīfīctū
fīt̄ obiectū illū act⁹ q̄ vītū vel dīfīctūtū mīz: itā
p̄t̄ vītū. q̄ vītū. **E**t doc. q̄. iii. scđ. **E**x illo mō p̄m
Camerātē. **D**oc. loco allē ac hīlōkōt̄ q̄. iii. i. et in
coll. nō vībī. **S**. 2. dīfīctūtālī fālēt̄ p̄bālīt̄ **E**iego. de
arīm. dist. i. pīmū. q̄. ar. i. p̄t̄ hoc fieri vīo actū: vī. f.
volūtātē redāt̄ i aliqd̄ vītū p̄ acceptāt̄ p̄p̄t̄ aliud: nō
dīfīctūtālī act⁹? / vītū mīz. **E**t tūc̄t̄ p̄t̄ nō nota cālītā
tāt̄ acceptāt̄ vītū? p̄p̄t̄ aliud: t̄ énota & vītūq̄ ac-
ceptāt̄ t̄ obiectū illū act⁹: act⁹ habētū dīfīctūtālīs denotā-
tātēs: vītū iohānē p̄p̄t̄ deūlī p̄t̄ cē vītū? act⁹ habētū
vītūq̄. i. iohānē & deūlī p̄ obiecto. **I**sto elī actū vītū p̄cī
se acceptēt̄ p̄p̄t̄ aliud: et solet aut̄ dīcī act⁹ amōz/
amicīcī & cupīscēt̄ fīt̄ ēfīctūlūmū acceptō act⁹
vīdēt̄ doc. q̄. pīmū dīfīctū. **E**t forte poslet fieri alia
dīfīctūtālī hīz relātōt̄ cū fīs aliqd̄ acceptāt̄ p̄p̄t̄ aliud
Dīfīctūtālī

Liber

I

actualis acceptatiū sine dilectiū. Aut soli habitualit: vt cuſ pauci das elemosynā sine actuali cogitatione dei. **Cuſ** iteſiliū bieuti notādi t'io ad condādiū dicta doc. **Grego.** **S.** **cuſ** q̄ tripli utin aliqd referri i fine debuit ſi **Sc. di. l. sc. v. p. 3.** **Bona.** Et totuplici p̄digti acti nō referri. Referri cōtingit acti p̄mu acti / uia q̄ acti cogitatis de fine vult acti p̄p fine. **Virtus** q̄ ex cognitio et dilectio finis deuenit et ad volēdi aliqd q̄ oducit ad finē; tūc non cogitare actu de fine. **Illi** q̄ iſi aptus nra est referri in fine. **Tel.** fci q̄i manet ci cha- ritate et referribus in fine. **Dicis** em in illi modi lo quēdi (supposito q̄i i voluntate p̄t esse duo acti) refe- ri euſdi obiecti) q̄ acti dū tunc referri vel eſte refe- rēs huiusq; q̄i recte circūlationē de gne boni? rōni recte plentaria: ita q̄ posset p̄ voluntatem in fine. **Ci** dicit nō referri p̄ eo acutio cogita- lior. **Ci** dicit nō referri p̄ eo negatiue: q̄i nec actua- lit: **Et** **virtus** referri. **Scđo** p̄naturae: q̄i nō eſt status referri: vt acti p̄cti venialis. **Lertu** p̄ne: q̄i corrupti- minicūrū referri: p̄ta etiam: vt peccati mortale.

per ite*l*lecticit*a*ta scz q*u*i n*u*bi*l* aliud ostendere*v*oluntati
ad*b*uc amare*r*: i*n* t*h*no vt finis v*it*um⁹. Diligere do*y*t
summi*b*on*u*: est velle al*u*cum summa*p*re*c*tion*e*: et i*p*
vt tale v*en*erari. Quarto notandum*g* v*s* p*o*t*u*le
ordinat*u* i*o*rdinat*u*? I*u*so*d*idat*r* est respectu ob*e*
ct*i* referibil*u* aliud: tan*q* in st*u* fin*u*ez*r* et deb*u*ti*u*
c*o*m*u*nt*u* et*o*n*u* aliud acceptat*u* in facultate*v*oluntati*pp*
E

Nota 3

cordadū dicta doc̄ Grego. Et cetera q̄d utrumq; sunt
git aliquid referri i fine debitu s̄c. Sc̄o. xl. lcl. 7. p̄.
Bona. Et tortupliciter potius actū non referri. Referri
cōtingit actū primo actuālū / dū q̄a actū cogitās de
fine vult actū p̄ fine. **C**ontraq̄ q̄n ex cognitiōe et
directive sensu. denētū el at volēdū aliquid q̄d ōduct
ad finē; tūc non cogit actū ad fine. **C**ontraq̄ q̄i
aptus n̄r̄ el referri in fine. Vel sic q̄i manēt cū cha-
ritate est referribilis in fine. Dic̄t̄ em̄ fini illi modū lo-
quād̄. **F**uppōtis q̄i voluntate p̄t̄ esse duō actū respe-
ctu eiusdem obiectū / q̄ actū s̄ tuū referri vel esse refe-
rēs h̄itualis q̄i est recte circūstātiōnāt̄ de ḡib; bonū
rōni recte gloriāt̄. Ita q̄ posset p̄ voluntatem in fi-
nen debitu referri: si haberet de eo actualis cogita-
tio. **C**o si dictū n̄ referri p̄to negatiōne: q̄ nec actua-
lit̄ nec h̄ituali referri. Sc̄o. p̄natūre: q̄i n̄ est natūm
referri: vt actū p̄cti venialis. Lertio ſt̄ie: q̄i corāptū
principiū referendi / puta gram: vt peccati morale.
Som̄ h̄ib; dūt̄ facile falari p̄t̄ dictū Grego. te-
nēt̄ nullū actū esse mox̄ bonū sine relatione actua-
li vel h̄itubali in fine vītrīnā. Siquidem referre h̄itubali
/ in actū esse aptū natūm referri actuālū. Da-
to etiā q̄ ip̄e agere non sit f̄rā sicur alijs infelis deū
ignorāt̄: tūc elicitū actū aliquis finē dictamē rōnis re-
cte lumine naturali illustrat̄. Is h̄itubali referre: eo
q̄ p̄ducit actū n̄ malū natūm referri actuālū in fine vī-

Corollary

cut qd^o ad assumpt^m i facultate revolut^m. At iunt lue ppc
fesu*s* ppc aliud; ita ois act^m volut^m; p^c dicit vlns
vel frutio large sumpt^m emm^m. Ita h^r leg. di. q.
jar. i. p^cpositio*s*, iti. Et sumpt^m ppc se vt m^r valer. i. nō
prop^t alt^m lue sine relatio*n* in ali. Si emm^m vltim^m da
ligr^m obiectus p^ctitat^m ppc se p^cpt dicit frutio. Si ppc
aliud dicitur, etiam p^cterior fruturo cohabitu*s* et summi

autem vius: ita enim p[ro]p[ter]eas voluntas
funt ad placitum: hoc mo[n]do dat act[us] medi[us].
¶ Secundo
sequitur q[uod] aliud alijum in facultate voluntatis p[ro]p[ter]
alijundis curia ad sui finis vestrum v[er]o hoc p[ro]pter h[ab]et
vino actu vel duob[us] actibus quoniam v[er]o est causa effecti-
ua alterius. Si vino actu trius d[icitur] vius trius tunc amor: p[ro]p[ter]
p[ro]cuseste tunc. Si duob[us] tunc bihas denotationes p[ro]p[ter]

duo obiecta ad se inuenient ordinatio: yrosus & frumentum
3 amor amicizie & cupiscentie. **C**ertio segete quod q[uod]dum
voluntas aliquid accepit propter se non propter aliud potest esse
sine relatione in aliud. Illud pertinet duplum: ut si que-
rat ipsum ut sumimus non referatur in aliud: ut si quod abso-
lute accepit ipsum necrum sumimus non ut sumimus ut
potest esse in aliud. **A**ccipit enim de se invenientia obiectum sicut dicitur.

polibili in hinc ad modum nostra oculorum accepit præ-
statione. Si tunc co*ac* referibilis sine referente *et*
mera loquitur: dicitur: et regi*o*e qui non est referens sine
referibilis *et* fructu large: ister non dicit ac*ce*re
inter frui et*ti*. *[Sed si acceptare aliqd ppf alid dicit on v*it*: et acceptare aliqd ppf et sum*um* acceptabile non
referibile in aliud ut fructu*o* dari ac*ce*r*at* med*ia*? qui acc*ce*ptare
praf*alid* ppf se ab*sol*ute *et* non pp*alid*: hic tem nec
sum*um* nec venio sum*um*: hic vt boni honest*um*, hic tem nec
modos inuit*ph*es. *[Ethi. c. vii. vbi ostendit aliqd ec*ci*,
seque*nt*ib*us* hic volubilis*ce*re*ppf* se tem: vt felicitate am*pli*
ppf se *et* pp*alid*: vt boni delectabil*it* *et* boni honest*um*
It*e* p*ro*ut*us*: no*n* ei o*ne* qui dilig*it*: pp*f* se dilig*it* vt sum*um*
nec id est diligere aliqd ppf se *et* sum*um* boni:
ligere ppf se dilig*it* no*n* pp*alid* of*fer*ent*um* volunt*at***

per itelecſit: ita ſeſz q̄ ſi nihil aliud oſtēdereſ voluntati
ad puc amareſ: et tñnd vñ finis vltim⁹. Diligere boſt
ſummi boni: eft velle alieui ſummi pfectioñ: et tñp⁹
vit tale venerari. **Quarto** notandum: q̄ viſus potēle
ordinat⁹ et iordan⁹. **Tuis** ordinar⁹ et respectu obie-
cti ratiōne in alio: tanq; in ſuā finēvez et debiti. **Quinto**
omar⁹: q̄ ſi aliud acceptat⁹ in facultate voluntat⁹: ppe
aliud min⁹ boni: ſue q̄ diſcretio rei recte: quod nō
eft et finis debit⁹: vt diligere deū finalit⁹: ppet retribu-
tione tpalement⁹: aut ppe ſeipm hoies finalit⁹: ſic ſuā p-
pter ipmēt boles **Quintu** ad articulū ſeſz ponen-
de ſunt aſſolutioñ ad dubiuſ rifales. **Prima** pcul
Nota. 4.
Arti. 1.
Coclo.

floracciō dōvīsū cōiter ut se extēdūt ad vīsū ordīna-
tū tō lōdīnū; obiectūvīsū pōtē qōlibet ens crea-
tūrē lōcātū pīsū qōlibet ens pōtē exvolitātē liber-
tate dīlīgītī pī alīud fīsū acceptātū orū deaceptātī
propī alīud qōlibet entē stīngūtā. **L**oziolarie fe-
quit qōlibet actū volitātē; hoc mō pōtē dīcī vīsū patē-
tētū. **C**ontra cōsūtūtū pōfūmūre alīud in facultatē

aut. Aug. dict. vix tunc amittere possit
voluntat. **E**stum in facultate voluntatis id circa quod
litas acti elicet tanquam circa obiectus sibi presentatum.
Sed etiam deus non est obiectus vius ordinatus. p-
basi. **L**um deus sit finis ultimus non potest in aliud recte:
ferrari potest ordinare aliquid plus apparet deo ergo
nihil non plus amari deo: nec deus potest recte diligi p

pter alius magis amatū: deus deus pōt esse obiectum
notitiosum. **L**ertia. **C**lo. **D**e aliud a deo pōt eis vī?
ordinari obiectum cū posit referri in ipm̄nt in finem
vītrūm̄. p̄baſ. **S**i enī bonū pōt pp̄t ipm̄ recte diligi-
malū pōt ppter ipm̄ recte detefactū. **L**orol. **D**ie
ctū act⁹ vītri nō est m̄n̄ vīte; q̄i oī dūcimur vīci
cū sūlūm̄ act⁹. **C**lar. **D**e sūlūm̄ annē

ce quovis poterit esse actum est. Non quod app-
tendit ppter aliud consequendi. Sed multa vlt vo
luntas qpter aliud qm non sunt vitia. 2
Loyola.com
Dilectio dei ppter retributionem ppter aut ipsa non ē
vicia; qmvis est aliud acceptare ppter illud qm iuendū
est supia nullo alio a deo ē iuendū. 3
Loyola.tertiu-
s. 5 qdā id amare aliud amore occupari ceteris et ipso vltor

de⁹ diligat a nobis p^t retributio[n]em; vt, p^t no[n] deo[n] tam motiu[n]a no[n] principale vltimam; t[em]p[or]e no[n] e[st] ut vte[d]i. D[omi]n[u]m? eni[m] deu[i] actu sp[irit]u vt bonu[s] nos[tri]; s[ed] non finali p[er] nos; s[ed] p[er] seip[s]um. Allo vero dicimus re[ce]pte et ordinante vnu q[uod] pacile et t[em]p[or]e aliud q[uod] frue dum est diligim⁹; hoc solu[m] copi[er]it creature. E[st] o[mn]is

tas aut diligit deus nos in amio concupiscentiae et
amio amicitiæ: hoc principali. Ut si ois est accepta
re vel deaceccipere aliquod pacifice ppter aliud; ita q si
illud aliud voluntati p intellectu no ondere non dili-
geter ipsum; aut eis non est deo. Quantum ad articu-
lum tertium mouenda sunt dubia circa predicta et solue-
do. Ceteris enim de actu medio inter frumentationem et
Articu-
lyubil-
s

¶ Quod si bona prima de ceteris possibilibus est, videt qd; qd; dūalio actus in
vīsuꝝ frumentā data est ꝑ oppōtū. P̄terēta si aūdī
amāt ppter se r nō ppter aliud; ergo amāt vī finis vī
tim. P̄terēta finis Grego. vīst. f. q. i. ar. 4. Diligere alī
qd; ppter qd; qd; ppter dei finali actueli habitu
pc̄m est. ¶ Solo: diuersi diuerſimode accipiunt vī r
fruiꝝ cū noīa finit ad placitū etiā diuersa dicunt. Lā
ret aut ex notabilis tertio qd; qd; qd; art? med? ponend?
est iter fruiꝝ vī patut: et qd; qd; oē qd; amāt ppter se
amāt tāq; finis vītū? sc̄lē pofitū. Lōtingit enim
aliquid amārt nec vī frumentū simptū? nec cū relatiōe
actuali ī aliquid hoc pōtē meditū inter diligere
aliquid relatiōe ī ordine ad aliud; vī finē vītū. Verū

Distinctio

Questio I

quid est q̄ diligere aliqd relative vel sine relatione in alio? in hys mediū. S̄ diligere aliqd ppter aliud? et di ligere aliqd vt finēlū in hys mediū q̄ diligere aliqd absolute: ppter aliud p̄cile. Nec ut sumit tāq̄ plus of alio amād̄t et si nihil aliud voluntati p̄ficiat q̄ in reflectit; vt si d̄s apphendat virtute vel alia creatura diligibilē:nihil cogitādo de deo aut felicitate p̄t rē tale diligere sic apphendit. Et ls actu nō referit ille ac? in deī: nec et forte virtualiter: sufficit tāq̄ q̄ habitu referat. Et hoc credo Biego. voluisse cū voluntate oīm actū debere referit actu vel habitu in fine ultimū si salte d̄z quadere petrū. i.e. si nō potest intelligi negatiue. Intelligent enim p̄cīm apud sc̄tos et doc̄. q̄cīs ac? q̄ nō est sūfficiēt circūlatione? circūlātūs ob? regisit ad hoc q̄ ac? sit mortalit̄ boni? ls talis actus sit nō virtutis et non culpabilis malū: nec oīs defect? cirūfūtūs require ad bonitatem ac? factū ipm mali h̄rie sed solū negative. Et si aut h̄rie mali q̄ deficiit cirūfūtūs ad esse debita et q̄d q̄ eliciat p̄t tenet. Si. p̄t non obligat ad illam. Et defect? circūlātūs regisit ad hoc q̄ ac? sit moraliter boni? tollit eli? bonitatem: facit ei nō bonū negative: nō autē mali? sed tr̄ie ad bonū sed indifferētē: ali nullū actus est indifferētē. Ad Biego. q̄. q̄ nul libi explicat q̄d si actu habitu referit id est: t̄s mēs et late: si t̄s intelligit p̄ habitu referre: vt patuit no tabiliū. credo dicta fūt eē h̄s: si d̄s diligat aliqd nō diligit ipm ppter deficiit actu v̄l habitu: pfecto peccat q̄. art. i. Peccat inq̄ q̄ diligat et pcepti. H̄a non refert negative claruit qd̄ fit. H̄o non refert p̄iūtūne vel h̄rie est actū eliceret q̄ nō est nat? refert: hoc nō est nisi ppter p̄cīm. Qui ergo nec actu nec habitu actū refert in deīs peccat: q̄ elicit actu malū q̄ in deī re ferri nō p̄t. Elicies autē actum de genere bonū aut indifferētē: nō mortaliter vel mortuorū bonū q̄ yttig est infidelium: p̄t p̄p̄t: p̄t actum talē habitu referte in deī: q̄ elicit actu natūm refert: et nullas deo habeat cogitationem. Illoc modo multa dīcta Biego. facile saluari possunt: op̄z enim frequēter illa nomina p̄cīm: malum: in deībūt sc̄. sumere nō cōtrarie sed folium dīcto: et ipsi dicitur malus. i. nō bonus contradicitorie sed nō p̄trarie. Et p̄cīm. actus nō meritorū aut mortaliter bonū: nec illud dic tum eli extortus: sed dictus sanctorū. h̄inc fre querent Aug. actione nō meritorū dicit p̄cīm et virtute q̄ est fine pietate et qui adiutū nō conductit negat esse verū virtute lib. v. cix. de ciui. Et c. xii. Et c. lxxii. Et c. xxii. dicit virtutes dans das filii regni et p̄missionis. Et li. xv. c. xxii. sic actio ifidelū p̄cīm est. i. actio non p̄ducens ad vitā. Vnū enī est dicere q̄ et iō actione sua philosophi ifideles peccauerint: ppter loquēde p̄t p̄cīm. Et c. xxii. dicitur de actu vienī p̄t p̄cīm. sumptuaria posuit elem̄? ac? numero eti de illud q̄ diligat finē illud q̄ est ad h̄m: an illa dilectio itenī? actus vel plures. Et si cū d̄s acceptat aliqd ppter aliud: an vno actu tm̄ vel pluribꝫ acceptet virtutis. Et tenet docto v̄tā partē q̄ q̄q̄ est vna actus quo diligat finē q̄d est ad finē q̄q̄ plures. H̄a diligere aliqd ppter aliud est diligere aliqd ppter aliud dilectū: cui? dilectio est cā effectus elections illi? vt etiā habet Biego. q̄. iii. p̄loglar. i.e. Et c. q̄. iii. sc̄. et. q̄. ar. ii. di. p̄leasant. Et sic tenet docto cū Biego. q̄. iii. p̄loglar. i.e. Et loco nunc alle. q̄. i. dist. i. ar. ii. Ac h̄olkot. q̄. iii. q̄ sunt plures actus: et viuis est cā effe

ctua alteri? vñ in hoc min̄ bene Reg. ipugnat. Occam: q̄ in ea p̄t penitus idē sentiunt. Et dictamen ls alto actū diligat finē: alto id q̄ est ad finē. Nec sit idē actū ultimū: potest cū contingere et esse q̄ code actū et nō diversis diligat virtutis. Si q̄d etiudē actū possunt esse plura obiecta ordinata ad sc̄mūce. Et cū dicitur actus diliguntū p̄ obiecta: verū est p̄ obiecta euīdem rōmō. Lōra q̄ Reg. ponit banc p̄p̄nem h̄ullo q̄ dūvult aliqd ppter aliud sicut ad fines vult fine. Et ex cōlegiū nullū p̄tus est fructu. p̄obat autē Occam. q̄. iii. sc̄. dictū suū sic. Et dictatū a rōne ante cēm actū voluntatis p̄t voluntas velle. Sed cēsante oī actū voluntatis p̄t rō dictare perit esse diligēndū ppter deficiit: seu potione amarā elle lumendā ppter sanitatis ergo huic dictaminū voluntas p̄t se cō formare nullū actū voluntatis p̄supponēdā. Et dicitur dō nolle: q̄ potest rō simplicitē dictare hoc esse nolendum/ergo voluntas p̄t ipsū simplicitē nolle. Itas rōnes dicit esse nō euīdetes: z ideā eiis quodā nō suppositis sicut p̄tū p̄bar sic: potest rō dictare p̄cīm esse defensandū q̄ a deo p̄būtū: voluntas sine oī actū voluntatis p̄t ip̄s detrahari. p̄terea inq̄ h̄olkot vbl. s̄. q̄. iii. q̄ h̄o habituatus ad diligēdā primū ppter deficiit p̄t elucere vnu actū que v̄tūs diligat sic vno actū dilig. p̄m? et deus? et de magis q̄. p̄m? Et vñ sonare Biego. q̄. i. ar. ii. di. p̄ficiens i. q̄ aliqd q̄q̄ est voluntas ppter aliud actuūlū: et tūc dilectio primū cauſa dīctio sc̄. i. ppter q̄d aliqd est p̄t voluntas. Q̄q̄ ppter voluntas ppter aliud folū habituālē voluntas velle dilectū: et tunc fūt cā habituālis voluntas: seu ppter loquēdo habituālis dispositio inclinatua ad voluntate illi finis est cā p̄tis voluntas et q̄d est voluntas ppter finis. Sic ut in fīctivis charitas habituālis cā est cuīcūcū voluntate eoz dīvolū aliqd ppter deficiit: si nō actualiter deo cogitare: p̄t q̄m nec h̄m actualiter amēt: nec opotet fūt h̄olkot vbl. s̄. v. p̄tra. q̄. i. ar. ii. ppter q̄d dicere causālētē actū? : fed sūficit dicere causālētē habitū: vt cū h̄o aliqd diligat ppter aliud seu cū dicimur ut aliud: fatus est si acceptat ppter aliud acceptatū actū vel habitu. Non enī ad vñm in gene re requirēt actūlētē relatio i aliud magis dilectū: sed sufficiit habituālis: sic aliqd sumit medicina ppter sa nitatē: cā tñ actū nō cogitat: sed folū habitu et tñ vñ velle sumere medicinā ppter sequi sanitatē ppter intē. Et sic pofet aliqd dicere doc̄. fore intelligēndū et illi doc̄. nunc alleg. loquunt: q̄d fatus colligi p̄t ex dictis suis. Et c. iii. sc̄. dictū suū alle. vbi dicta h̄c aliqd modo explānat. Et pofet ergo dici: Et doc̄. fūmāre q̄ q̄q̄ aliqd est acceptari ppter aliud actualiter voluntū: et tñ sunt ibi duo actū? : et actus finis est cā actus ad finē: illa est acceptio sc̄. dīctio fūt doc̄. Et vñ eis aliqd tñ actus vtedi cauſat? ex alio actu ibi fūt sc̄. ppter manerē idē numero p̄timo esse actū? vtedi postea nō esse vñm: vt si q̄d vult potione amarā q̄volut fūnitatē: actū? p̄m? potādi manet: tam nō est actū? vñm dīcti: q̄ nō diligat ppter aliud actualiter voluntū quod est contra h̄olkot: fūt eum si quidē non requiriatur ad vñm relatio actualis: vt patuit. Tunc trāq̄ (ppter) fūt doc̄. denotat causālētē actū: non habitus: accipiendo vñ secundo modo. Quandoq̄ vero aliqd est voluntū: ppter aliud folium habituālis: vt dario elemosynē ppter deūm: cuius q̄s non habet actu memoria: et tñc est idē actus respe-

Liber I

ctu vtriusq; obiecti. In hoc sonat oēs p̄fati doc. vna
cū Sieg. cui⁹ ppō intelligit de actuali volitio finis et
eī q̄ est ad finē. Sicut h̄t de aliqua volitio q̄ est
actualis respectu obiecti actualit̄ volitio: et virtualis
respectu finis nō cogitat: aut etiā habitualis: vt vel
le ire ad sc̄m p̄etrā ppter dei: velle oare: ppter deū
vbi: ppter multplices distractioes: saluo actu oian
divei (pegrinā) nulla est cogitationis actualis de eo
Ita pōt̄ dicit in p̄posito suo mō. L ergo q̄rt̄: cū quis
aliquid vlt̄ ppter aliquid (an) ltv̄ vel plures act̄: pos-
ser dicit: si (boc) notat actū: sunt duo act̄: disticti: si
habitū (boc) est relationē habitualē pōt̄ esse? act̄?
Vñl̄ vlt̄ ita dicta adduc ponit dicit tertiam acce-
ptionem vñl̄: quā dicit esse strictissimā: sī vlt̄ est act̄
qui exsist̄s vñl̄: tēdit in aliqd ppter aliud vñl̄ quā vlt̄
def in p̄missione: q̄ q̄nq; vno actū voluntas pōt̄ aliqd
diligere: ppter aliquid q̄ etiudē act̄: ppter etiā plura
obiecta ad se inic̄t ordinata. H̄lō doc mō in illū doc̄ nō
est inconveniens: etiē zactū numero esse respectu finis
vlt̄: respectu copia sunt ad finē. **L**Ex illis dicitus
nūc suppeditis mō. Plura inferri p̄it corol. p̄t
num idē act̄ ppter esse act̄: vlt̄ et postea non elevy-
ps. p̄t. s. h̄m strictā acceptanceē: fēd nō mō tertiam.
1. **S**ecundūm aliud act̄ vlt̄ ppter eis fructu: vt dilectio
bois ppter deū: respectu bois & vlt̄: respectu dei
fructu. **L**Tertium: idē act̄ nūero pōt̄ esse respectu fi-
nis: illoq; q̄ sūt ad finē: et ita dilectio dei & creature.
4. **C**uartū: nō est inconveniens aliquā accidētendi q̄ cū
hoc est act̄: fr̄uendi eis pfectioē aliq̄ actū fr̄uedē mō
p̄stat etiā aliquā actū dilectionis ppter dei dilectū et
intensiorē aliquā actū diligēdi foliū dei. **L**Quintū:
idē act̄ pōt̄ eis detinatoz amor respectu diuersorū:
amō eis et odiū respectu diuersorū sunt corollaria:
6. **H** respeccu etiudē obiecti p̄cūlē h̄lōkot. q. iij. **L**Sex-
tum: voluntas respectu entitatis obiecti pōt̄ h̄i et plures
act̄ pfectos: maxime q̄ illū obiecti est totale rela-
ctūm⁹: et partiale respectu alteri⁹: vt si aliud p̄t̄ h̄i
actū merititorū respectu dei p̄cīse si offert illi aliqd dī-
ligendū: ppter deū no oportet idē q̄ voluntas p̄rōa
actū dimittat: ppter lez̄: diuīly: illūlū p̄fidentiū etiā
diligere. **L**Septimū: idē act̄ numero nō possit eē
intēius remissiū: tū eodē acū pōt̄ q̄ ferri in diuer-
sa obiecta nō eq̄ intēius: q̄ dīligit creaturā: ppter dei
intēius nō graduātū: sed ap̄cūlātū dīligit deū q̄
creatura. Itē deū dīligit se itēlūm̄t̄ creaturā: mī-
nus itēlū: vno actū no diuerſa actūb⁹: nec valer p̄t̄:
equē itēlū actū dīligit deū: creaturā: q̄ equē itēlū:
q̄ dīligere eq̄ frenē plus dicit q̄ acū equē itēlū vt
puta maiore app̄ciationē: vt sc̄z mat̄ bonū velit deo
q̄ creaturā. De doc̄ Itra in. iij. d. xviii. Et bñ p̄que
hanc materiā h̄lōc̄ incidentalē. Nam. q̄i. in d. l. ar. i.
Itaḡ dīligere actū eq̄ intēo dicit graduelē idēp̄tita
re act̄: fed dīligere eq̄ itēlū dicit etiudē bonitatis
nem̄ eadē app̄ciationē. Creaturā ei dīligit p̄p̄t̄
dei vlt̄ dei esse deū maius bonitatis deo q̄ liber
magis app̄ciat deū q̄ seip̄s. Adē p̄ illa opinio doc-
vide in Icripto. **L**Tertiu diuidu de obiectovis
nā. q̄ deus sit obiectu vlt̄: cui enīvius ordinat⁹: et
inordnat⁹ opponit⁹: q̄ sit fieri circaidē: ergo si deo cō-
tingit abuti⁹: pingit vlt̄. **L**Tertiū vlt̄ nō obmit-
tur: vt dicit magister in. iij. nec vlt̄ tra cōclūsiōne
tertiā. Itē actū vlt̄ no contingit vlt̄ q̄i et aliud a
deo. p̄fac: nec eo dīactū nec dīlīctis actūb⁹. nō sc̄z
q̄ tue act̄ dīlīctis immūlū elem̄ involuntaris: nec eodem

Questio III

qz nō sunt idē actus rectus z reflexus. ¶ Item deus amari pōt amore cōcupiscentie z ppter retributioñē vt dicit p̄s. qz cōtingit vt: nō enī vidēre differe vti zamarare amoze cōcupiscentie. ¶ Ad primū qz ḡ deo cōtingit innozitatem z abuti; qz cōtingit deti innozitatem fumeri z facultate volitatis; z iuridate eii dili-
gt; fed nō cōtingit coviti; qz vti deo ḡ nullo supponit;
nec vti deo p̄fā abuti deo; qz vti deo nihil est sumen-
di vti ppter; qz quocunqz cōtingit ordinate vti cōtingit
abuti; nō tñ puerū. ¶ Ad scōm vti: vter ell formulis
ſc̄ obiectio: semp enī recte inclinat. P̄fā tñ vt ob-
iecta innozitatem diligit; z ppter se finalit̄ z ppter nos.
¶ Ad tñ: acti vtei cōtingit vti alia actu: nec est i-
conuenientes plures acti sumen eis z volitatis; vt p̄s i p
logo in doc. qz. Itē in: iii. qz. ḡ. Ezeq. qz. dist. i. ar. iii.
Hoc dubius latr. p̄sequit. ¶ Ad dñrum patuit in corol-
lacionum in articulo. ii. Quello secunda.

Scilicet in articulo. ¶ Secundo querit vtrum frui sit act⁹ fol⁹ volū-
tatis; tribus articulis q̄s terminat. In
primo termini q̄s tōntes exponent. In secōdo
clēnes annexent. In tertio dubia aperīt
et solvet. Quād ad ar. pāmū notādū h̄z
doc. q̄ frui dā a fructū; fruē autē est vltimū q̄d expe-
craū culto agro vel cāpo vel iāna re fructifera. Lū ḡ
act⁹? voluntatis hois fit vltim⁹? z ab intellectu vel iſtelle
ctiōe causal⁹? q̄ frui erit vltim⁹? act⁹? z voluntatis.
Verū hec p̄fūlū nō cogit; vtediū est terminus sicut
eis vtrū auctio; q̄ noiant frui ē act⁹ voluntatis; ergo.
¶ Tētē act⁹ voluntatis est q̄tatu⁹; s̄ fructiōe voluntas
delectata p̄cipit. ¶ Aug. x de tri. Trūmū cogni-
ris; in q̄b p̄p̄ seipſa voluntas delectata cogēcet. Tētē
frui est amoēre alicui inberere p̄p̄ feſz ad folā volū-
tati p̄tēr alicui inberere p̄ amoēre. ¶ Secōdo notādū h̄z
ls multe ponant acceptiōes frue de q̄b i alia s̄ fñot
bus patebit; hoc tñ accipit vupſt. Uno mō large; p̄ oī
act⁹ q̄ aliqd aūtūm in facultate voluntatis ppter se
tāq̄ sumit; s̄u fit p̄tēs; s̄u aboles sine habitu iine no
habitū; sic viatores fruē deo; & fruē vte. Alio
mō frōte accipit p̄ act⁹ vltim⁹ et bīfīco; et sic fruē
deo bei in celo. ¶ Lertio notādū q̄ clū q̄tē vtrum frui
s̄ uia fructū; s̄ uia vltim⁹; s̄ uia bīfīco; s̄ uia
notādū. Nō s̄ uia vltim⁹; s̄ uia bīfīco; s̄ uia
notādū. H̄z notādū. Notādū. Notādū.

fit act⁹ foli⁹ voluntatis; nō excludit intellect⁹ pp⁹ pio
nariū idéptitatē; vñ cū intelligere & velle sunt act⁹ rea
lū distinc⁹: sicut et appetere & cognoscere; pnotato q
hos terminos intellect⁹ & voluntas; q; l; p eadē re suppo
ñat; pnotat rā act⁹ diuersos in q; dñ pōta: vñ & diuer
sa sotzī vocabula diuersos act⁹ cōnotatā. Ideo po
t⁹ sumpt̄ illa noīap pnotato q; sublatrator; vñ qrit que
flio an frui sit act⁹ cognitiva vel appetitiva? fei an
frui sit cognoscere vel velle. pofier enī de rigore pce
di q; frui el in intellect⁹; q; est involuntatē idépti
cat intellect⁹; q; frui noī si intelligere. ¶ Quātū ad
cōnt̄ articulū est pco pama. q; est act⁹ folius vo
luntatis; hec conclusio est etiā q; lego. q; iur. tū; dist. pie
fensis; vbi dicit: *Qis fructuū est act⁹ foli⁹ voluntatis.* z
¶ *Qyta. q; iur. tū.* Sed holtor. q; iur. tū; v; tener. ptrauz
z fūr adamicentes/ q; ois volitus est cognitio q; late
ptractat et impugnat. *Grego. vbi. 5.* vide ibi probatur
propositio; q; ois fructuū est amor; amo: autē est act⁹
folius voluntatis; frui etenim est eliciunt amorem inhere
re ppter. *Lociolito lōv.* Iacet ois fructuū licet act⁹
voluntatis subiectumq; tamē opozet q; fit avolunt
tate effectiue. patet conclusio ex dicendis in conclu
sione teria. Actus enī frumentis beatificis pm plu
res / noī est avoluntates folum in ea palliue.

Distinctio I

Questio III

Lec^{to}.3. **C**onclusio tertia. Obiecto fruibilis ostēo p intellec-
tum voluntati sue clare sue obscurae siue i pticula-
ri siue univ ersali p voluntatis circa ipsam actione elice-
re actū fruitionis; etiā ex p naturalibus pbae; q
oi dictaminū rōnis receperitatis poteēt p ex naturalib;
suis conformare. Sed pō rō dicatur recte q hmoī
obiecti sic ostēum sit diligētus; q voluntas pō p
inter talē actū elicerē. Itē oī potētia libera pō p
bere aliquę actū circa obiectū sibi ostēum sed voluntas
et p potētia libera: q pō h̄r actū circa tale obie-
ctū ostēum; q nō necessario inordinatio q ordinatiū
enī ex naturalib; suis; līcer nō meritorie; qd ad h̄c
(statē lege) necesse est q occurreat actiue charitatē siue
grām gratiā facientē. Itē non mī capax est voluntas
biti qd viae pōst vītōs ex p naturalib; deī diligēre;
q dī meritorie; qd būta hoc ab soluto pō; slo-
nati holot. q.tiū. **L**ec^{to}.4. **C**ir^z fruitions bli-
ximū. **C**onclusio q. **C**onclusio q. **C**onclusio q.

L'occhio.

fic' nō est a voluntate actiue; sed respectu ei' se hypo-
litas p̄ficiat; qd' qm' dno supnaturalia sc̄ fe ht
q' impfectus ppter vñ pfectio eft a solo deo; pfectio
etia erit a solo deo. Sed habit' charitatis i lu
men glorie sunt a solo deo; t' sunt imprefectione fruitu
ne & visione; ḡvislor fructu sunt a solo deo. Sc̄cēs
pa minios p̄t; qz ac' b̄ficiis fuit oīne pfectum. ¶ Pa
terea cōfūlitas s' oīne liberat libere ac cōtingēt
agat; poslet sefe facere nō beatit; celiando ab actu b̄i
fico si eser in ei' pfectus actus b̄ficiis. Nō eni pōt ne
celitari respectu cuiuscumqz; lz forte qdā s'fētāt oppo
fitu; vt patet. q. vi. las rōnes doctos adducti non
vt rōfubiles; sed vt pbables. ¶ Colloarii respectu
actus b̄ficiis; solus deus est cā effectua; vide ad hoc
Sc̄o. dis. terti; tertii; & dis. terti. ¶ Quātū ad articulū
tertiū plura bi' mouent posse dūbia; qz plures tan

四三

tertiū plura hic moueri posserunt dubia; q̄ plures tan-
gunt difficultates sed dimisso dubio circa prop̄em
p̄mā sc̄. Ut p̄ volitio sit cognitio: q̄d p̄ sequit̄ reg-
vbl̄ s. Videat q̄ p̄cō tercia respugnet iſe: q̄ dicit &
obiecto fruibilis offeso pot volitas circa ip̄m elicer
actum fruitionis: z. de hinc q̄ talis non est bīfīcīs.
¶ Cōtra: intuitiva derivatio est bīfīcīs: tñ p̄ ex fīced
tib⁹. Ii ḡ talē poterit volitas ex naturalib⁹ elicer: po-
terit se ex naturalib⁹ facere bīam. Cui p̄t̄rū habi-
tur in clementiā ad nōrā beberē. S.v. Et si nō est bīfīcī-
s: ut dicit. Ii. iii. q̄ s̄t bīfīcīs & non est bīfīcīs. ¶ De
nobilis: q̄t̄ agere q̄ pat̄is fed voluntas in actu bīfīcīs
nobilioz mō se h̄z: ergo hoc p̄t̄ ei p̄petere q̄ actu se
hebeat respectu eiusdem. ¶ Ii p̄mūlū coinerit me-
rito: fed voluntas actus se h̄z ad meritū: ergo et ad p̄-
mitū. Ad p̄mūlū negat̄ alſumptiū ab p̄bationem.
Intuitiva dei viſio et bīfīcīs: cōcedit p̄t̄r̄ verbum
xpi Io. xvii. Ille est vita eterna z. q̄ p̄ state lege nūq̄
datur alius nec habet ab aliquo nisi si iſcharitate et
grā gratiā faciēt. Blādo quā aliq̄is ex naturalib⁹ de-
potēria abſoluta del elicere posſerit non est bīfīcīs p̄-
pter ſin impfectionē: z. q̄nō q̄detib⁹. S̄t̄ forte ad p̄cō
aliq̄is dicere: q̄ nō minoris efficacie et alia ſine chari-
tate respectu obiecti clare viſi q̄s curaſit̄: ergo ex
naturalib⁹ eide et que p̄fecti naturaliter poterit
actū elicer. Et si vñ de ſuā natura p̄ det̄rēt̄ ali⁹
cūnō pofit̄ diri et videt̄. O rōueritatis ſtātū dī-
cīs doc̄. Et p̄t̄ potēria abſoluta dei: nō tñ eliceret actū
meritoz negat̄ bīfīcīs: pater et terminoū conotato
¶ Cōancerto rōne de efficacia et fine grā et grā:
refert. Sc̄. in. ii. difſ. xii. q̄. iii. valēt etiud̄ doc̄. bi-
cta ad p̄pōlit̄ ſtātū. Ii. iii. loco allegato de fructu

neale xpi. Et seq̄nti posset dici p̄m Occā y a vi-
dētis deum si b̄tis eis p̄t elicerē duplīcē actū frui-
tōis; b̄tifici & non b̄tifici: vel si hoc non placet dicit
p̄t q̄ p̄eūtra a deo non elicit actū fructōis: sed i
se sc̄p̄tū solū sicur & coro dūplofōtū creat a beo
in corpore blāno: nec ppter hoc frustū p̄mitūtū p̄le-
reg alteratōes & dūplofōtūs p̄tē: q̄ placiut deo
naturaliter p̄uenit: formā creare ac crēando in-
fundere. Intelligē ergo et cōclūsio tertia de po-
se abfūtū: sicut de aia non p̄eūtra a deo.
¶ Subi-
git q̄ se posset facere b̄tām: neq̄ illud: q̄ sicut fin-
gā grā faciēt faciente merēt nō p̄t flante lege: ita nec
faliari. ¶ Ad clementē: & p̄cedendo q̄ intellectua-
lē natura no est se p̄p̄ta beata naturaliter: sed grā devi-
ta eterna. Rom. vi. Sed de lumine glōrie quo id
ger aia vt eleut ad vidēntē deū: q̄ verū ei q̄ indi-
geset sed non oportet illud lumē glōrie dicere alius a
grā gatū faciēt vel prefatā: Et hoc benig sonat tot
de sabāf in clēmētē. ¶ Ad hōc benig sonat tot
apparātūlū glōria ter̄tū: Utet ad qd q̄ zq̄ p̄o
natūrē: vnde Sco. dist. xiiii. tertii: Foſte posset allega-
ri ad hoc dictū p̄s. xxv. In lumine tuo videbitū lu-
men. ¶ Ad alius & flōne agere est nobilis part-
nā in recipere i se intellecione est nobilis: q̄ oblic-
tū can p̄dictice: q̄ p̄ueni obiecto: z nobilis est re-
cipere cibātāre & p̄ducere calōz. ¶ Ad aliud cōcē-
ditur: sed neq̄ q̄ sit actū a merētē: sed de rōne me-
ritē est q̄ sit actū a merētē. De rōverō p̄mētū q̄ sit
actū a premiātē: recipiat paliue a merētē. Et i
dicit p̄mētū bas ppter meritū: ppter est nota confe-
ctionis & nō causālē sm p̄tē. ¶ Ppter etiam hic
mōueri dubiti. Si homo ex puris naturalib⁹ posset
deum sup̄ ola diligere & verū de illo infra late habe-
rū dist. xxviii. secundū. ¶ Quesitū tertia.

Verum fruitio sit qualitas distincta realitatis delectariœ. In hac questione opus Petri aureoli recitat et impugnat docet. Deinde opus. Seco. refert cum in conclusione risalit ad

Liber

bis cōprehēdi pñt: sicut enī nēcīl amāt nīfī cognitī
ita in nullo delectatī volūtī nīfī in cognitō: q̄ sic
pñs est d̄ sensiblē. Sed utrū i naturā exsistēt: hoc ex-
planat phisiblē. s̄. retro. c̄. id. Quare necesse oia
delectabilitā eleat: eū sentiēdo pñtia: aut in mērōdō
facta: aut i spērādō futurā: iū enī delectatī habet p-
ojecto boni adeptū mō nūc tacto: min⁹ habz de rō-
ne mor⁹ impēctū q̄s ceterē passionēs: z̄ sic pñtī de
lectatī in fēnū et in intellectua potētā. **I**llis pñmis
s̄. rñndē ad primū dēpītūtēz & diuerstītē dīlectio-
nē. cōfūtūtē. cōfūtūtē. T̄mōtē delecta-

Art. 2
principia
Locdo.

Hic dicitur quoniam reali potest si aliud amio electio delectatio maxime est in securitate prius desiderata; sed hoc non. Nam diabolus repetit a voleis homini peccare dum talevoluptate deducit in opus non desiderat; eo quod in danis nulla est delectatio nisi multiter tristitia non est odium; nam bri odit malum non tristitia; quod tributo expellit enim tristitia; sicut danatio oem delectatione; fecit ex propriae et cōspicere pote. Nec oblatas dictu si ergo dicentes diabolus delectari et exultare. Ad quod globo et p. Qui tribulat me exultabit in me; non exultaret delectari ibi sumus; pro placentia interea in lapsu hois.

Arti.
Loclo

dictio est effectiva a voluntate delectatio non ab obiecto sed hec conclusio in mente doc. Delectio est immediate a voluntate tanquam a causa effectiva; sed delectatio intellectiva non ait sensibilita est immediate ab actu voluntatis. Sed hec. **L**a immedia delectatio sensibilis est cognitionis sensibilita. **L**a vero immedia delectatio intellectiva est voluntatis sue actus voluntatis. **P**rima probatur ex libertate voluntatis. nam voluntas est potestia liberis respectu omnium diligendi. **D**ilectio est a sola voluntate immediae; hoc tamen non negant et alii cause immediae quae propter non dicuntur causae. **S**ed ea propter quae non a voluntate immediae; si enim immediae causa est voluntas efficit in parte voluntatis delectatio sicut diligere quod est falso. **S**ed manifesta est. **H**ec ab obiecto immediae causa; quod posito actu voluntatis ejusdem ejus est delectatio sine obiectu nisi ille non sit; fieri non ponit actus voluntatis obiectum fuerit prius ne sequitur delectatio effectiva. **D**e multis enim obiectis delectari non possunt; ut prius ex autoritate physiologici pallegatur; et per hanc non sunt non causa effectiva. **G**erit delectatio ab actu voluntatis; quod nulla alia causa sibi pertinet potest. **C**onserua et difinitio cause posito actu voluntatis ponit delectatio et remota remouet delectatio ergo non tamen si posito actu voluntatis ponit delectatio attivitatis seu actu voluntatis non est cum libera respectu delectationis; sed naturalis; quod est inde impedimentum gratia exempli. **S**ed si summa tristitia in aliis que vel alio modo vel alio tempore illud coegerit et non delectari in illo. **E**t apud infernum quod actus voluntatis naturaliter pot est fine delectatione non excedere. est enim causa eius ergo voluntatis est naturalis non libera respectu delectationis; voluntas vero est potestia libera; et non potest impeditur non sic altius. **N**on tamen dicitur et ratiocinatus habet aliam libertatem sicut mediate respectu delectationis; quod potest non diligere; et si non diligere non sequitur delectatio. **C**ontra vero diuersitatis quod delectatio non sensibilitas et intellectus non habet eam immedia effectuum sumit aliquo modo propter quod est obiectum appellatione seculi revolutione non sequitur intellectus delectatio; tamen ei appellatione diuersitatis nobilis delectatio.

non delectat. p*t*z de multis p*ro*f*ess*is: q*uod* in diuitijs null*a* habuere delectatione. It*e* p*t*z id*e* de ren*esc*it*u* bus s*c*to*s*. Sed si p*ro* sensu app*re*h*end*is obiectu*m* con*tra* i*n*st*itu*ti*n*is n*on* p*ot* sem*i* n*on* delectari. It*e* fm*o*co*m* ap*pe*l*l*atione intellectual*e* delectatione medi*a* actus volu*t*atis ad qu*o*libet hab*er* voluntas. Sed iter app*re*h*end*it*u* delectatione sensu*m* n*on* nihil me*re*rit*u*.

belione sensitiva detectabilis in remittita non inter-
mediat. & appreheſio sensitiva erit a' immedata detectio-
nibus sensitivis. Et si daf' inſtituta de detectabilis cōcē
ditur & est a' mediatā nō immedata. Et lq̄q̄ opor-
tet detectabilis necessario eſe p' naturaſ loquēdo
vt in detectabilib⁹ ſenſu p'ticulariſ. nō tñ c' ē
immediata. [¶] Tare hoc p'ſequit doc. qd' regrā ad rōne
cauſeſ in līa. ¶ Articulū tertii' ḡis de ſubiecto. Articulū

camineat in aliis articulis ut etiam delectatio
dilectionis delectationis. Ad que ruder docto: cō
elusione tali: probabili est dicere q: delectatio est sub
iectum in voluntate q: in actu voluntatis. Probat: q:
accidentis nō est accidentis. Et in philosophi. Mārtil
me. p̄pati est subiectum sūi mutationē esse suscep
tibilem contraria. Cū ergo delectatio & tristitia sunt
contraria erūti i mediate in aliis subiectis d̄ s̄is ne

contraria erit i medietate in qua ratione: & quod non
tria erit subiectum in accidente: ex psefeti nec in actu
voluntatis: sed in ipsavoluntate: hoc est in alia ratione.
Vtquelet replica si dicitur quod qualitas est receptiva co-
trarij: quod qualitas non est accidente ibere rei qua-
te: nec est alia res a substantia qualita/ qualitas substi-
tute: ut probatur potest teneri. **Articul. quartus** et de
conceptione nobis latrone confidit in uno se becundus
Articul. quintus

perfectione nobilitate excedeat, quod in decimo capitulo
Actus amoris sive dilectionis simpliciter est nobilior dele-
ctione. probat: quod cuius contraria sunt peius ipsi sunt no-
biliora; sed omnia dei contraaria dilectionis dei sunt pei-
tricia; qd dilectione est nobilior delectatione maior ma-
nifesta. In quo proutque est maxime fugiendum: et in nullo
casu peccandi est. **¶** Ita amor amicorum est pfectissi-
mum, secundum quod non poteretur huius mortale acci-

num accidens qd pot copere pccq matrone acce
ptat a deo ergo est pfectio delectatio. **S**i dicas
Illiud est nobilitus qd querat voluntate: tale est delecta
tio: non delectio sine fructu: qd post frutione expecta
tur delectatio. **D**icendum qd querat ultimata voluntate
dupl. felicitati. **V**el qd ultimata eligibile ppter se et
non ppter aliud. **V**el qd est aliud post qd non est aliud
querit. **P**rimo mfructu querat: non delectatio: et
quod sic querat est nobilitus: qd non est ppter aliud. **S**i
scdo modo: sic delectatio ultimata querat: sed tale nō
est nobilitu^r/cū sit ppter aliud. **N**ā est delectatio est ppc
operatione x. **C**ibi. Delectatio deniq; cōseruat ope
rātem in ope. **S**i dicas. Delectatio est pfectio eo
qd naturalis est posterio: frutione: nā qd sunt posterio
ra giratione piazza sum pfectio. **D**ico qd hoc verius
est qd sunt etiud generis vni essentialet ordinat i
aliud est ppter aliud: sicut sperma est ppter hoiem
sic nō est in proposito nā fructu nō ordinat ad delecta
tionem: ne fructu est ppter delectatione: fed ecōsuerit
Si dicas. Un deus de potentia aboluta pot facere
frutione sine delectatione: cōsequitur falso qd sic sit ita
cum tristitia t. **Q**uattuad articolū terminū principia
Articulū

le^m dubitab^a an illa forma argued^{re} valeat. Quia aliqui principali-
sc^f se habeb^t omnⁱ maner^{et} alio no manere illa distingui-
tur; si possibile est q^{uod} maneat dictio et no maneat de
lectato^r; ut arguit doctor ztra Eusebii Dicendu-
m nō valer^t; q^{uod} dicit insufficiat manifesta in crenio argue-
do. per hanc enim formam p^{ro}baf^{re} q^{uod} lac album dulcissimum
real^e a lacte calido; vel a lacte dulci; cū tñ dicit lac sit
album/ calidus et dulcis. Item probare q^{uod} dicit creato-

Liber

Eiber

re. Itet ego te fruar in dñio ad p̄blemone. ¶ Sc̄o accipit p̄ oī acutivitatis; q̄ p̄t se aliquid diligere non latire in aliud p̄ illatice: s̄ delectatio posse dici fructu. Et siq̄c alī amos naturālē appēhitionē rei p̄uentias vel placiēt. ¶ Tertio ac cipit p̄ amore libero voluntat: q̄ finali ḡfici i amato: q̄ repugnat relatiōnē ad finem aliorū: s̄ p̄t accipit. Alio, cū inst̄r. fructum cognit̄c v̄. Et ite. dō cert. sp̄iana. Si in ea ponēs fīc leticie p̄mferā: p̄tōs fructus adiūcō. Et siq̄c nō adiūcō: s̄l fructuū

gio frumento in te diligite in patria. **C**onpositi optime ipugnantur: rōnes eorum soluntur. **H**ic concilio in quā conformatum est e.g. q. lī. ar. 1. **H**ec erit pars de **D**icitur. q. lī. ar. 1. **L**itterarum **C**onstitutio. **F**ruitum ordinatum non detinatur. **I**te obiectum est ipse deus in se amans? **P**ropterea quod id est obiectum frumentatio vie et pietatis. **N**on differunt frumenta propter vie: nisi quod illa est obiectum sumi clara ostendit ista obiectum sumi sine finis obscure cogniti: sed id est deus est hic obscurus cognitus: et ibi clara virtus. **S**exta concilio: frumentatio modicū. **L**ocū. 5.

Nota 2. pte frui dicens es. **S**ed no[n]ā q[uod] ell fruitio o[ste]r-
B dinata i[st]o d[omi]ni q[uod] summe irreferibilis
diligit summe q[uod] diligenter ē z[ar] p[ro]p[ter] fe[ct]u[m]. No[n]ā q[uod]
potio mō q[uod] summe dilig[er]e p[ro]p[ter] fe[ct]u[m]: q[uod] p[ro]p[ter] aliud
referibiliter diligendū est. **C**edina duplex est: q[uod] dā
est deras & fatigas solutāvit fruitio patris. Q[ua]dā
nō q[ua]etas h[ab]p[er]at seci tristitia aut defectū p[ar]tī
q[uod] dā est deras & fatigas solutāvit fruitio patris. Q[ua]dā

Articul. y
Deut. n.
G. 5.

Flota 3. *tate: ut fruitio vie. C Tertio notandum quod auctor primo
recitat opinionem Sc. li. iii. di. xliz. q. viii. tenetem quod
non pharisei narrauerunt alio fructu detinere et satis posse*

nam deo fiat sumus honor: sed habitualiter semper tenet
Deus latius ita in illis, dicitur, q. si. ar. iii. Dubio. 1.
Eccl. 30 dubius est finis ultimus naturae/ crea-
ture rationis. Ut truus deus seu dei fructu vel altius. Bui
deq; p; quatuor proponeuntur q; sunt dñi. Camera. q. si. ar. iii.
P; quidam est et fructu dei non est finis naturalis crea-
ture. Dib. 1. 2005. 1.

propōs. 1. *ad hanc p̄cipitatem q̄d amorem h̄c p̄t in hac vita. Nec p̄bam
q̄ cognitionis amor q̄s h̄c p̄t in hac vita. Nec p̄bam
p̄t sufficiens loquēdo de beatitudine in p̄cūlari et in
specie ut dicit clara devītione et fruītione et nō i[n] g[ra]m
ut dicit ultimata creature rōnalis p[er]fēctio non cur-
rit in q̄ p[er]fēctio p[er] ad illa sit naturalis h[ab]eō appetitus
q̄ demonstrari nō pot[est] q̄ sit homini possibilis. Et secundum
p[ro]positio. *L*ic voluntas in folo deo fatigari possit no-*

ppō. 3. tñ pót naturali demonstrari aliquia fruitione simpliciter quierantē homini fore possibili. **C**ertissima propositio. Non potest naturali demonstrari q̄ voluntas sit quietabilis n̄ quicunq; actus; quia libere esse nosfit alius.

Vinto q̄ritur vtrū volūtas possit frui aliq̄ **A**
quod est realit̄ deus nō habēdo fruitionez

Arti. 2. vide ibi. **Quantū ad articulū scdm est cōclusio p.**
Concio. 1. ma hec. Accipiendo frumento cōmuniter in quoct

sapia: vel voluntate aut vna psona sine alia. ¶ Pro articulo primo notandum q̄ sunt op̄i. circa h̄c q̄stionem contraria s̄cēdo p̄ficiā c̄itatem p̄ficiā c̄itatem

Diq potētia appetitiva pōt delectari seu locūdari; ordinare vel inordinate ipsum pōt esse obiectū fruitionis. Tāctus ex prima acceptiōne fruitionis cuius cūcūlibet

contrarie. I. Sc. dill. s. q. h. tenetis pte affirmatiuam
Occā Syta llokolot Lamera. Thome argēti. Aldā
Elephat Brinckel z aliorū tenetū ptem negatiuā: q

Concl^{o.} 2 *pacti et plena acceptione fruitionis: ut enim quibus
ens potest esse obiectū fruitionis. Secunda cōc-
sio. Accipiēdo fruitionē scđo modo/ fruitionis ord-*

magis vident in modo loquendi diuersitate q̄ in re ipa. Et
videat Henrico de Wyta. q. iij. in principio q̄stionis q̄
natura eorum sufficiet ut nō obbari ex scriptura alia. De

Concl^o. 3 nate potest esse aliud obiectu^m a deo. patet propo-
tio ex dictis supra in q. i. Tertia conclusio. Accipi-
do fruitionem strictissime sole deo est fruendum. Non
potest enim aliud obiectu^m a deo.

neutra eoz sufficiet pot. probari ex scriptura p-
teruiente: ideo difficile est aliquā earū sufficiēter vel
ex rōnevel scriptura iprobare. Nā quātū ad rē certū

q[uod] illatione in ueritate solo deo en[tr]it uenientur. solus deus est proprius se ut summum bonum diligendus sine relatione in aliud. ergo eo solo est fruendus.

est: i^r infra.di.i^r.in p^oclusionis b^orlab^o ampli^o expla
nabit: partim. s^o.patuit i^r p^ologo.q^o.i^r.q^o oia q^o sunt rea
litas in p^ologe sunt rea signis l*itteris* et signis clarissima

Loclo. 4. pte **Q**uarta **Q**clusio q̄ ponit contra durandum et
obstat fructuosis patres immodicatus est iō erat de-

liter in diuinis/lunt vna lumpulima et lingularilima
res. s. essentia diuina: h[oc] cu[m] hoc aliq[ue] realit[er] distinguant
in re se ad sensum istra exprimendu[m] p[ro]pone et relatio

Sed objectum fructus patet in mediatis, et ipsius est de non visio dei beatifica. Probat: q[uod] fructus est amicicie; s[ed] ille terminat in deo in se non in aliquo

Anon est deus: et quod sequens non in visione tanquam in octo. prima pars assumpti pater: quod fruitio est amor perfectissimus: secunda pars amicitia est perfectio amoris secundum.

Subiecto fructus patris mediatus est ipse net
et non filio dei beatifica. Probat: si fructu est am
amicie; si ille eminat in deo in se znon in aliquo
non est deus; p sequens non in vitione znam in o
cto. Duma pars aliupr p: si fructu est amic
us; famos amicicie est pfectio amic amore concu
scientie. Tres fructus patris correpondit charit
ie; si charitas deo illi diligite in via: si multo n

Questio

XI

prologi.

ola q̄ vere et realis sum in diuinis qcqd enī in deo est: deus est: ita diuina essentia. Sic etiā q̄is app̄hendit fui cognoscit disincrivelū: siue essentia/ app̄hendit et cognoscit etiam id quod est vel relationē: et qui cognoscit personā quācunq; vel relationē: cognoscit id quod est essentia. Et si modo de alijs que in deo nominantur siue sint attributa siue quelq; hec de re. **S**ed circa hoc autem ponit illa: propositione tācū p̄cipū vel maximā: q̄cqd p̄dicat de alijs p̄dicat de libet qd cū illo est vna res singularissima et simplicissimam illi oppositi tenet fides catholica: q̄ dicitur oī dicitur cōcedi cū eadē re simplicissima: nisi fides hoc est scriptura canonica: eccl̄ia definitio vñ et hoc dicitur in secessione cuiusdam nec ea appellat. Et p̄ hoc dicit q̄ qui fructus alij in diuinis / fructus libet qd ei de: hoc est essentia relationē: et libet p̄sona. Et si hic de cū vna p̄sona realiter distinguit ab alia: videt q̄ libet p̄sona possit eminare actū intelligēti et fruendi fine alia non min⁹: q̄ dep̄detā nature assumptu quā sūl libet terminat: et nō p̄ sp̄ificat. **P**ropt̄ dico vñ aliqd eminare actū intelligēti dupl̄ accipit. Id est p̄ illo qd q̄cqd m̄ illi actu intelligi fine talis actū: de eo p̄ditur siue non. **E**ccl̄io: q̄ illo p̄fice et nō de alijs ab eo quācunq; disticto p̄dicat talis acceptū vel actū intelligēti: et hoc disticte formalis: h̄i nō idēp̄ca. **D**iximus m̄ accipiendo qm̄ actū intelligēti deū vel aliqd in deo/ eminatā essentia cū p̄sona: q̄ libet tali actu intelligēti de: et aliqd m̄ de eo. **S**ed m̄ vna p̄sona p̄t eminare aliquā actū intelligēti seū conceptu et nō alia: nā acceptū reperitatis p̄fice formalē p̄dicat de solo p̄fice et nō de filio: neq; de essentia. **S**ed licet illo m̄ sola p̄fis p̄sona acceptū relatiū p̄fis t̄minet: nō tū solus p̄ intelligit illo acceptū: immo nōcūrētū intelligit et correliatū: s. fili⁹: illud abſolutū q̄ est ad se: id est essentia diuinā qd cū relationē patrē situit de cū b̄tis Aug. Sib; p̄t nō est aliqd ad se nō est aliqd qd ad alterū dicatur. **S**ed vide q̄ illa cōclusio posset facili⁹ logicē de terminari cōcordātū aliq̄tū de opīnīōes. **T**oū et dicit. **P**ro p̄ suppono primo qd de deo p̄t h̄i cōceptus plures noīonymū iter se realis disticti: et ab iūicē separabiles: qđū nūcōmū nācōlō cognoscim⁹ deū et īm̄ hoc iponi p̄t disticta signa vocalia: qđū vnu subordinatū synonyme vñ acceptū: et nō alii. **S**ed cōsuppono q̄ licet libet horū acceptū significet deū et ita diuina essentia: q̄ p̄sequēs id qđū realis est dico dquid est in deo: ita eo intelligit dquid est: et nō tū libet eoz supponit p̄ libet qd est de: qd acceptū p̄fis non supponit p̄ filio. **C**erto supponendū est et logica et verba significatio acū potētē rōnalis stelleat? seu voluntat? faciat t̄minus se sequēre significatio id qđū aliqd m̄ eminat h̄mō actū appellare sua rōnē: ita qd ad veritatem illi p̄p̄sonis req̄uisit p̄ potēta ferat in re signata q̄ talē t̄minus sequentia nō q̄cūcunq; acceptum vel actū: qd acceptū p̄p̄sonū illi t̄minus confidenter vel per actū h̄mō p̄ceptū p̄p̄sonū supponetur: qd nō p̄p̄ actū voluntat: qd nō p̄ceptū p̄p̄sonū t̄minus diffundit: qd cōceptū nō aut sic si talis t̄minus p̄cedit: tunc enī non appellat suā rōnē: vnde si p̄cedit sufficit ad veritatem p̄positiōis q̄ ipsa potentia ferat in rem significatiōē p̄ ipm terminum eam. s. intelligendum vel amād aut oīdendo: t̄s quēcūcū p̄ceptū siue p̄p̄sonū illi⁹ t̄minus siue alii. **T**er p̄ hoc ponit differētia ter illas: cognoscit venientē et ventientē cōfisco. A movēt entē eventientē amo: Et p̄ hoc ad p̄positū s. q̄ refert dicere. intelligo essentia: intelligo p̄sonā: dicere essentiā intelligo. **N**ā p̄fis q̄ habeat ī me cōceptū essentia et nō cōceptū relationū p̄sonē: hec ī sā p̄sonā intelligo: hec falsa intelligo p̄sonā. **N**ā t̄minus valeret t̄m̄ p̄sonā intelligo. I. rem q̄ est p̄sonā intelligo q̄cūcū p̄sonā non curādo q̄cūcū acceptū intelligā. **S**ed t̄ca illi falsa intelligo p̄sonā q̄ valeret illi intelligo p̄sonā acceptū relationē et p̄p̄sonē siue confidenter ad hoc nōmen p̄sonā. **S**it differentū essentia fructus et fructus essentia p̄sonā fructus et fructus: p̄sonā. **N**ā illi essentia fructus: p̄sonā fructus: hec sit p̄diligo deū tācū summū: et t̄s q̄cūcū acceptū cognoscit. Sed illa: fructus essentia nō est vera nūl diligētē cōceptū: p̄ceptū essentia app̄hēndit. **S**it illa non est vera fructus p̄sonā: nisi app̄hēndit p̄sonā sub conceptru Arti. 2. proprio p̄sonē: s. relationē. **T**unc possunt p̄ particulo Arti. 2. p̄cōponi duæ cōclūsiones. **P**rima. Im̄pōnibile: est essentia fructus non p̄sonā filio. **S**ed q̄cūcū acceptū filii dicit dquid est diuinā essentia sup oīa z̄ t̄ea p̄sonā: z̄ p̄. **S**econdū. cōsequens p̄sonis fructus. **S**ecunda cōclusio. Dicit q̄cūcū fructus essentia et non fructus p̄sonā: t̄ca vna p̄sonā et fructus non alia: **S**ed si de habeat cōceptū abſolutū essentie et non cōceptū relationū p̄sonē fructus essentia: qd diligētē deū cognoscit īm̄ rōnē: p̄tiam essentia: nō fructus p̄sonā: qd si diligēt p̄sonas non t̄m̄ cognitis conceptru relationē p̄p̄sonē: vt ponit casus similiter si habuerit in me conceptru patris p̄p̄sonū et non filii: fructus p̄tāz non fructus filio: qd nō diligēt filium vt summū cognoscit sub cōceptū p̄p̄sonē filii: hoc videntē intēdere ambe opinōes. Et nota q̄ in dictis auctoritatibus excluditā est appellatio rationis: qd illas non artē dicit in modo loquendi nec easivas est. **N**ota etiam q̄ accipit significare strictē supponere. Ita q̄ termin⁹ ſolū illa p̄cā significare quib; supponit: ite de cōbus vere p̄dicat: nō illa que cōnotat: t̄ sic refert aliqd significari et aliqd intelligi. **P**ro p̄tis dictis facit auctoritas. **B**ede in om̄e q̄tē dicit p̄p̄ sonū p̄tāz. **H**ec ruris eluminandi: qd fili⁹: fine patre / aut sp̄ificasyōne easias amari vel credi: facit ad idēm bear⁹ Aug. vii. de trini. c. vlt. p̄p̄ finem. Item. de trini. c. vlt. p̄. **S**tu audiam⁹ offende nobis filiu: fine olte de nobis partē tantum: valeret: qd neuter fine altero p̄t ostēdūtū cōpē finit. **T**oū Jobā. xxi. vbi p̄p̄ filio dicit ad p̄p̄ sonū. **S**teude nobis patrem. **A**elpōndit p̄p̄ filio. **L**iquid me videt et patrem. Et sequitur Quonodo tu dicas. **A**lende nobis patrem Non credit: qd ego ī patre et pater ī me est. Et quo sumi p̄t q̄ hec est consequētia bonaz necessaria patrem est ī filio et filius ī patre ī patre p̄ circūnciētionē ergo qui videt patrem videt et filium. **A**las enī p̄batō t̄p̄i non valeret q̄ dicit. **N**ō credit: qd ego ī. **C**et hoc etia sequit q̄ illa est consequētia bona: qd pater est ī filio et filius ī patre ergo qui videt patrem videt et filii: videt et essentia t̄c. **A**uid enī est patrē ī filio nūli filium esse confiūstātālē patrē. Et idē de filiis: idē deniq; de frumento sicut de visione. Sequit ergo bñ Hunc formate consequētiae bone sunt: ergo ip̄ponibile

Eiber

Dub. 3.
Erit. 3.

magis vaget: nō est s̄dictio dicere vñ pñsonā esse icar
nara nisi aliata fides bz; p̄ partē lege p̄cedit p̄ fatēt p̄
verbū p̄c̄t q̄ yñ pñsonā posuit cognoscit vel diliḡt sine
alia cū nō posuit dari r̄o diuerstatis q̄ fatisfactat p̄o
c̄dēt̄ tres pñsonas eñ vñ naturā diuinā q̄ nibi
om̄inū? vñ it̄ icarnata fine alia: seu q̄ alij posuit co-
gnoscit vel diliḡt sine alia. **C**ecidit vñ pñsonā pos-
set colit̄ et venerari sine alia: fructū de pñmoni diuinis
disticta fieret felix in tñ eccl̄ia cū hoc eñ dare occa-
sione erois, et possent similes ex hoc sc̄ipere pñ-
nae esse singulatim colēdas et venerandas: t̄ forte vñ
pñsonā plus alia. Ad hoc enim alludunt diuerse ceremoni-
ae eccl̄iar̄, i felix diuinam pñsonam. **T**ertio ad qđ
orationes nūc ad pñm nūc ad filium nūc ad sp̄nitum
dirigunt si nō coluntur diliḡt̄. **Q**uarto philosophi
cognouerunt deū vi essentia: vt bz ap̄ls ad Romanos
et tñ ignorarū pñsonas. Itē alij dixerunt filium aut sp̄n
sc̄im̄ creaturas. **Q**uinto fili⁹ est b̄f̄ hoc f̄at̄, t̄ soluit̄ i
carne delicata: ḡ in eo est carnavaliterias singularis
q̄ nō est in alijs pñsonis: fol⁹ enim fili⁹ icarnat⁹. **S**e
ḡto ad aliud hinc diueris articuli fidet de singulis per-
sonis si nō p̄ fili singulatim sc̄ipit et diliḡt. **S**eptimo
q̄modo intelligit dictū doctozis q̄ nūc debet s̄dicto
ria: de alijs p̄cedit nīl fides ad hoc sp̄ellat̄: hoc enim di-
cere est fidei exponere de illos in fideliis q̄ p̄dicata ve-
re s̄dictoria de eccl̄ie simplici p̄ eadēz ut nūcare est sit
p̄sonā. **F**aciat̄ s̄dictio de deo: **E**st diuinus nōs̄m̄

ad primū, verificare p̄ politioēs ſdictoria. ¶ Ad primū repon
littera humili cū ſubmiffione: q̄ aliquid nūtum hic po-
nere rōmē dixerit utrūcū de incarnatione vtrīcū vī-
tione tē perfonā rōmē naturalē assignantes, p̄ cauſa
naturā rē. Sed clarū est q̄ nīſi fides oppositū dicte-
ret: ita dicteremus patre incarnatū & spirituſanciū ſi-
cū filiū cū ſint vīa ſimplificata eſcenția. ¶ Preter-
ea: quotdē tales rōmē dari poſtunt: ſtatim ſunt folli-
biles & non cogit: nec cogit vt videtē ratio. ¶ Secundū: q̄
dicit vñli forū ex determinatione ecclie: q̄ ecclie fm̄
dix̄ta vbi ſupra ſalē aliquā habuit ratione p̄ defini-
tio[n]e fidet de incarnatione vbi ſoli: q̄ ſi nō p̄t dari co-
ges rō dūlūlitudines alii philoſopho ſeſt̄ cogē-
re rōne: q̄ ſicut vna pſona p̄t incarnari fine alia: ita
videti & diligi ſine alia. Et hoc operari el: būdōmo ſi-
des vel ſcriptura aut ex his deductu[m] nō aut
ecclie deſcribitio: hic ait p̄ politioē obſiſit dictu[m] chri-
ſi. Joan. xiii, 13: arguementū eiusdem. Recurruntur er-
go ad hoc dicitu[m] chruſti & vbi ratio nō habeat acce-
ptanda el: auctoritas xp̄i: que etiā eſt ſine rōne alia
ab ea cui ipse ponit: ſufficit nobis ad aliſ rendum ne
ſi eſum ſimile h[ab]et: ita: video vñli ex chruſti dicto concedit
aliud non concedit. Ille ſalua reverentia maiori dicta
funt. ¶ Ad ſecondū neget illa: pater colit ſine filio:
ſpiritualitate venerat ſine patre. pater colit ſine filio:

ista verborum passiuorum importantium actum interiore-
rem anime itelegimus vel voluntatis appellat suas ra-
tiones/d'omino tamē sequuntur illarum passiuarum: deo
propter appellationem rōnum ista forte posset conce-
di. **L**ittera pater sine filio: diligis a me ius tuus: sed a
me p̄ fini filio: est enim p̄missa filius. **L**olitur pat-
ter sub conceptu propriu & relatuio: supponente pro p̄-
tre nō pro filio. **S**ensus autē alter? **L**i pater colit fine
filii est res q̄ est pater: colitur ab eo: hoc q̄ filii colat.
Si aut̄ alium habet sensum ex viu ventum citra rigo-
rem logici: alter est dicens. **C**um subiungitur &
frustra fuerint distincta festa neget: q̄ ecclēsia in his
register spūfascit p̄ filiorum eruditōne in his q̄ sunt
fidei circa mysteriū trinitatis qd̄ plonarū essentiale
ideip̄tate earūdite realē nō essentiale distinctionē: nec
per hoc datur occasio erroris: sc̄ d in festis diuinariis
personarū catolica veritas p̄m personarū attributa
et p̄pria aperit. **A**d tertiu potest dici sicut dicit de
attributis personarū p̄o p̄li eruditōne: p̄o deuo-
tione inflammatione: p̄o fidei vocali confessione p̄m
apostoli. **L**ode credit ad iustificatiōe ore aut̄ cōfessio fit
ad salutē tē. **S**icut ergo diuine p̄sonae nō separantur
feste: ita nec veneratiōe: id eas fusā oratiōe:
q̄uis oans habito: c̄ceptu p̄prio relatuio patriis nō
cogitat: sic concipiēdo de filio & spūfascit: immo pec-
aret q̄ si in oratione ad patrē fusā ales p̄sonas actu
excludere vell: hinc p̄m Sto. i. i. dist. xliii. Nō p̄t
q̄s diligere actualiter vñā p̄sonam: quoniam diligere ali-
am virtualiter. **O** aut̄ vna sine alia coli non possit: p̄z
etia auctoritate Augustini: vij. de trini. c. xlvi. **A**d quartū
priori respondetur q̄cūq̄ cognoscit essentia de
vñā: cognoscit quicqd̄ est essentia diuinā: ita perlo-
nas et conuersio: poterant tñ philosophi vñam p̄po-
sitionem sc̄re de deo et aliis: dubitare: licet termini
etriarūq̄ supponerent p̄ codicē: q̄s hoc ignorabāt: et si
idem sit scultetus & magister ciuii sui sit⁹ et papa:
tunc idem est scutus & papa: & quicqd̄ scitur de fusto/
scitur de papa & conuersio: Ita aliquis pot̄ scire illa p̄po-
sitionem: papa est vicarius christi: ignorare illam/
lietū est vicarius christi: q̄ ignorare q̄ scutus & papa
supponit p̄ codicē p̄ philosophi quoctoq̄ c̄cepto no-
uerunt deo: deo & personas: eo q̄ concept⁹ quos ha-
buerunt deo cuiuslibet p̄one cōuenient. **L**ognoverit
enim deo q̄ est ens infinitū incorruptibilez: et illi
cōceptus equaliter supponit p̄ p̄sonis sicut p̄ essentia-
tis: tñ poterat scire deum vel essentia diuinā esse
infinitū: summū: tē: & ignorare illā: pater in diuinis est
infinitus summū: quia ignorabāt diuinā essentia esse
patrem filiū. Et huicvidetur colonare verbū xp̄i ad
phylippū. **E**t uider me videt: p̄ patrē meū. **N**on rō
est confutabilitas: ideo sequit̄ an nō credis: q̄ ego
in patre p̄ in me est: exstante ostendit tñ ḡmīas
non p̄t offendī fine alio: ita nra nec cognoscit nec amar-
it tē. **R**ec obstat q̄ pater & filius sunt distincte res si-
ue p̄sonae distinctionē: q̄ nichil omittimus sunt vna singula-
ris & simplicissima essentia. **L**are hac p̄queū auto-
ritas etiā de signis p̄sonarū q̄ ponit Sto. quibz di-
cetur dī. **I**l Ad quantum cōcoleto antecedēte negat
consequēta. **D**e rōnerevero diligibilitatis diuinarū
personarū video in iij. dist. xxvij. dubio. vii. p̄fone eni-
diuine precise diligunt: q̄i sunnt natura limpliſſi-
ma: & tres res relative: vnde norat hic aliquas pp̄o-
sitiones de aliaco: q̄i art. ii. post illi oblit. q̄
t̄m. onavide ibi: clare sunt: & valent ad positū.

Distinctio I

Questio VI

Ad sextu

Ad sextu de distinctione articulorum fidei dicitur q^{uod} sicut distinctione signorum perceptu p^{ro}ponit singulis supponeretur; licet nota possint ipsam ad distinctum signum recipere res q^{uod} possint a nobis oportet; ut habeat tria distincta: **xii.** Ad optimu m^{odum} q^{uod} non est iten*te* sic loquuntur distinctiones: **xiii.** Ad eadem admittuntur dictiora: cum sic certissima et ab aliis tradicuntur, praeferunt alienam: **svoluit** q^{uod} n^{on} coeditur de aliis/negandum est de eo q^{uod} illi idem significatur realis vel essentialis: nisi hoc heatur ex fide vel scriptu canonico aut determinatio ecclie: aut n^{on} literas ex hominibus in sequentia formulari cui non sit difficile intellectu et videtur alius: **primitu m** dictio: videf in distinctione ihereticorum q^{uod} gnat et essentia non gnata: q^{uod} est eiadē pri reali et essentiali numeri tri de quacunq^{ue} p^{ro}pria tri vel essentia unius, proprieatis relativa tri et p^{ro}pria dicuntur p^{ro}dictio. **N**on enim secundum p^{ri} generare p^{ro} non gnata est essentia non generata. **H**oc p^{ro} genitum filium essentia non genuit filium: p^{ro} et essentia formulari distinguuntur: q^{uod} illa p^{ro}dicta non dicuntur de eodē p^{ro}pria et simpliciter: q^{uod} p^{ro}formal distinctione q^{uod} summa simplicitas pleraque alia p^{ro} doctorum in questione tanguntur veritate: vide ibi: quia ualent ad sequentiam. **Quarto** fertur.

Ex quo virtus voluntatis contingenter et libere fruatur ultimum fine. **A**rticulus p^{ro} mis terminos declarabit. Secundus p^{ro} cōclusione rspondebit. Tertius dubius mouebit et solvet. **C**eteri pauca tamen declaratio ponat: scilicet q^{uod} docto*m* hinc recitat op*m*. **S**ecundus p^{ro} q^{uod} tria materialia, q^{uod} illi, dicitur et apparet coelestia cu*m* eo idem sentitur in libro. **B**onitas tri eiusdem late ipsa gnat. **C**etero articulo primo non aduersum patrem q^{uod} frui ali q^{uod} contingenter sicut p^{ro}ducere aliud p^{ro}tingenter ad p^{ri}us dupl^{ic}it. **U**nus mo^r p^{ro} totu*m* fru^{re} et non fru^{re}: p^{ro}ducere et non p^{ro}ducere: sicut p^{ro}ducere: q^{uod} p^{ro} totu*m* strahere illa coactione et geniale influentia: et n^{on} p^{ro}ducere. **D**icitur creature: q^{uod} illi non p^{ro}ducere p^{ro}tinetur, p^{ro}ducere: q^{uod} illi alterius: h^{oc} in potestare sua: ita p^{ro}ducere sicut non p^{ro}ducere: ita q^{uod} ex natura sua ad neutru*m* determinat: sicut dicitur. **E**t hoc secundum mo^r accipitur hic. **C**etero notandum q^{uod} libertas aliquip*m* ihereticorum ut p^{ro} diligunt et coactio alterius: h^{oc} in potestare sua: ita p^{ro}ducere sicut non p^{ro}ducere: ita q^{uod} ex natura sua ad neutru*m* determinat: sicut dicitur. **E**t hoc secundum mo^r accipitur hic. **C**etero notandum q^{uod} libertas aliquip*m* ihereticorum ut p^{ro} diligunt et coactio hec copert interlocutum. **E**lio mo^r accipitur et opponit sicut ihereticorum rationale: hoc vel p^{ro}currit culpe vel pene: hoc mo^r b*ti* liberiores sunt ihereticorum. **L**et erto opponit necessitatem p^{ro}neccitatis et libertas contingit: **I**co mo^r dicit: et si libertas est q^{uod} id est differentia p^{ro}tingenter et distinguenda p^{ro}ta p^{ri}cipiū actuum naturale: de hoc infra in. q^{uod} distin. viij. **C**etero notandum q^{uod} sicut p^{ri} **A**ns. duplex est affectio: scilicet: q^{uod} affectio comoda et affectio iusta. Ita est quodammodo nolle incōmodi: et quoddammodo nolle iniusti. **E**t hoc q^{uod} velle et nolle elicitur p^{ro} dictrina romana. **A**ffectio comoda correspodet amori et cupiscentiae: sed affectio iusta amoris amicitiae: vide de hoc infra in. q^{uod} distin. viij.

Articu. **1.** **P**ropterea q^{uod} docio*m* hinc recitat op*m*. **S**ecundus p^{ro} q^{uod} tria materialia, q^{uod} illi, dicitur et apparet coelestia cu*m* eo idem sentitur in libro. **B**onitas tri eiusdem late ipsa gnat. **C**etero articulo primo non aduersum patrem q^{uod} frui ali q^{uod} contingenter sicut p^{ro}ducere aliud p^{ro}tingenter ad p^{ri}us dupl^{ic}it. **U**nus mo^r p^{ro} totu*m* fru^{re} et non fru^{re}: p^{ro}ducere et non p^{ro}ducere: sicut p^{ro}ducere: q^{uod} p^{ro} totu*m* strahere illa coactione et geniale influentia: et n^{on} p^{ro}ducere. **D**icitur creature: q^{uod} illi non p^{ro}ducere p^{ro}tinetur, p^{ro}ducere: q^{uod} illi alterius: h^{oc} in potestare sua: ita p^{ro}ducere sicut non p^{ro}ducere: ita q^{uod} ex natura sua ad neutru*m* determinat: sicut dicitur. **E**t hoc secundum mo^r accipitur hic. **C**etero notandum q^{uod} libertas aliquip*m* ihereticorum ut p^{ro} diligunt et coactio hec copert interlocutum. **E**lio mo^r accipitur et opponit sicut ihereticorum rationale: hoc vel p^{ro}currit culpe vel pene: hoc mo^r b*ti* liberiores sunt ihereticorum. **L**et erto opponit necessitatem p^{ro}neccitatis et libertas contingit: **I**co mo^r dicit: et si libertas est q^{uod} id est differentia p^{ro}tingenter et distinguenda p^{ro}ta p^{ri}cipiū actuum naturale: de hoc infra in. q^{uod} distin. viij.

Articu. **2.**

Propterea.

Propterea.

Propterea.

Cetero notandum q^{uod} finis ultimus potest accipit duupliciter: vel pro fru^{re} creatura possibili voluntati: et hec est obiecto beatifico: p^{ri}mo modo n^{on} potest voluntas beatitudine frui ostendere: q^{uod} amoris amicitiae obiecto beatifico: p^{ri}mo modo n^{on} potest voluntas beatitudine frui ostendere: q^{uod} amoris amicitiae: vide de hoc infra in. q^{uod} distin. viij. **C**etero notandum q^{uod} finis ultimus potest accipit duupliciter: vel pro fru^{re} creatura possibili voluntati: et hec est obiecto beatifico: p^{ri}mo modo n^{on} potest voluntas beatitudine frui ostendere: q^{uod} amoris amicitiae obiecto beatifico: p^{ri}mo modo n^{on} potest voluntas beatitudine frui ostendere: q^{uod} amoris amicitiae: vide de hoc infra in. q^{uod} distin. viij.

Sic alij distinguuntur de beatitudine obiectiva formalis et libe*re*ctua. **B**eatitudo obiectiva est obiecti beatitudinis formalis: et est summum bonum: scilicet gloria dei: beatitudo formalis est pfectum actum: q^{uod} aiavimus obiecto beatifico: scilicet clarificatio et fructus et te^{to}. **B**eatitudo subiectiva est natura beatificabilis: et hec ipso p^{ro}summe ut beatitudo: p^{ro}pter beatitudo libe*re*ctum albedino n^{on} dicitur albedo: sibi albus. **Q**uartum ad articulū secundum octauum arti*z*, octauum.

Articulū p^{ro}pter beatitudo libe*re*ctum: et libere fru^{re} fine virtus ostendit in universalis vel particulari: pater: q^{uod} voluntas p^{ro}totu*m* pote*m* ligere ultimum finem et p^{ot} n^{on} diligit: appetere sibi: et non apparet p^{ro}pter: q^{uod} voluntas p^{ro}totu*m* de libi incommodum: vel apparet: q^{uod} potest apprendere de libi incommode: puta ut virtus p^{ro}pter se sequentur nolle. **T**ertie intellectus p^{ro}ter: credere deus no^rto obiectu beatitudini: nec possibilis est ei^r clarā visionem et fruitionem hoī mortali: et credere no^r elevit p^{ro}pter hanc vitam: per pie^rques nolle deum ut obiectu beatitudini. **T**ertie voluntas p^{ro}pter velle n^{on} esse beata tali beatitudine: q^{uod} p^{ro} velle non esse: efficiat pater de instrumentis: p^{ro}pter. **T**ertie multi p^{ro}stituit sibi p^{ro}stantia bona tantum fine eligentes p^{ri}us: ad vota fru^{re} plusq^{ue} futurum: et tales non fru^{re} finem. **T**ertie obtulit in p^{ri}ctis: credites se non posse consequi beatitudinem eligimus manent in p^{ri}ctis: et per consequens non fru^{re}: q^{uod} qui efficaciter vult antecedens efficaciter vult et conseq*ue*scit vel opinatu esse tale. **C**onclusio seca: ut lequus potest nolle beatitudinem in particulari sibi obtulit credita sibi possibiliter: p^{ri}us: q^{uod} quilibet potest sibi recta ratione conformatre diuine voluntati cognitio: sed potest aliqui reuelari deum nolle ei^r beatificare huc posset et confirmare re: et ita nolle beatitudine: qui aut actu p^{ro}positivo vult beatitudinem: vult non fru^{re} beatitudine: q^{uod} id est efficiat et fru^{re} beatitudine obiectu. **T**ertia conclusio: **C**uidam diuina essentia et carens fru^{re} beatitudine: q^{uod} qui est beatitudo potest nolle beatitudinem conformare diuine voluntati: sed deus potest velle ipsum semper p^{ro} tempore carere beatitudine sive fru^{re} beatitudine. **T**ertie quicquid potest elevo^r litum vel nolitum p^{ro} certo ipse potest esse tale p^{ro} tempore: sed voluntas potest eam nolle p^{ro} certo tempore: sed deus vult et non habere: ergo et. **C**onclusio quarti: videtur diuina essentiam: carens absolutam de potentia dilectione dei: p^{ot} nolle dei: pater ut supra: q^{uod} p^{ro} incommode veri vel estimatur pot est obiectu no^rligatione: sicut omne commode veri vel estimatur pot est obiectu volitionis: deus potest estimari incommode ergo p^{ot} est obiectu no^rligationis. **D**e materia huius questionis magis pertinet ad dist. penit. li. iij. **C**ausa artis: tū ad articulū tertiu mouenda summa dubia et soluta. **P**rimū dubium utrum libertas sit alia res et voluntate. Solutio fin. illo loco: q^{uod} libertas q^{uod} ad rectitudinem quā principaliiter importat et p^{ro} tota supponit: quodlibet modo accipitur et voluntate et voluntate et cōnotat et cōnotat et in gratia. **L**ibertas a miseria cōnotat et cōnotat et sine pena: libertas a necessitate cōnotat et non posse cogit ad actum suū. **L**ibertas indifferētē cōnotat et non magis in claret ad vnu oppositum et ad aliud. **L**ibertas contradic̄tō cōnotat cōvenit p^{ro} parte virtutē oppositorum et sic cōsiderat termini supponit p^{ro} vna re et voluntatis non tū sine nota synonyma p^{ro}pter diversa cōnotata. **C**o^{nt}ut voluntas nō sit libera/ q^{uod} rē additā sibi sicut

Arti*z*, **O**cto*z*.

Liber

I

dicim⁹ ad est calida: vel acer est lucid⁹ g̃ res additas. probat: q̃ si sit alia res: de⁹ posse eam separare a voluntate. conseq̃ens falsum: quia tunc voluntas posset esse & non esse rationale: sed hoc est falsum: q̃ voluntas est rationalis per essentiam. **[I]** Si ergo quātum ad quid rei illius termini libertas voluntatis dicitur libellus q̃ est ipsa voluntas. Quantū vero ad quid nos hui⁹ termini libertas: p̃m q̃ modo vitrum eo et h̄m q̃ philosophus vtebat: libertas est potestas q̄dam qua voluntas currentib⁹ oībus req̃it: ad suū effectū h̄z q̃ pos sit cū eis coagere: et ponere actū suū ad effectū seu non ponere sic ei placuerit: et hoc vocatur libertas contradictionis.

Distinctio secunda.

[D] Remissa parte ph̃enomeni totius libri sententiarii in hac distinctione sc̃a primi libri magister incipit tractare de trinitate benedicta p̃m se ostendens in hac distin. q̃ sume de trinitate b̃dita pie credēda. In tercia vero distin. credēdoz intellectu apert. Et p̃ textus breviter sū summari: ac trib⁹ cōclationib⁹ partiri. **[P]**rima firmat vñā summā simpliciūmā: indiuiduā singularem & infinitā essentiam. **[C]**onā in singulis supponit sūmē plomē diuinā summā affirmantes negantives: q̃ infinitā simpliciūmā partib⁹ & in cōpositiōne carent. Indiuiduā simpliciū indiunctiā in se & in p̃sonis sū suppositis: eadem oītā totam & indiuiduā in oībus trib⁹ p̃sonis cōiunctim & singularem in singulis: nec maiore in oībus q̃ in singulis: nec minore in singulis q̃ in oībus singulare: q̃ vna numerū: & ideo nō numerat in p̃sonis: q̃ et eadem numero in singulis p̃sonis: immē effi singule p̃sonē infinitā & ideo summa. **[S]**cōa p̃positio: essentia diuina idēpticat & vnit sibi oīa: q̃ a sc̃is & patrib⁹ (ad cōmētē p̃ intellectū inferius explicādū) in diuinis effi dicunt & credunt. **[T]**ertia p̃positio: Lūha summa simplicitate oīm q̃ in diuinis effi dicunt & credunt: fides tradit: & vtricūq; testamenti pagina explicite vel implicite docet effi in diuinis tres p̃sonas: ita coenras & p̃substantiales vñūverū deū: vñā & sup̃būdīcta trinitate: vñā in esen- tia: truā in p̃sonis diunctis: q̃ p̃ nō est filii: nec sp̃iritus diunctis: licet nō in aliud a filio aut a sp̃iritu crederet: hec in textu lat⁹ tradunt. **[U]**niq; g̃ magis in hac dis. q̃ tra- cit de vñitate essentie & p̃sonar̃: ideo doctoz p̃ hui⁹ intellectu ples mouet de vñitate q̃stiones. p̃sumo de essentie diuina vñitate ad p̃fectioēs essentiales sive attributales: deinde de vñitate dei & reperciū creature: an aliq̃ntias vñiat dei & creature: sicut vñitas vñi uocatioēs & c̃p̃. **[V]**ertio de vñitate dei in se & in ordine ad supp̃olatiū diuina. **[W]**tertia p̃mitiū: qui multi ponunt sapientiā potētā: bonitatem &c. distinguū ab essentia & inge- se: ideo primū q̃rit de hoc q̃.

Quarto puma.

[Q]ies puma circa distinctiones fc̃bam si hec effi vñrū tanta sit idēptis diuine essen- tie: oībus modis idēpticat: ex natura rei ad p̃fectioēs attributales & ipsiā p̃fectio nem attributaliū inter se quālis effi diuine effētie ad diuina essentias. **[A]**rti. i. terminos resolut. Sc̃o. p̃clūdōes poner. **[T]**ertiū dubia mouebit: & pos- ferent: cū submitione soluerit. Recitat primo eti doct. op̃i. **[S]**cō. tenētis dis. vñl. q̃. illis. q̃ sapientia diuina nō est formalis bonitas diuina & iugnata. Ad elucidationē dicēdoz notanda sunt huc aliq̃ veluti principia q̃ erāt doc. isti⁹ hincinde tagit. Pumū est q̃d etiā h̄z doct.

q̃. q̃. dist. p̃sentis t. q̃. illi. **[Q]**uelibet res seipso. i. per se- ipsi formaliū intrinsecē libet idēptificari: a quālibet alio distinguit: & nō per alibet sup̃additum vel extrinsecū patet: q̃ ab illo res h̄z vñitatē a quo en- titatē: sed entitatē habet a seipso formaliū: nō em̃ res est ene per aliud formaliū: sed seipso: ergo & vñi: ex eis q̃ ens est: vñi est. i. a seipso idem⁹: & sicut res seipso est vñi: ita seipso est a q̃libet alio distincta: nā ad di- stinctionē aliquoū sufficit hoc nō esse illud: nec oportet querere mediu⁹ disinctiū. **[E]**tē signē res due a & b circumscripsiā remotis oībus alijs: a est idem subipsi: a & b d̄ idem p̃s. b & a nō est ab. & t̄. p̃positū. Hāz a elle idem p̃s. a etiā a elle: a: a elle distincta: a/b: etiā a elle b: & hec ita se habet: si nihil effet in rerū natura p̃ter a & b. **[E]**t ergo quoties alij dicunt esse eadē vel distinctiū per aliud extrinsecū: illud intelligendū est arguitur: i. q̃ per illud aliud arguit vel cōcludit: aut cognoscit alij esse eadē vel distinctiū: sic intelligendū quādō dicti: q̃ potentia distinguit per actū: & obiecta: t̄ cause per effectū. **[C]**terti partes integrales toti⁹ in q̃bus est eadē forma indiuiduū distinguit. **[P]**rimo per p̃tem: vt man⁹ & caput oīamus distinguit primum per materiam: q̃m alia est materia manus: alta capitū numero in eode hoī: nō aut̄ illa forma: & deo manus distinguit a capite: sed t̄i materia est intrinseca manū sūt & capiti. **[I]**ntrinsecū dico q̃d est de esen- tia rei: p̃ter res met̄ vel pars eius essentiale: p̃ oppo- sitū notificari extrinsecū. **[L]**oēsēquēter notandum. **[N]**ota. 2. sc̃o & contradic̃to est mediu⁹ arguēd̄ cognoscendi distinctionē: vt quādōcū de aliquis dicunt predi- catiōē cōtradic̃toia: ipsa summa distinctiū vel non eadē: & eccl̄oē quādōcū sūt queccū sunt distinctiū de ip̃si p̃dicantē cōtradic̃toia: s̄ elle distinctiū tali distin- ctioē: t̄ nō esse sic distinctiū. **[E]**xpl̄i: si āt b alij mō d̄ singuliū: verū c̄t q̃ a tali distinctiū non distinguit ab āt verū etiā est q̃ b tali distinctiōne distinguit ab a. Hā si de his q̃ oībus modis sibi sunt eadē: & tra penit⁹ in- distinctiū cōtradic̃toia verificaret: tūc cōtradic̃toia dicerent de eodē: q̃d effi p̃tra p̃mū p̃incipiū: de quo liber alteri cōtradic̃toio: de nullōvero simili. Hā q̃d dicit de vñl. vñ de quolibet: q̃d illi est oīb⁹ mo- dis idē p̃j̄ causā: si a & b sunt sibi idē oībus modis q̃d āt sibi a idē: & b est idē p̃s. b q̃d p̃icū dicat de a/ dicitur etiam de b/z econuerio. Nulla enim ratio affi- gnari posset: quare alij diceret de a & nō de b in ca- se. Si ergo cōtradic̃toia dicerent de a & b: t̄p̃a etiā dicerent de a similiter & de b: q̃d effi simpliciū impos- sibile: & contra p̃cipiū pumū. **[A]**ez & minima distin- ctioē non idēptis sufficit ad verificationē cōtradi- ctioēiū de sua distinctiū. **[N]**otandum tertio sūt **[N]**ota. 3. gradus in distinctionib⁹: non solum illi cōmūnt dicit. **[D]**istinctio generica: specifica & numeralis (vt gene- rica distinguit intelligentiū de quib⁹ diversa genera: quo rū neutrū alteri subalternae: i. tanq̃ specie suppo- nit) p̃dicantē in qđ: vt h̄z planta. Et illa specie de qđ bus diversa sp̃ce specialissime in qđ p̃dicant: vt bo- mo alius. Numerōvero de quib⁹ diversa indiuidua essentia distinguit dicunt: sed etiā in ipsa distinctio ne numerali: subnumerali: i. minus & numerali: sed ponentes eam/ gradus assignant in ipsa refundant: vt delices distinctio essentialis: realis: formalis: vel ex natura rei. **[H]**umeralis sive essentialis: est distinctio aliquorum quōvū vñi non est aliud: neq; alijq̃ idem singularē effi vñrū: vel sic: est illorū que de se inuice-

Distinctio

II

Questio I

vere negat de altero: ut Petrus et Joannes. Et nonnulli
salvi oes creature ponentes in numero. Nam non est
ioannes: nihil quod est petrus est ioannes. Et ita distin-
guunt oes creature in se. **D**istinctio realis non essen-
tialis est distinctio alioz q̄dusq; negat de altero. Unum
non est aliud: sed aliud singulariter et simpliciter unum est
Sic distinguunt pionte in diuinis et relativis opposite
et ḡatio actua et sp̄atoria passiva et relatio despare-
re non p̄uenit idem supposito. Nam pr̄ id est filius: ne printas
est in filiis: et una singulariter et simplicissima dina
essentia est p̄ et filii: p̄nitias filiato. **D**istinctio for-
malis est distinctio eoz qm termini ipa p̄fice et sin-
gulariter significantes de se invenit vere et affirmatur p̄
dicatur. Et tñ etiā p̄dicas de altero: sed aliud singulariter
p̄dicas de uno: negat de altero. Sic distinguunt
essentia et relatio: una essentia et psona: nam essen-
tia est printas p̄fice: et trii filiato vel filii est essentia
et filii non est p̄nitas filiatio et p̄nitias filii: q̄d p̄-
fenti. **A**ccidit illi dubium in l. a. v. r. o. r. **E**t nota q̄ di-
stinctio realis filii est natura rei aliqui capiſ ḡialius
pro distinctio fundata in re ipsa cura scripta oī
organis tñllectu: et si q̄libet trii gradus supra positorū
dicit distinctio realis: vel ex natura rei. Alio modo vt
sunt gradus: me distictio: nūc descripti sunt et hoc
caute oportet atēdere dicta doctoz de distinctiōib;
in q̄ sensu accipiunt termini ut vitæ equacionis cō-
filio. **D**icitur doc: et alias notificantes dist. formalis
in dist. sc. q̄ sunt formaliores et p̄ficiotis ac magis p̄
notificantes in p̄fici. p̄pote: et ideo q̄ hic mi-
nus p̄pote dicitur fuit venit moderata ad intellectu di-
cōdorū in q̄. v. r. d. b. h. i. r. d. x. v. r. x. v. i. **C**Quarto
notandum: sūm doc: q̄. p̄nti q̄ de distictio rei est realis
vel ea p̄pont: s. alius p̄pont: ut secundus recipiū
p̄dicatione p̄dictioriorū ipsa: vel aliud eius essentia et
realis distinguuntur. **S**ed oia quocunq; distinctia
recipiū p̄dicatione p̄dictioriorū: et oia distinctia (vel
aliud eius essentia) eadem sunt realiter distincta. p̄sequen-
tia pars: mino parus supra. **S**edatio: p̄baf: p̄mo:
q̄ oia p̄dictoria estipit repugnat: sed ex aliobus
contradicitorib; sicut distinctio realis eoz de quibus p̄-
dicantur: vel q̄ eis sunt idem essentia: p̄pter eoz repu-
gnantib; q̄ ex oib; maiori pars: q̄ p̄dictoria formaliter
pugnantib; maiori: p̄baf: q̄ se q̄ est et p̄ficiatio: nō est p̄fici-
tia: et a b; vel aliud sunt identi cū a et essentia: rea-
liter distinguuntur. **S**ecundo: nūc si nulla relinquit via
ab panditu aliud distinguiri reali: cū em nō sit p̄ p̄dictioriorū
verificatio de aliquib; distinctio arguitur: si ex p̄dictorio
no p̄cludit distinctio realis: nullū mo posset illa
concludi. **E**t illi pars q̄ distictio formalis oris et dis-
realis et eā p̄pont: nā vñcunt aliud distinguunt realis
non essentia: ibi est dare aliud vñm q̄ est idem cū
q̄libet sic distinctio: et p̄ sequēto formarū et q̄libet il-
lorū distinguuntur. **E**sā a except: pr̄ et filii: distinguunt realis
et non essentia: et p̄nitate et aliud vñm q̄ est idem
pri et filio. **E**ssentia diuina q̄ est p̄ et etiā filius: p̄pote
hoc distinguunt formarū a p̄fice: q̄ essentia est p̄fice: trii fi-
lii p̄dicas de essentia et negat de p̄fice: sūm essentia di-
stinguunt formarū a filio: q̄ essentia est filii: et p̄fice
dicitur de essentia: et negat de filio. **L**u itaq; hui sunt duo
termini significatiū lūp̄tū: cādem rem signantes: et p̄
cōde supponentes: de qm vno aliud vere de: et affir-
matuerit nō sic de relatu: q̄ distinguunt formarū: ex q̄d
se nos ēmin. **E**t q̄ p̄t: q̄ nūp̄p̄t dari distinctio for-

malis sine distinctione reali. Et vñcunt inuenient distinc-
tio realis nō essentialis ibi etiā est inuenire distinctio
formalis: cū illa q̄ distinguunt realis nō distinc-
tio: sed illud q̄ est idem realis p̄dicatione realis distinctio
et q̄libet coz distinguunt formarū: ut declarat est. **E**t
ibi trii est inuenire distinctione formale sūm doc: vbi vna
res singularis et individua est plures res: q̄r plurimum
una nō est realis alta: et q̄ hoc soli concedit in diuinis
et non in creaturis: ideo foliis in diuinis inuenient distinc-
tio formalis non creaturis: q̄t hec distinctio dif-
ficit illam est ad solūcūm et intelligendūm non facil-
lora q̄ p̄faz trinitas: vi habet doc: et Cantic. et in
una essentia. ideo nullib; ponēda esti nullib; scriptu-
re vel ecclie auct. cōpellit: tñt vñi vñi et p̄a q̄ in scripta
res facie et ecclie determinatione: q̄t: nequicq; necari
q̄ aliud q̄ sit idem realis: recipiū p̄dicatione p̄dictoriou
sue ex scriptura et determinatione ecclie sūm tri. eti. et ca-
dānam. h̄t q̄ essentia est p̄ realis: et q̄ p̄c grātia et essentia
non generat. Itē q̄ essentia est filii: et p̄fice nō est filii
llacevidetur et finia auctor. **E**t sūm hoc causa ader-
tere oportet rōne auct. q̄ arguit q̄ distinctione formale:
llacē enī phare nitit et nulli ponenda esti nū vbi etiā
inuenient distinctio realis aliquo: q̄ idēp̄ficiantē distinc-
tio formarū: s. dicitur est. ideo minor sue rōis fane itel-
ligēda est: impossibilis est verificari contradictria de
quibusq; nulli illavel illa p̄ ob̄ p̄ponitur. Id sūt ea
et essentia: cū illis de q̄ p̄dictoria verificantur: ter-
minus esti supponit p̄ ob̄ q̄ sunt eadem rei: et p̄ (suppo-
nit) distictio res et: vñi hac minoꝝ intedit auctoꝝ.
Impossibilis est contradictria verificari de aliob; nū
illa vel aliqua essentia: eadem cū eiusm distincte res
vel sūm distincte rōnes vel distincte res et rō. hanc p̄-
bat: q̄ oia p̄tradictoria cōlitur repugnat: q̄t quantū
ad re ihera de eadem obibus modis vel elle illi fallaz
cōlitur repugnat p̄lo p̄cipiōr quecūq; p̄tradictoria
esse finiueruntur fallaz: nāc ait ex aliquo: p̄dictoria
contigit inferre: q̄ illa de quib; verificantur: vel eadem
essentia: cū illis sunt distincte res vel distincte res et rō.
Intelligendum esti in p̄ia forma
ut p̄pter formale repugnantia p̄tradictoria ergo p̄t
hoc p̄t inferri de obib; de quib; p̄tradictoria verificantur.
Alioquin si alius daref instaurat laita sūm et repu-
gnantia non est formata. **H**ic autē in formaliter se
quiat a b. non est: cū ibi: inter az b. vel aliqua q̄ sunt
eadem essentia: a. et b. est distinctio res vel distincte res et rō.
Et nota q̄ op̄ semp̄ inferre illa rōta diuin-
cūtrivariē de diuinitate extremo: ut sit oia formata.
Et ait bñ fequat: p̄baf: q̄ p̄t mūc posser vari
via ab panditu q̄ aliud distinguere reali: p̄baf autē
illa diuinitas et a b sunt distincte res vel rōnes et: p̄t
arguit a destruētio partū ceterarū ad partē non de
structa. **S**ic a. b. non sunt distincte rōnes: q̄ nō sunt rō
nes: nec res et rō vel supponit: q̄ a. b. vel aliquo q̄ sunt ea
de eis sunt distincte res. **E**t si diceres: p̄ hoc nō p̄
baf q̄ sapia diuina: potēcia diuina non distinguunt for-
maliter: q̄ etiā sapia diuina et potēcia diuina importante
aliō: s. p̄t et filii: q̄ non sunt idem realis: sicut dī de essentia
et filio. **A**d hoc sūm doc: q̄ ad hoc q̄ aliud distinguunt
formarū reditū tres p̄ditiones. **P**otēcia q̄ illa sunt
idem realis ad sensu s. tactu. **S**cđa: et de eis aliud p̄radic-
tria verificantur: q̄ si nō recuperet p̄dicationem cō
tradictoriū: nullo mo distinguere. **C**ertia q̄ illa
verificatio cōtradictiorū ostingat p̄p̄t distinctione
realis aliquo: q̄t sunt eis idem essentia: ita q̄ si ibi
Ecc. 15

Liber

I

nō essent alii distincta realiter illa p̄tradictoria nō verificantur de eis: sicut essentia diuina et p̄f sunt idē reali: q̄ essentia diuina est p̄f: p̄f est essentia diuina: et de eis nō significat p̄dictio: c. filii nō filius. Et illa distictione p̄dictiorum contingit ex hoc q̄ filius et p̄f q̄ sunt essentiae: idem distinguuntur reales: nunc autem ex nulla distinctione reali in diuino oīf distinctione intersapientiam et potentiam vel bonitatem: q̄ si p̄ impossibile in diuino esset tñ vna psona oībus modis eadē essentia: sicut errādo credit iudei et iudecē negat̄ trinitatem: adhuc effet ibi sapientia/bonitas/potētia/ut̄ficia et c. Cu tue signū esti: q̄ de oībus in deo editor̄ p̄dictat sapientia/potētia et c. quicqđ em̄ in deo est sapientia/bonitas/potētia finita. Si dicitur: et illo sequit̄ p̄nitas/filia et filii et p̄f nō distinguuntur formaliter: vt p̄s filius: q̄ paternitas constituit et p̄f nō constituit: p̄s constituitur: p̄bāt̄ oīa: q̄ distinctione illa p̄nitas et patris non ostendit ex distinctione reali in diuino. Hā si tñ esset vna psona s̄c p̄p̄s adhuc ostendit̄: et efficiat̄ p̄nitatem ad sensu illa exprimēd̄. Ad hā replicāt̄ ut nō egredi co sequunt̄: imo p̄nitas et p̄f vnt̄ fine p̄cedat̄ effe in diuino: requiri distinctione reali: q̄ et sit p̄nitas et p̄f requiri filiat̄ et filius. Non enim p̄t esse relatio p̄nitarum: nisi sit filiat̄ opposita: nec p̄ nisi sit filius ad quē reali referat̄. Nūc aut̄ relatives reales opositae et relatives opposita reali distinguunt̄: ideo si esset tñ vna psona in diuino: illa nec esset p̄ nec filius: sed oībus modis essentia: et ita nō constituta: nō enim ostendit̄ rētur et relatives: p̄p̄ hypotesis: nec et absolutus: q̄ oīa absoleta distinctione distinguunt̄ essentia: q̄ distinctione nō est aliquoī in diuino: de q̄ ita. dī. xxvi. ¶ P̄o. art. scđo r̄ndet̄ ad titulū q̄d̄ affirmat̄: q̄ sapientia/potētia/bonitas/et c. nō modo distinguunt̄: necc̄ essentia nec int̄: et s̄c oīb̄ modis sunt idē essentiae: q̄b̄ essentia est eadē sapientia: oīb̄ modis potētia diuina est eadē sapientia: vñas potētia diuina est eadē potētia diuina: et sapientia diuina est eadē sapientia diuina: licet p̄ hoc illi termini sapientia diuina/bonitas diuina et c. nō sint synonȳmi: sicut ex q̄d̄ p̄petit̄: q̄ sapientia diuina est eadē sapientia diuina: et cetera del oīa: vñi em̄ sunt in deo: et non solū hec int̄: sed eadē sunt in deo: s̄z nō alioī sunt q̄ ipse deō hec ille. S̄z forte calūniant̄ aliqui dic̄t̄: p̄cedit q̄d̄ cū b̄ Aug. q̄ sit idē essentia: cū essentia diuina: s̄z nō formata: ad hoc nō respic̄d̄ p̄p̄s Aug. p̄t̄ q̄ nō vult admitt̄ aliquā nō idēp̄t̄at̄ vñas: seu bonitat̄: vñas et int̄ et cū essentia. ¶ Q̄d̄ aut̄ ad ar. tñmouēd̄ fuit dubit̄: soluedis dimissis multis q̄ respic̄t̄ distinctione formaliter de q̄ infra lat̄: q̄x̄ b̄ dis. oīc. late p̄trat̄. ¶ Cū s̄ primū dubit̄ p̄bāt̄ p̄mār̄ et b̄st̄ cōfīrmāt̄ plup̄ponat̄ distinctione reali: s̄ q̄ oīa p̄dictio et q̄d̄ repugnat̄ p̄cōnō videt̄: cēm̄ plus repugnat̄ ēē deū: nō esse deū: esse ens: nō esse ens: q̄ mouēt̄ nō mouēt̄: q̄ p̄l̄ repugnat̄ q̄b̄ ēē diffūctio: trāitus de extremo i extremitate: dicēdū q̄ p̄dictio cōt̄us ad esse s̄l̄ vez̄: s̄ne s̄l̄ p̄dicari de eodē q̄d̄ repugnat̄: q̄ simp̄l̄ ip̄ possiblē est q̄cūq̄ p̄dictio esse s̄l̄ ha. Tē si aliq̄ p̄dictio p̄l̄ repugnat̄ q̄b̄ alia: signet ille gradus in q̄ p̄l̄ repugnat̄: q̄ in illo ḡdu p̄tradictoria minus repugnat̄ nō repugnat̄: et ita illo gradu p̄nt̄

sum esse s̄a: q̄d̄ est ip̄ possiblē: et iō ita ip̄ possiblē ē a s̄f currere et nō currere: sicut a esse deū et nō ēē deū: q̄d̄ facilius est trāitus de currēte i nō currēte: q̄d̄ de eo in nō deū: minut̄ repugnat̄ p̄dictio: q̄d̄ illa distictione p̄dictio est fieri nō deū: et currēte possiblē est fieri nō currēte: m̄ simpl̄ ip̄ possiblē ē currēte esse nō currēte p̄ codē tpe p̄cile: sicut ip̄ possiblē est deū nō ēē deū: q̄ vrrob̄q̄ est ip̄ possiblē: simpl̄ p̄dicta i Sc̄d̄ dubit̄ 5 sc̄d̄: p̄bāt̄ p̄bāt̄ redit̄: i q̄ de dic̄tū fuit: q̄ nū sic nullā reliquēt̄: p̄bāt̄ alia distinguit̄ reali: nā adhuc reliquēt̄ m̄t̄vēt̄: p̄bāt̄ distictione reali: via sep̄at̄is via p̄ductiois et cālāt̄: nā b̄ sef̄ q̄cūq̄ separant̄ loco et subiecto reali distinguunt̄: hō et aīn̄ sep̄ant̄ sic: q̄ re: sic etiā sef̄. ¶ p̄dūces et p̄ductis et p̄dūctis reali distinguunt̄: lux solis et radij̄ fuit p̄dūces et p̄ductis: q̄ reali distinguunt̄: et ita etiā p̄bare reali distinctione psonar̄ i diuīs sc̄p̄t̄ iueniunt̄ i diversa media: p̄bāt̄ distinctione reali. ¶ Redit̄ ad illā replicāt̄: q̄ neutra illaz viārū sufficie ad p̄bāt̄ reali distinctione: nūf̄: p̄t̄ q̄t̄ i clādūt̄ hōt̄ etiōis. Primo p̄t̄ de via sep̄at̄is: q̄ gro de illa mat̄oi q̄cūq̄ separant̄ loco et subiecto: distinguunt̄ reali: q̄d̄ intelligitur q̄ separant̄ loco et subiecto: vel valer q̄t̄ q̄ se p̄t̄ et c. i. q̄ sunt in diversis locis et subiectis distinctione distinguunt̄ reali: velvaly: tñ idest q̄ se b̄h̄nt̄: q̄ vñi ē i cer̄to loco aut̄ subiectoz alteroz nōt̄ eī i illo nēc i illo subiecto si sc̄d̄ s̄cīva sep̄at̄is inclūt̄ vñā p̄tradictionis et p̄p̄ sp̄cīlat̄ et alioī p̄p̄sūsū medit̄: sic ē sufficiēt̄ m̄dūt̄ gr̄a p̄tradictionis: si p̄mūt̄: maior ē falsa: q̄ idē oīb̄ modis p̄t̄ esse in diversis subiectis et in diversis locis et p̄t̄ deū: tñ idē a sejō non p̄t̄ distinguiri reali: s̄l̄ f̄m̄ mediū: s̄l̄ p̄ductiois et cālāt̄ sufficiat̄ nō sufficiat̄ etiā negare maior: q̄cū p̄dūces et p̄ductis distinguunt̄ reali: et p̄bāt̄ nūb̄ p̄dūctis se ibi dici p̄t̄ p̄t̄ est se formāt̄: ita q̄ nūb̄ p̄dūctis se ibi dici oīb̄ modis: fed tñ nō reputāt̄ incōuenient̄: q̄ aliq̄d̄ se realiter p̄ducāt̄ et q̄ aliq̄d̄ p̄dūctis se ibi realis: fed tñ nō est idē ibi forma: sicut ei p̄cedit q̄ aliq̄d̄ p̄dūctis se etiāl̄ter: i. idē ibi essentia nō reali: nā p̄t̄ p̄dūctis f̄liū: p̄dūctis idē ibi essentia nō psonalit̄: q̄t̄ p̄t̄ et p̄f̄ sp̄t̄ sp̄t̄ p̄t̄ sp̄t̄ etiāl̄ter cū etiā: fed tñ nō distinguit̄ abv̄t̄roq̄: ita etiā cōcedet̄ alioī q̄ aliq̄d̄ p̄dūctis idē ibi reali nō formāt̄: sic etiā cōcedit̄ q̄ principiū elicitū elicit̄ se: nā etiāl̄ter diuīnūt̄ intellectus in multos est p̄cipiūl̄ elicitū generatio nūt̄ fūt̄: tñ nō distinguunt̄ reali a generatione: cū ḡ el̄ cit̄ generationē elicit̄ se. I. q̄d̄ idē ibi reali tñ nō for malit̄ ad hoc dūt̄ vñ: p̄tererea vñes et p̄t̄ p̄bāt̄ p̄a rīlla: p̄dūctis et p̄ductis distinguunt̄ reali / illi via p̄tradictionis: sp̄ura q̄ de rōne p̄ducti etiā nō h̄e ēē a se et de rōne p̄ductis non p̄dūcti etiā h̄e ēē a se: fūt̄ m̄dīcēt̄ de caūla et cālāt̄. ¶ Si adhuc replicāt̄: si via distictione est efficac̄: via p̄bāt̄ distictionis: et nō sufficit ad p̄bāt̄ distictione essentiale periret̄ oīa via p̄bāt̄ distictione essentiale: q̄cūq̄ repugnat̄ q̄d̄ infātia i diuīnis. Ad hoc r̄ndet̄ auc. p̄cedēdō q̄d̄ nō p̄t̄ p̄flūt̄ s̄lo euident̄ cognōt̄i imp̄lūbūt̄as plurālitas sup̄postor̄ i vna essentia: magis in creaturis q̄ in diuīnis: oīs rōne et oppōtūt̄ folū posse in creaturis sicut in diuīnis: vel posset dici q̄ p̄t̄ mediate p̄bari distictione essentiale coalūmpto alio vero: vt p̄baro q̄ et b̄ creature distinguunt̄ realiter via cōtradictionis p̄t̄ p̄t̄ argut̄. ¶ Ueccūḡ creature distinguunt̄ reali: distinguunt̄ essentia: etiāl̄ter: q̄ b̄ sunt creature distincte reali: q̄ essentia: maior p̄t̄

Art. 2.
Cōclusio.

Art. 3.
Duci. i.

Distinctio II

Questio I

bare illis medijs qibus pbat / q nulla res vna vere singularis in creaturis; et reali plurib; communicab; lis ut qd: s illud non pot estuiden: pbat: sed qd: di- ffectio essentialis in creaturis: no pot cident democ- strari. ¶ Epilogis ad hoc dicta sunt circa qd: non ited dicuntur. ¶ Ecce aliud: nul q: epi facilius posuit defedit districcio formalis int: entia & potestia: sicut int: entia & re- lationes. ¶ Qd: ita facilius posuit defendi districcio forma- lis in creatur: sicut in diuinis: attamen dicit & distric- cito formalis no debet admitti: cui sit intellectu: distri- cito "no min": q: trinitas pioniaz sicut esseentia vniuersi: nisi vbi fides ecclie defudit ministratio: pcp: cui autoritatē captiuaret debet ois rō: aut filia qd: copelit eā ponere et puta in admitione & negatione qd: fundat poptioniū: & eclogicam: pcedit efi: de sum. tri. & tri. ca. frumento: pater gener: negat essentia general. Itē fides do- cer: n̄ bū incarnatiū eli crucifixū: in natura aliumplum- palius mortuū: de tri. & ca. in clemē: & illud no co- cedit de essentia: vt tri. & v. in. iij. ob. 5. lat: patet: qd: gñare generali spirantiola fuit suppositio. Itē de ium. tri. & ca. firmat: habet & tres pioniaz: esse- tiae in pioniaz pproprietates sum: distret: vbi clare- q: in diuinis sum: pproprietates pioniaz: no est debitum qng: aliud: pcedi de supposito qd: negat de pproprietate relativa seu pionialia fea de essentia: & tē: sic coedidit ex textu pfrato: pionia idētificantib; spib; essentia co- muni induciua: sed dicitur sum: pproprietate relativa seu pionialia: in his qd ad rē ipsam oēs vt ultimo pioniat. ¶ Sed qd ad modū loquendi: t ratione affigndi diversi- tar: huiuscmodi no oēs: codicis: horēt qd: admittere vocabulū pflutio vel pflutio in diuinis: ne- cessit est qd no horreat nomē suppositum vel pionia gi- guens genitū: Itē & essentia non gñat fed p dī- supposito. Itē pproprietates pioniales sunt in pioniaz intrafinitae. Itē pproprietatis pionialib; pionie sunt du- crete: pat & filii: unū vni principi spirantiola in duo pincipia. Item spirantia vnicā spirantiola non duab; vt habet in. vi. de sum. tri. & tē. Sic horreant quid distri- citionem formale admittere: & necesse est qd no horre- ant id qd: qd eā apud hītēs fāti & distretu: intellectū prie: & catolice deignat: cū dicunt p̄im gignentem ab essentia: qd nec gnat formāt distinguit dilungun- t. Item suppositum in natura diuinis. Item pionia sua pproprietate pioniali fea relativa: licet in hec est p: p- fei essentia: tri. & gñare negat de essentia: ne de p: p- fei: sic de filib: t cū p̄im doctrinā bī petri: theologiae est rō: n̄ vñctib; dare posse de ea qd in nobis ē fide: adop: nō fuit nota apta: ppropria fēt pflatu: opere tal: vt p flatus possum: hidēlib: & p credib: pflatus creditū nō demōstrabilē explicate refutare: & p hoc summa similitu- citas qd in diuis est no maculat nec negat: sif defendit: robotat & possitē: explicat: p credentiam maiorum in deū inflammat: & credendor: qd cūcūm intelligunt: negatis itaq: & non admisit loquendi modis veluti im- proprie: pflatus nōlomor: op̄s fateri: quā si loquē- tes p̄i catholice volebit. ¶ Dubitab; tri ex qd ei supra- dictu: est qd p̄im distinguit formāt a p: p- fei: & fili: fūtatio a filio & gnali relatio a supposito. Dubius qd de hoc sententia Ecce. ¶ Ut videt p̄im sentire & relatio non distinguit formāt a supposito: salte a supposito cui ē ppropria: p̄im distinguit a p: p- fei: nec spirantiola a. s. nā in oī disunctione formalis extre- ma sic se fuit & vñ est aliam idē real: cui alterū non est idē real: qd nihil est idē p̄im distinguit real: qd in idē

patri et ecclouero: qd qd est pf/est pf/nitas et ecclouero:
p/est sicut et p/ no distinguit formali: qd nota cui
minore, maior eti ipsi? **O**ccidat multus i multo loca:ne
q. d. hui? dicit: distinguo formali non est alius et hoc est
relativa: alter eti est illa res cuius esset etia est filii? / p/
no est filii? / deo effeta et p/ distinguo formali et qd iut
vna res. **T**ate eade qd, q. i. in r/risce ad replicta scitatis: /
r/risus ad tertium dubium dicit logis de distinctione forma:
lium: est ponenda nra qd aliqui sunt idem reali: / vnu filio
r/ris est aliqui res aboluta vel relativa: alter eti non est illa
res aboluta vel relativa: / sita dicti in pluribus locis.
Tate, i. q/blerum, ut, qd q/le p/ntas distinguo a p/ce:
Andic negatice qd p/ntas non distinguo a p/ce: et nevi:
deas loq m/ni de distinctione reali/in, p/ntatio dicit qd ols
distinctioni eti realis/ formali/ vnu r/risus et p/bs qd p/ no
distinguunt a printata aliq dicitur modoz nec reali:
qd sunt adie res: nec rone qd non sunt entia rones sunt
formata: qd ois res qd p/ce p/ntas et ecclouero: qd
no distinguunt formata: qd hec vocat distinctione formalis
qd aliqui res vnu distinguit formata: qd alius: sicut
filius est essentia et no est pf. qd essentia et p/ distingu:
guunt formata: vnu et interior vide dicere qd eten:
tia et p/ distinguunt formata: sed p/ntatas p/ no distin:
guunt formata: et sicut solutus multas rones ad oppositum
Sed h/oc w/ qd ferenter oppositum: sex p/ntatas vnu
guar formata: a p/ce suo filio filiatio a filiacione p/nta:
tare distinguunt formata: a p/ident seque et multiplicab/
dicitis et p/cessis qd i script. li. fina qd sic ori:
din: na oia de qd/ tradictoria et p/ distinguunt formata: hui aliquia no
idepitata p/ntatas et p/ fuit bmoi: qd hui aliquia non
idepitata: et no real re rones vnu eti. qd formata: sicut
nota in iti, mo p/ce maior, pbaf, qd dictoria non p/te
rificari de codem/ntu opter aliquia distinctionevel non
idepitata: qd affirmat cincq alius sunt idem old/ modis
et natura ret: qd coppetit vnu coppetit alterius: nulli ali
quis mod/ grammatical level logicalis spideat. **T**e qd
noia aliqui sign idib/ modis: ita qd in re figura qd illa
nulla pent: est no idepitata: et no hui vnu illimiles mor:
dos ligati grammaticalesvel logicales sicut vere syno:
nym: ita qdve affermar ut negat de vno signi
ue acceptio/ et de alto si ergo tradictoria de eis veri:
ficat/ verificabuntur de eode conceputa vel termino: et ita
tradictoria erunt si vera: has rones ponit qd, qd, diff.,
ad pbaf, qd eti. qd p/ntatas distinguunt a printata: re
linqu/ g/ maior probata: qd oia de qd/ tradictoria lavare
pdicant: hui inter se aliquia no idepitata: minor scz p/
p/ntatas ut hmoi, pbaf: qd de ali pdicant tradictoria
qd pbaf: qd solutus et essentia et relatione affirmat de
per longa p/ce et tradictoriu no silitur ex effen:
tia et relatione predictar de paternitate: mino pbaf:
qd: nbi/ bni constituit ex seipso oibus modis: atq/ etiam
essentia constitueret qd no p/cedit: maior frequenter ha:
betina diff. vnu circa pnta: dici: ois ponit qd etien:
tia diuina est eos trib/ suppositus: qd coicaf filio et
p/ce. p/ce qd ille p/one constituit et p/ntatibus et
ipsa diuina essentia: et qd suppositu p/ce p/duct et p/
ducit: int illos ois etia eti eti. **C**oicaf opti in hac p/ce
intendit: vt in r/risce ad replicta scitatis: qd generatione
qd non est formata: qd glorio: ppter hoc ponit qd p/fo
na et terminus formalis p/ductionis: et non relatio:
qd relatio no distinguunt a p/duktion: sed p/one forma:
la ter distinguunt a p/duktion et. **T**e vnu. qd expile

Liber

I

Dicit spirationē p̄stutū p̄stituere psonā. sī dicit sp̄atio p̄stutua distinguit̄ realē a p̄nitatē et filiatō; ideo p̄stutū suppositū est distictū a duob̄ suppositū; cōstat̄ p̄stutū p̄nitatē et filiationē. Ecce dicit. iij. suppositū p̄stutū et tres relationēs p̄nitatē et filiationē et spirationē p̄stutū. Item dī. xxi. q. 4. quā q̄rit̄ v̄trum diuine p̄sonē p̄stutū et relationē originis recitat̄; et reprob̄is q̄busd̄ op̄i. r̄idēdo ad. q. p̄nitatē et p̄nōnde sunt relationēs in diuīs fīm ac̄. sc̄tō; et declarat q̄mō p̄nōnde sūt. Subdēs nō tñ q̄ alt̄ ac̄pt̄ relatiō de p̄sonis dīsc̄m̄. p̄sonis p̄ficiunt̄. p̄fōtes est filii et q̄ relatio est p̄ v̄ filii; q̄ p̄ elī h̄a p̄nitatē realis et filiatō; et q̄ sūt due res simplices; q̄rū vna nō ē alta deinde ponit q̄ p̄stutū et distinguit̄ p̄sonas cū subdit̄. ideo tenēdo cū cīs dico. q̄ p̄sonē diuine distinguit̄ et p̄stutūt̄ur per relationēs originis; et p̄bando dicit. Paternitas est vna res in cōmunicatō; et distinguit̄ realē a p̄sona filii et sp̄ntificat̄; et facit vel p̄stutū p̄ fe-
vni cū diuina essentia; et non repugnat filiū p̄stutū illud vnu inesse incōcibilē; et distingue ip̄z ab oī alia p̄sona. ¶ Hotel q̄ dicit relationēs in diuīs non solū p̄soni; q̄ relatio est p̄ v̄ filii; sed q̄ vera p̄nitatē rea-
lis et filiatō sunt due res simplices. Quid est
simplicēs; nō cōpōtēt̄. nō sicut erit p̄ r̄ filios formali-
tēt̄ sunt res simplices; q̄ non cōpōtēt̄; tñ p̄nitatē
non tñ ponit relatio; q̄ est relatio; vt dicit; sed q̄ ē ve-
ra res simplex; utq̄ sic simplex q̄modo p̄ nō est sim-
plex. nō p̄stutū p̄nitatē; q̄ non est p̄stutū sicut nec
essentia est p̄stutū; pater vero p̄stutū; et essentia et
p̄nitatē. Itē dicit ibidē q̄ relationē referit̄ p̄stutūt̄/ non aut̄ essentia neq̄ relatio referit̄; sed suppositū re-
ferit̄ ipsa relatio; nō tñ denotatiō. Itē eadē dī. q. 4. dicit; q̄ a parte rei p̄nitatē est intrinsecus patr̄; sīt̄ et
generatiō/actio; tñ inclusione principali/et tam ex-
go q̄ relatio p̄stutū; et tam ḡatio q̄ p̄nitatē; q̄ sunt
omnib̄ modis idē ex natura rei; et circa finē. q̄ dicit.
P̄bili ē penit̄ in p̄sonā nisi essentia vel relatio et p̄sen-
tiā p̄stutū; et nō distinguit̄; q̄ p̄ relationē p̄cīle distingui-
tur; p̄ quā tñ eo ip̄o p̄stutū; et ita frequentissime dicat
suppositū dīm̄ p̄stutū p̄ relationē. Itē q̄ relatio nō sit
oīb̄ modis idē suppositū dīm̄; p̄t̄ et eo q̄ dicit dī.
xii. q. 4. Nib̄l̄ est in diuīs nisi essentia/relatio et p̄sona;
et p̄stutū ex essentia et spirationē actiua illa q̄t̄noi q̄ ibi
noīt̄ aut̄ iūl̄ modis idē; aut̄ aliū q̄ noī idē; ille
cūdū/b̄ p̄positū; li p̄sum̄ nō debuit ea distincit̄; et cū
p̄cisione notare; q̄ sic posset tot̄ ponere in diuīs q̄t̄
essentia noīcibilitā deo. Itē fīm eiū exp̄lē; essentia
formalē distinguit̄ a relatio; et sīt̄ a p̄sona; et ab il-
lo p̄stutū ex essentia et spirationē actiua illa q̄t̄noi q̄ ibi
essentia et tali p̄stutū. Itē p̄stutū illud distinguit̄ fo-
malē ab essentia; a p̄sona et relatio; p̄stutū; tñ ap̄-
nitatē et filiationē; q̄ etiā relatio distinguit̄ formalē ab
essentia et p̄sona; si enī nō distingueret̄ ab eas/
cur inter cetera difficta ānumeraret̄ vñ subdit̄; ideo
quicqđ ē in deo; ē formalē; et ex natura rei aliqđ istoū
li relatio p̄stutūa et ex oībus modis idē p̄sonē fru-
stra ponere; et sat̄; fūsset dicere nihil ē in diuīs nisi
essentia; p̄sona et p̄stutū; ex essentia et spirationē acti-
ua; et q̄cqd̄ est in deo; et formalē; et ex natura rei aliqđ
illoz. Itē clarissime dicit dī. xxi. q. 4. in risōne ad. q.
illō q̄ i diuīs est formalē; et p̄o suppositū intellectua-
le significat̄ primo; et p̄ se p̄ hoc nōmen p̄sonā diuīna;
et q̄ nec relatio nec essentia est primo; formalē; suppo-
sitū intellectuale; et p̄stutū ex essentia et relatio; ideo

persona nō p̄ lug significat̄ diuīna essentia vel relatio-
nē q̄ paternitas diuīna significat̄ diuīna essentia;
est primo significat̄; constitut̄ ex essentia et relatio;
Ecce h̄i habes manifeste q̄ relatio nō est formaliter
suppositū intellectuale sicut p̄sona in diuīs; et illis duo
apparet̄. Primitū q̄ auct̄; contraria senserit̄ in scripto ¶
sententiā et in quotilibet fīm p̄g descriptiō distinguit̄
formalē quā dat̄ in scripto dī. ii. non sit sufficiēs; q̄
vt supra argutū est nō cōuenit̄ relationē et p̄sonē; q̄ tñ
(vt tñ sentit̄ nō sūt idē formalē). Enī ergo diuersa Respōst̄
senserit̄ vel nō illud videt̄ oī tenendū q̄ relatio pu-
ta paternitas/ formalē distinguit̄ a patre et ratione
bus adductis quib̄ addo illa. Pater est formalē esse-
tia/ et paternitas copulat̄; p̄nitatē nō est formaliter
essentia et p̄nitatē; ergo p̄nitatē nō est formalē pater.
cōsequēt̄a tenet expoīto in sc̄da figura-maior; p-
b; q̄ pater est p̄sona relativa/ ut cuius per se intel-
lectu et essentia et paternitas copulat̄; q̄ fīm Au-
gu. Omne relativa est aliqd̄ excepta relatio. minoz
pater; q̄ p̄nitatē tñ est formalē p̄nitatē; et non est for-
maliter essentia et relatio copulat̄; q̄ p̄ intelligit̄
ut quoddā cōstitutū ex essentia et relatione; q̄d̄ forma-
liter est cōstitutū simul sumptus et paternitas i-
telligit̄ tanq̄ alterz cōstitutū; q̄d̄ nō formalē inclu-
dit id q̄ secūl̄ cōstitutū. Itē si paternitas nullo mo-
do distinguit̄ p̄cīle p̄f nonverē cōstitutū; et ita sup-
posta in diuīs nō sūt cōstitutū; q̄d̄ est nimis rece-
dere a cōi modo loq̄ndi fere oīm̄ theologō; q̄d̄ er-
go dicendū ad auctorē. Si quoilibet p̄cīle scriptū/
pater diceretur q̄ dicta in quoilibet corripect̄ in
scripto; si aut̄ quoilibet sequit̄ scriptū; q̄d̄ videt̄ ex eo
polle sum̄; q̄ p̄t̄. q. 4. quoilibet allegat̄ scriptū iuxta
finē scriptiō; p̄t̄ dīcīt̄ q̄ de distinguit̄ formalē con-
tingit̄ loq̄ndi duplicit̄. ē modo vt illa can̄t̄ distin-
guī formalē fīm modū loq̄ndi doc̄. q̄ si sum̄ i dē reālē
et tñ aliqua res et realiter eadē vñ et distincit̄ reālē
ab altero; si distinguit̄ formalē essentia a relatione
et etiā a quoilibet p̄sonā; q̄ sic non distinguit̄ forma-
liter relatio p̄p̄t̄ p̄sonā/ et p̄sona p̄ ipsum cōstitutū.
Sic modo distinguit̄ formalē et cōzum̄ q̄ sum̄ i dē
realiter; etiam quicqđ realiter est idē vñ et idē reālē
liter altero; tñ aliqd̄ p̄dicat̄ de vno q̄d̄ nō p̄dicat̄ de al-
tero; sic distinguit̄ fīm altos natura et suppositū i
creaturis; q̄ natura est suppositū et cōscūrē. Cōscūrē aut̄ affir-
mat̄ de patre; et negat̄ de paternitate; sīt̄ cōstutūre
affirmat̄ de relatio; et nō de suppositū; posset b̄ci q̄
in quoilibet loq̄ndi de distinguit̄ formalē fīm p̄sum̄
modū sine acceptiō; et i scripto de distincit̄ forma-
liter penes fīm modū. Illud est de mente. Ecce dī.
xxvii. in q̄ clariū soluit dubili illud; ubi enī exp̄lē i-
tū duas opinōes dī hoc. Enī patet distinguit̄
formaliter a p̄cīle; vñ at̄. Et si queritur de paternitate
an sit inac̄cibilis; q̄ vellet tenere q̄ p̄cīle paternitas nō
distinguit̄ formaliter; q̄ quoilibet aboluta res et re-
lativa que est pater est paternitas et cōscūrē; posset
dicere q̄ paternitas est inac̄cibilis; et sequit̄. Ali-
ter per dīcīt̄ nō recedendo a multis dīctis communī
bus; cuiusmodi sunt talia q̄ paternitas est p̄stutūa
patris; et tñ p̄ nō est p̄p̄t̄ cōstitutū p̄ patris; et cete-

Distinctio II

Questio IIIgo

ra multa talia quibus aliud concedit de p̄nitentia et ne-
gat a p̄fe et eccl̄o: ita inquit procedendo p̄t dīci q̄
pater et p̄nitentia distinguitur formam: sicut entia et
p̄t: tūc distinctione qd nō exp̄munt distinguit formam
ut erit totū hoc: p̄ aliquid vere cedat devenio et negat a
religio emunis supponetur? p̄sonaliter: vñ nūl effectus estet
p̄t et vna alia res absoluta vel retaria: alia inq̄ a p̄fe
impossibile estet q̄ p̄t et p̄nitentia distinguenter formam
liter: imo nihil aliud intelligit q̄ distinctione formaliter.
Ex isto patet q̄ recedit duas opiniones: q̄ uia scđa est p̄p-
abilitas non recessit a communī mō loquendi docē de
stitutione p̄sonarū in diuis. Alia forte p̄probabilitas se-
quendō nude rōment: q̄ neutra similitudinē p̄probari p̄t
omnes respondēt fm vñ: q̄ si in alia: sicut in multis
alijs sit facit. In scripto ita sequit op̄inione scđam
tangit doctor dicit magis p̄sonā in q̄libet: sequitur
prima tangit q̄ rationib⁹: p̄sobari nō p̄t: per hoc
libip̄i cōtraries nō p̄bāt. Si dicit: adhuc de c̄ptio
distinctionis formalis qd̄ dat in scripto: q̄. i. if.
nō suavit relatiō et suppositio: ad hoc dicendū q̄ il
iudicd nominitus nō est cōpletus: sufficit autē ad suū p̄o-
positiū ibide q̄b̄ locū de distinctione formalis entia et
suppositiū dūs nō est inter sapientiam et entiam et contraria-
tē: posterius tūc dat aliag rōmen distinctiones for-
malis: vnde: q̄. i. dī. p̄ntr̄vbi. p̄fundit iustigat natu-
ray distinctionis formalis dicit. Distinctio formalis est
q̄ in vñ non est p̄ intellectu alteri: q̄ aliud cōp̄petit
et aliud mō qd̄ non cōp̄petit alteri: Et hoc suēt p̄t
paterinitati: q̄ p̄t nō est p̄ intellectu p̄intellēctu: ali-
qd cōp̄petit p̄t: s. cōstitutus relatiō referit et nō p̄nitenti-
at. Itē dī. xvii. q̄. i. innuit illā descriptionē distinctionis
formalis: formaliter distinguunt q̄ sunt idē realit: aliud
verificat de vñ qd̄ nō hinc dealio: unde dicit: q̄n-
cūc aliud p̄ficiat: de aliud termino: tūc nō de alio aliud
importat: vñ qd̄ nō idē realit vel formam: cum
importat p̄ alium: nisi diversus modus grammaticalis impedit: cui non placet hec defensio auctoris: p̄-
fusa et plura fata afferat aliud: libet cedo nūe sancto.

Dubl. 4.

¶ Ultimo dubitab⁹ q̄ distinctione. Nam illa cedat de
intelligit malum: nō cedat illa deus vult malū: & est
aliud nō idēp̄tritas int̄ frēlectū et volitātē de. Item si
ius p̄ducit p̄ modū intellectu: p̄spūlancit p̄ modū
lunar. Itē de vult volitātē intellegit p̄ intellectū.
Itē act⁹ dicēt act⁹ memozie et nō volitātē: q̄ vide
ibi et aliud nō idēp̄tritas ex natura re: et alia entia diui-
na et illos: inf. se. Hinc negando: sequitur: vñ solum
pp̄t diversa terminos: connotata aliud: q̄ cedat vel ne-
gat de reliq̄ sua de deo. Sic magis dicit dī. xxv. q̄
deus p̄ter diuersos effectū diuersa vocabula
suis in deo nulla sit diuersitas vñ mutatio: s. solū in
factura sive creatura: sic v̄l p̄destinare aliquē et p̄scel-
re aliū: q̄ vult illi bare gloria: illos vñ damnare. Sic
concedit deus intellegit malum: nō admittit de vult
malū: q̄ in illa de vult malum importat deum aliud
facere p̄tra p̄hibitione: sed in illa: intelligit malū ipso
tak deū p̄mittere malū fieri: itaq̄ pp̄t diversa termino-
notū connotata nō pp̄t aliquam nō idēp̄trita in deo:
vna cedat alia negat. Itē fili⁹ p̄ducit p̄ modū in-
tellect⁹: i. generali p̄p̄ficiat per modūm voluntatis: i.
spirat. Et licer fm p̄dicta idē sit in deo intellect⁹: vo-
linas sed nō est idē generare et spirare: de q̄ lati⁹
dī. vii. Itē de vult vñ illa re q̄ est intellect⁹ et eccl̄a. Dī
in nō intelligere p̄ voluntate: q̄ nō omne qd̄ intelligit
vult et voluntate: malū est intelligit et nō vult: q̄ per-

mittit malū fieri: q̄ nō facit male: q̄ legē: tūc sūt act⁹
dicēt est act⁹ memozie et nō volitātē: valer illa: dicere
non est p̄spirare seu gignere: p̄bū nō est p̄ducere sp̄m sā-
ctum: ita multe cōfites p̄positiōes q̄ vidēt immure
quādā nō idēp̄trita p̄fectionū attributū inter se et
cū deo pp̄t diversa finiōz: onotata vñ negātēt p̄ce
dūt et p̄ pp̄t aliquā nō idēp̄trita ex p̄te de: sic etiā
cedat de multa intelligit q̄ nō vult. Itē qd̄ deq̄ in-
telligit naturalē intelligit: s. nō vult naturalē
vult: vñ deit naturalē velle ell ips⁹ re aliquā necessario
in esse ponere sed: p̄ducere: s. stat q̄ de: vtingit p̄
ducit ad extra: nō necessario. Intelligit autē naturalē
qd̄ intelligit: q̄ cedat intelligit necessario est v̄l
in eis reali vel in eis obiectu. Ita resolutū illā do-
ctor: q̄ffitione p̄tū tertia finem: si ē illā no: intelligere
vele et sic de alijs no: effent: onotata: ita q̄b̄ solūtū ipso-
rū simpliciter absolute et sine cōnotatione dicet illā: tūc ē
deus est nō plus vna ester cedenda q̄ alia: posset
habet doctor q̄. i. q. ii. vult actus q̄ sunt malū: &
vult malū: nō tūc male: tūc de differēt illaz: deus
malūtū: tūc vult malū habet infra dī. xlvi. Et
latius in. dī. xxvi. Si dicit: deus intelligit malū
non vult male: ergo intelligere et vult distinctionē.
Respondeat: De cā vbi: s. non valer: q̄ est ibi fallacia
figure dictio: et mutat nōmen in aduerbiū. P̄lura
alia notati digna tāgit doctor de p̄sonarū emanatio-
ne de p̄cipiū p̄ducitorū elicitiō: de quib⁹ ita suis
locis de c̄pt: hic foliū cōsiderantē tāgit in repon-
sione ad rōmen dī. x. Isto ultimo dubito et p̄ multi-
tas alij in hac q̄ffitione tacti vides p̄terrum de alia
questionē. vi. art. ii.

Questio secunda.

Mātē p̄fectionē attributāles sint realiter
diuina entia: q̄ ei in q̄ffitione p̄cedet olē
dit nō esse distinctionē ex natura re: in effe-
tū diuina et p̄fectionē attributāles tē: q̄
rit in hac q̄ffitione an p̄fectionē attributāles sint reali-
tū diuina entia: Cib⁹ articulus moe folio q̄stio ter-
minabilis. ¶ Pro articulo p̄io dimissiō op̄inōib⁹
doctor recitat et impugnat. Non adī q̄ p̄fectio attri-
butāles dupl̄ accipit: vno modo: p̄ re ipa q̄ est p̄fecta
Alio modo: p̄ signo predictabili de re p̄ficiat: et c̄ficiā
perfecto simpliciter: vñ infra q̄. i. i. foliū ultime rōmū
aliq̄ proprie accipit: p̄ aliquā re vna perfecta nullā
inclūdēt imperfectionē essentialiter: nec necessario
aliq̄ imperfectionē annexā habēt: illo modo fo-
la entia diuina est p̄fectio simpliciter: sic enī p̄ per-
feciū et repugnat creature. ¶ Nō oī creature necessa-
rio depēdet a creatore: dependere autē ab alto impfe-
ctionis est. Accipit etiā ipso p̄ceptu p̄conceptuē signo
rem simpliciter significante: vñ: qd̄ nō non sed
illud de quo p̄dicat et imperfectū: vñ hec dīctio/ sa-
piē/bonū/virtutēs et hinc q̄ cōuenientē tā deo et crea-
tore. ¶ Et hoc aliud fuit absolute affirmatiū q̄ vñ nō
imp̄tant respectuē q̄d creaturā: sic enim frequenter
auctor accipit absolutū: p̄ nō relativū: et cōnotatum
p̄ relativū: vñ intellectus/voluntas. Aliquā fuit cōno-
tatuē et affirmatiū: i. imp̄tantē diuina entia: respe-
ctuē ad creaturā: vñ: creaturas/creās/p̄destinantes.
Quādā fuit negatiū: vñ incorruptib⁹/immortalis/
immorabitib⁹: tē. ¶ Secō notandum q̄ auctor: in hac
q̄ffitione terminū absolute nō latit qui non dicit respe-
ctū dei ad creaturā: sive cōnotatus: sive non: vñ
intelligēt voluntas. Nō q̄ accipit hic terminū: absolute:

Le tūtū

Art. 7.

folia.

folia.

folia.

Liber

Plata. 3.

tue ut diliguis h̄ notarium. Tertio notādū q̄ fm
doctoꝝ. q.ii. tertī q̄s. antīdū nō vtebam hoc yea
bula attributa ꝑ vocabulo noſa, yh sicut mō dici
mus attributa diuia: ita ip̄i dicebat noſa diuia. ¶ Ro
tificat aut̄ attributa s̄c. Attributa sunt qđ p̄dicabla
mētala/vocalia vel scripta nata signeꝝ & supponere
ꝝ deo ꝑ p̄nt naturali rōne fēligariꝝ & cludi de eo. vi
ꝝ p̄petrū de aia. q.vi.art. ii. bī valad ac. pp̄positi. Et
Berg. dīs. vili. p̄p̄tū dī late hāc mat̄riā p̄tractar.

Eritit. 2.
Loclo. 1.

四

Ltermin⁹ p̄m̄e ip̄oſt̄oſe: in diuīs nō ſunt plures pfectioē attributales. Paret: q; in diuīs nō ſunt plura pfecta ſicut nec plures eſcenſe vel plures volūtates aut plures iſtellect⁹: f; ſicut ibi eſt vna ſimpler eſcenſa q; eſt pfectio ſimilitudinis q; eſt iſtellect⁹; et volūtatiſ nec ab hiſ diſtincta re nec rōne: nō plures eſcenſe aut iſtellect⁹: ita nec plures pfectioē. Itē oia in diuīs q;

Capítulo 3

2001.2

2. p[ro]p[ter] tenuit ad ea oibus modis in distincta. **G**o[do]n
pp[ar]t[io] pp[ar]t[io] & de A[ct]u F[un]t[io]ne loquendo nō est sed
dū & in operib[us] diuinā esentia sit p[re]fatio; sed p[ro]fectio
simplicis v[er]summa est oibus modis ipa diuina esen-
tia ab ea pentitus indistincta. **M**odis p[re]fectorib[us] attri-
butabilib[us] f[ac]to mō dicit[ur] & p[er]clusio p[ar]tia. P[er]fectio[n]es
attributurib[us] sc̄o mō dicit[ur] nea summa. nea in di-

elelta significatiā; illa autē nō sunt de^o, vñ ppaie nō debetē dī pfectiōes attributabiles; q; nō sunt pfectiōes; salte simplici; fed apti; dicerentē cceptus attributabiles. Secunda cōclusio. Perfectiones verius cceptus attributabiles sunt multe vnicā perfectionē diuinā nō synonyme significatiēs. Prima pars q; sūt

10

ele m̄ obiectui in m̄te diliguum inf̄ se rōne & a di-
uina essentia/ sicut ratio & res: Ivero concepsit? sunt q̄
litates ale diliguum realit̄ tam inter se q̄ a diuina
essentia; attributa vocalia vel scripta realit̄ dil-
iguum inf̄ se & a diuina essentia. vide liberū de
ta. q.v. art. iii. d̄ plura rāgīz rōne. Sc̄otinēt̄ op-
positū d̄ viii. q. iii. soluit p̄t: Sieg. fact̄ vbi sup̄a
d̄ viii. **[Articulus tertius hic recensid̄ ppter q̄**
sequentium dulorūtatem. *Nihil obstat.*

A predictor exidentia q̄ sit tertio viru ali-
q̄o reali politi distigui rōne ab aliō reali.
Tib⁹ q̄d istis materiā late prachagte
go. di. viii. q. i. art. i. plura ponēs q̄ valēt p̄
intellexi dicōd̄. p̄ articulo pri⁹ suppo-
sit⁹ his q̄ tacita fuere. q̄. ibi⁹ difictiōes notādū q̄ sy-
doc. in. q. iij. h̄p⁹ difictiōes. q̄dēt̄ distinctiū sunt pal-
stiones immediate cōvenientes illi cui suēunt; q̄ p̄f-
quēs suēunt ei⁹ omni alio circucripto. vi sic ut vñi
quodq̄ se h̄s ad ens. ita se h̄s ad vñi⁹ p̄ sequens ad
esse difunctiū difictiōes. sicut q̄ gōd̄ber exēstis sc̄po
formalit̄ est ens. nō p̄ aliud h̄s extrēbit; ita erit de-

vñ t̄ seipo formalit̄ et immediate distinctu s̄ q̄libet a q̄ distinguat. vñ nihil distinguit ab alio distinguat ab ipso formalit per aliquo fibi extrinsecum. L p̄ aliquid quod nō est de essentia sui. vñ res nō cōpositae distincte vel etiam cōpositae ex oibus partib⁹ distincte/sicvis distinguuntur. Lcōpositae s̄ ex ptribus: quaz aliquid distinguuntur et aliquid non: ut manus et pes etiudē hoīis que coponuntur ex ea dem aia et distinctis materialiis distinguuntur p materia et nō per formā: si si duō hoīes habērēt eandē materialiū numeri illi distinguenter per formā et non per materialiū. Similē est de aggregata; sicvis aggregatum ex lacte et sua albedine/ distinguuntur ab aggregato ex eo dem lacte et sua albedine no per substantia lacitis que est eadē in vitro aggregato/ sed p albedine et dulce dinē. Et ideo nihil est querere per qd aliquid distinguat formaliter: sicvis nihil est querere per qd aliquid sit ens formaliter (per quid dico extrinsecū verū causā) sicut res facta est ēlens a causa producēta: ita ēlens vna vel distincta a sua causa. Similē argutiae posunt aliquid distinguari per alia tanq; p signa: quib⁹ pbatur distinctio sic ex diversitate circumstantiarū arguit aliquod distinctio rei quas circūstant: vt ex diversitate locorum temporis/ accidentium operū etc. **(S)**cōnotandum q̄ de **Nota.**
distinctione rōnū doctores distinximodo loquuntur. **B**Quidam dicunt ēlē ēlē inter concept⁹ metis: isti dicunt q̄ nulle res distinguuntur rōne: sed ēlē cōceptus qui nō habet esse subiectum in aliquo: sed ēlē obiectum in intellectu. sicvis ediuero nulli concept⁹ distinguunt realiter: eo q̄ s̄m illos cōceptus non sunt res aliq. Si vero concept⁹ habent esse subiectum ē intellectu: et sunt res vt puta qualitates realiter intellectu inherētes: tunc aut ēm illos simpliciter negant distinctionē rōnis: aut vñ q̄ distinctionē rōne est realiter/ est essentialiter/imo qnq̄ distinctionē specifica et generaliter. Nam rōnes s̄ne concept⁹ inter le distinguunt realiter: qnq̄ numero et cōceptus synonymi in diversis intellectibus. Qnq̄ specie: vt nō synonymi in eadē intellectu. Qnq̄ genere: vt conceptus absolutorius cōnotatur: vt concept⁹ hoīis et cōceptus aīli ab solutori⁹. **(A)**lii attribuitur distinctionem rōnis reb⁹ extra animā significatis p concept⁹ non synonymis in alia. Et h̄ dicunt rem sibi p̄sib⁹ oīb⁹ modis ēadē et parte rei: id est circulcripta opatione intellectu distinguitur a se rōne iquantū intellect⁹: de ēadē reformatus cōceptus nō synony mos: sic homo rōibilis distinguuntur ab hoīe rationa li rōne. Ut ēlē sic illo modo inquāti rōibilis distinguuntur rōne a seipso inq̄nti rōnālis. Et illa distinctione nō fūdat in re ipsa extra aliamē in solis rōnib⁹. I.cōceptib⁹ mētis p̄ q̄ intellect⁹ ēadē nō possit cōparat ad diuersitatem. Vñ p̄ q̄ illa distinctione attribuit cōceptib⁹ q̄ rebus. Et ideo q̄ sunt de p̄ia opinione magis p̄re loquuntur/ q̄ attribuitur cultib⁹ qd iūiū et h̄c hoc est distinctionē rei reb⁹: distinctionē p̄ceptib⁹ cōceptib⁹. **(D)**e opinio ne vero sc̄da q̄ latius cōle est magis ipso p̄e et cōfusē loquuntur qd id q̄ in p̄ceptib⁹ fundat/ reb⁹ extra animā attribuitur. S̄z s̄m illos attēdēti q̄ res distinguunt rōne nihil alio et q̄ res cōcepti vel significari diuersis cōceptib⁹ nō synonymis: ita q̄ illa distinctione nullā penit⁹ non idemtempitate dicit in re: sed fūdat in intellectu. **(C)**ertio notandum vt h̄c cōca illas q.d. distinguuntur ratione nō est aliquid q̄ habere diuersas distinctiones aut descriptions. Et hoc cōtingit dupliciter: p̄m q̄ ratione distinguuntur cōnotatio vel vni ratione. Qdāmo modo distinguuntur ratione conuenienti diuersi.

Distinctio

II

Questio III. et. IIII

sis habent⁹ diuersas definitiones seu descriptiones sic nota diuersa distinguunt rōne: qd h̄t diuersas descriptions vt hō leo. Et l̄ sic distinguunt rōne possum tñ etiam dici distinguui realiter: id est sumptu significative et in suppositione personali supponunt p diuersis reb⁹. Et hoc sumptu p̄ ex dicto doctoris cur inquit: dādo intellectui illius dicti; qd aliqua nō distinguuntur realiter: sed tñ rōne. Antī sic intellexerit hoc dicti qd de aliud⁹ terminis significative sumptus pie dicatur esse idem realiter non distinguui realiter: tñ de eisdē terminis vñ distinguui rōne. Et cōdō distinguui rōne sumptu imp̄opie h̄z qd vni competit: tñ enī proprie loquendo distinguui sit respectu alteri a quo id distinguuit: m̄ qd distinguui est revertit ad sūmā quācumque variatione aut mutatione rei tñ sic revina et multplex rōne cū habet diuersas rōnes sive de scriptio-nes. ¶ Pro articulo scđo sumptus notabilis⁹ est clu-
sto rōnalis ista. H̄t realiter p̄t distinguui ab aliquo rea-
li rōne nec est idē rōne cū aliquo realiter p̄t. qd si
h̄t distinguui ab aliquo p̄ aliud sibi extrinsecus estens rōnis est extrinsecus enti reali ergo nota nostra. H̄t alioz
p̄z et notabilis. Adiutor p̄z: qd maxime differunt res rea-
les et rōnies: qd ens primo dividit i ens reali et rōnies
et ita ens rōnis est maxime extrinsecus enti reali. ¶ Itē
res non distinguui a seipso ppter quācūq; mutatione
realē circa ipsam facta p̄ qd nūl essentiale vel intri-
seci rei acridivit p̄derit vel mutat. qd h̄t excep-
tione non distinguui a seipso p̄t hoc qd calefit vel frig-
dit: fed bñ caliditas distinguit a frigideitate
ergo multo min⁹ res distinguui a seipso diuersos act⁹
intelligēdā circa h̄mā rē ab stellarib⁹ fabricatis. Itē
res oīo eodē mō se habēdā seipso pauor posteri⁹
non aliter distinguui se p̄ positi⁹ p̄t: fed ppter quācūq;
operatione intellect⁹: res non anter se habēdā seipso
ideo res qd a seipso nūl non distinguui sine operatione
intellect⁹: ppter operatione intellect⁹ non distinguui a
se: tñ rōnes qd circa ipsam faciat intellectus distin-
guant rōne. Alias rōnes satis efficaces ponti auctor
et soluti plures replicas: tñ auctoritate in oppositio
sonantes exponit. ¶ Quantitatis ad articulū tertii mouē
da sunt dubia et soluenda. p̄simō enim videt qd aliqua
positum esse eadē res tñ distinguui rōne. Probabat au-
crozitate comē. xii. Ad etaph. x. m. xx. In eis qd sunt
foama. L. entia simplicia noī p̄posita vel p̄positiū dīpo-
sitū reducunt ad eis et tñ dū in consideratione. ¶ P̄teretra cōmē. ibidē intellectus natūs est viuē
re adūnata in ea in eis quib⁹ componit: ergo alioz
sunt vñi in re et tñ intellect⁹ dividit ea: qd non est po-
sibile sine distinctione rōne. ¶ Itē ibidem. abundan-
tia p̄t in deo non est nisi in intellectu non in eis: ergo
sunt sunt multa cū sunt vñi in eis et multa in intelle-
ctu. ¶ Itē. xii. Ad etaph. x. vñi et vñi dicit eandē rem
¶ Itē verū et bonū curius et currere: tñ aliquo modo
distinguuntur et non nisi rōne. ¶ Ad p̄mū dā qd cōmē-
tator nūl aliud vult nisi qd subiectū et predicatiū
dicunt eandē rē: hoc est supponunt pro eadē res tñ sūt
duo signa. Sicut hoc velit p̄t oīi eribus cōmē-
tatoris qd doctor distingue recitat. Vel p̄ dispositū et di-
spositor non int̄ēdā cōmētator: aliquid in deo realiter:
sed p̄dicat̄ subiectū in suppositione p̄sonali qd dicunt
de deo: tñ vñi non est aliud: sed sunt diuersa signa.
¶ Ad secundū concedit qd intellectus p̄t cōpositi
aliqui ptes separati frelligere: hoc est vel materiali
solū vel formā solū vel accides vel subiectū sc̄orum;

Artic. 2.

D

Artic. 3.
Dub. 1.

E

F

et illa distinguishing realit̄ se ipse habet diuersas rō-
nes. ¶ Ad aliud. Et deo est multiplicitas p̄ fidatio-
ne nob̄ est multa dicunt deo deo predicator: noī sūt et i
eo multiplicitas realit̄ aut p̄ positione sicut ē crea-
turā: sic ē in alto et dicti de alto. ¶ Ad aliud cōcedit
qd illa nota p̄ codē supponit diuersa triū cōnotat: et
ita nō habet idē qd noīs. Et ita in suppositione p̄sona-
lē modū loquēdā doctoris poti⁹ sunt vna res qd di-
cāt eandē rēputa ens et bonū. In suppositione boni sim-
plici vel naturali sic nō sunt vna res nec vna natura/
sed plura signa. Hoc pbat autoritate cōmētatoris:
sic bonū eternū sunt idē in suppositione p̄sonali non
simplici: doc̄ est supponit p̄ codē: secus in suppositione
non simplici materiali. ¶ Sic etiā non dā cōcedit qd
fores in choro differt a se in theatro: qd nihil differt a
se incho latē ab latē dulci. ¶ Terciū tri illis p-
positionib⁹ volūt qd illa nota importat diuersa. Nā
lac dulce dicti dulcedine albi albedine theatrū nō
est cho. ¶ Sic p̄m̄ philosophi fores puer differt a
fene: qd alia tñ conditionē in iunctū tñ senectute: et
tñ tota res aggrediat̄ distinguui tñ non idem a letpā.
¶ Quarto dicendū est qd tales p̄positionis: eadem
rea accepta sub vna rōne distinguui a seipso altera p̄ce-
pta et cōfites false tñ simpli p̄r vi sermonē. Ille oīa
et plura alia vide lat⁹ in doctore. ¶ Ultimū dubitāt
an aliud sc̄is significatiōē noīm̄ finonomiōm̄ possit
ignorare si vñi finonomiō possit in alio dicti. ¶ Item
de etiā de etiā nō sunt nota finonomia: qd ipsoit̄ aliquā
disiunctionē in deo: tñ inter deū et deitatem nō est disi-
ctione rē vel in natura rei ergo. Ad vñi simili re-
spōdet. ¶ Pro cui⁹ intellectus notandi qd dupl̄ nota
dicunt finonomia. Uno mō qd significat idē cōverti-
liter et eodē mō ita qd nūl significat vel cōnotat p
vñi: quin eodē mō significat vel cōnotat p reliquāt
ilo mō de etiā sunt finonomia. Sunt hō humanitas:
alīa alīalitas. Alio mō dicunt finonomia qd significat
idē: eodē mō vt. ¶ Et pater hoc cōsiderat p̄ ipotesē
vñtēs intelligit qd simpli idē et eodē mō significat.
Et hoc mō de etiā de etiā: hō et humanitas nō sūt fino-
nia. Ma ipotesēs ipsoit̄ de etiā significātū sim-
pli qd qd et deo: hō id qd est hō: deitas ad ligni
cādū id quo deo: formalit̄ id eo: et humanitas id quo hō
formalit̄ et hō: relinquētēs in dubio an id quo deus
formalit̄ et deo: deo: et an id quo hō formalit̄ et hō
sit ipsemet hō. Et ita an illa sit vera vel falsa deus etiā
de etiā: hō et humanitas. Imposita em̄ sit illa nota ad
sufficiētē boz calidus caliditas dignit̄ dignitas: in
qd alioz est calidū et alioz caliditas qd calidū et calidū
calidū em̄ subiectū recipiens in se calidū. Calidū
tas autē calidū inberētē calido. ¶ De finonomiō sedo
mō verū et qd vñi sc̄is significatiōē noīm̄ finono-
mōi ignozare p̄t an vñi vere de altero p̄dictē: fec̄
autē de finonomiō p̄to mō: qd multi scientes qd noīs
terminos finonomiō ignorāt̄ an importata p̄ ea fint
idēlē distinc̄tias: sicut p̄t de homo humanitas: cōstus
cōstitas: curius: curitas. ¶ Quarto quarta.

B. Ita vñitatem vel respectu creature p̄ vñi
ocationē conceptus. p̄simō inuestigat
doctor: quid sit vñtuocum plurib⁹: an ic⁹
illud quod primū immediate denominatur
ab intentione vñtuocalis et vñtuoci sit aliqua res
vera extra animā realiter existens intrinseca et elen-
tialis illis quib⁹ est cōmūnis et vñtuoca distincta rea-
liter ab illis vel rētūm in animā. Et circa hoc mouet

¶ Dub. 2.

B

Liber

quinq^u quitiones ex quo colligi possunt. Et opinione*s* sive modi dicendi devinatur falsus. sive natura cõt: quatum sex tenet quin*ter* vniuersale sive natura cõis primo si-
gificata pro intentione vniuersale sit realiter aliud ex-
tra alia. Alio sex tenet quin*ter* sit in alia: non nihil reale ex
tra aliam existit et vniuersale vel cõ quocumque consi-
deretur. Et hodi modo in duos vtimos reputat
probables. ¶ In quitione ergo quia huic distinctione
tractat opinione primâ qui platonice scribit. In quitione v. tractat secundam qui parti differt a prima. In qui-
siue. vi. tractat operat. qui scribit. Sc. Et by tres opi-
niones in hoc concordat qui vniuersale distinguunt reali-
ter et parva et secunda singulari vel salte ex natura rei
sive formaliter a singulari contrabrete. ¶ Traque quito circa
hanc materiam invocationis deit creature hec
est. Et illud qui immediate et proxime denotat ab
intentionis vniuersalitate vniuersali sit aliqua revera et
extra aliam intrinsecas et vniuersales illis quibus est cõs et
vniuersalitate distincta realiter ab illis. Hanc materiam
de vniuersalibus: qui alibi in logica tractari habet/ bre-
uiter et summatis in tanta me prolixius obliuionem videntur.
¶ In hac ergo quitione docto*r* recitat opinionem plato-
nicam in sex articulis comprehensam. ¶ Primus qui vni-
uersale est res extra aliam existit realiter extra aliam. ¶ Secun-
dus et tres intrinsecas cultibus singulari: et de eius essen-
tia. ¶ Tertius qui est realis distinctus a qualibet singu-
lari. ¶ Quartus qui etiam realis distinctus quia a qualibet
alio vniuersali. Verbi gra*ce* hec opinio qui ho*m*ini
ueris est una vera res extra aliam existit realiter
in qualibet ho*m*ie singulari et distincta realiter a qualibet
singulari a iohanne a petro et. ¶ Etiam a qualibet vni-
uersali. lab alia/ a corpore/ a substantia vniuersali/ lic-
de alijs o*b* generibus/ specie*s*. ¶ Quicque qui tot sunt
res realis distincte in quo lib singulari inter se et a ta-
li singulari quod sunt vniuersalia in quid et prole primo
modo de tal singulari propriacibus. ¶ Sextus qui vni-
uersale nulo modo multiplicata est diuersis idividuis
eu*cl*e*s* species/ specia*li*sum*is*: sed est id: in quo lib indi-
vidu*li*us est de ips*is*. ¶ Pro hac opinione arguit. cui
rōnibus et certis confirmationibus: ac deinde impugnat
opinione sex: rationibus cui sunt recipi*s* et communita-
tibus. Hanc subinference response*n* ad titulū quitio-
nis. ¶ Nulla res realis distincta a singularibus et intri-
seca eis est vniuersalis et cõs eis. I*sc*ec**bat**: qui nulla
res vna numero cõtac*pt* pluribus singularibus creaturis
per dicitur et non varia*li*ta*li* vel multiplicata: sed illa
res vniuersales si est et vniuersala numero ergo. Adhuc
patet: qui hoc soli diuine essentie est operatum qui line
of multiplicationis et divisionis est in pluribus supposito*s*
realis distinctis. Dico: et probat multipliciter: inter quis est
et illa*s* res cõ alia a se distincta facies numeru*s* est
vna numero*s*: qui o*s* numeros ex infinitate*s* colligit*s* in
vinitates refolut*s*: sed natura cõis si est distincta realiter
ab o*b* singularibus cõ quolibet singulari facit
numeru*s*: qui res vniuersales et singularis sunt plures
res: qui non vna. So*lo* qui in illa opinione realis distincti-
gu*ne* et non infinite. ergo due vel tres et. ¶ In tunc
vniuersalibus hoc vniuersalibus ainstus sunt duo vniuersalibus
sic vniuersalibus hoc et vniuersala alia. ergo quodlibet
illorum est vna. ¶ It*ec* queru*s* quid significat vna num-
eros aut significat qui vna et non plura et habetur proprio*s*
licet quodlibet vniuersale est res*va* et non plures
licet co*inc*er pluribus. Autem numero*s* quod est vna
et non plura nec est in pluribus: tunc sequitur qui essentia

vniuersale non est vna nisi vero. Hec intellect*s* agens effet
vna*s* non sive pro opinione cõmata*s*: qui ponit hunc
vnu*s* in o*b*ibus ho*m*o*bi*. Hec forma vna*s* pro potentia*s* di
vnu*s* et muncare pluribus materi*s*: sicut de facto alia
ho*m*o*bi* est vna*s* in singulis membris. Nullu*s* potu*s* esse*s*
numero*s*: qui est falsum et absurdum. ¶ Subsequenter sol
uit rōnes pro opinione adductus qui vt plurim*u* precedit
et ignoratio logice: ponens multa notatu*s* digna. ¶ Ad
primum principale qui accipit qui diffinitio proprio*s* est subtili*s*
ter. ¶ Diffinitio proprio*s* primo et termini termin*u*s ei*s* de
o*u* overtiliter predicat*s*: vt diffinitio de suo diffinitio*s*. Est etiam primo subtilitate singularis termin*u*s ei*s* cuius
partes primo exprimit*s*: primo negative/non affirmati*s*
et. ¶ Subsequenter offendit qui let ad hoc qui alia sunt per
tubilia/re*q* qui vn*u* de altero predicit*s* in supposito*s* e*st*
personalis et tripla hoc aliud v*u*: non in supposito*s* proprio*s*
sunt tripl*u* de altero e*st*: vt h*o* est r*u*stibile*s*: qui risibile*s* est
passione*s* aut ho*m*o*bi* et proprio*s*. ¶ It*ec* sicut diffinitio*s*
diffinitu*s* non sunt vnu*s* et idem termini termin*u*s plures: ita non
sunt eadem res/ supponit*s* aut per eadem cõuertibiliter.
Et hoc volu*s* quidam dicentes diffinitio*s* et diffinitum
esse eandem re*s*: qui supponunt*s* per eadem re*s*: qui sunt plura si-
gna. Horat eti*am* prophilosophi frequenter subtilitas di-
cunt predicatione subtilitatis folias subtilitatis importan-
tia. ¶ De diffinitio*s* pro additamentu*s* qui ideo di*s* pro ad-
ditamentu*s*: qui in ea ponit termini significante*s* aliud ex
tra essentia*s* diffinitu*s*: non qui in ea ponit aliud qui non fi-
et essentia*s* diffinitu*s*. I*sc* ola hi*m* in r*u*stice ad primum pri-
cipale. ¶ Si ad sciam principale r*u*ndit*s*: proprio*s* notat
ppt*s* exercitantes i*logica* qui scia*s* qui libet f*u*re*s* re*s* reales
sunt ronali*s* et tripl*u* de proprio*s* et. qui sole proprio*s* sc*unt*. ¶ Et qui proprio*s* h*o* tripl*u* let*er* esse*s* in mete/voce/
scripto: hoc eti*am* aliud proprio*s* et scripto: aliud proprio*s*: aliud
cepta*s* et intellect*s*. Et si essent aliud alia signa ad fi-
gnificant*s* infinita sicut*s*: lire*s*: illis posset etiam for-
mar*s* proprio*s*. Et o*s* tales proprio*s* vocales/me-
tates et scripte*s* vere et fals*e*: dicunt generali voca
proculo scri*s*. ¶ Quinque aliquar*s* propositioni platistarum
scia*s* realia alia ronali*s*: qui aliquar*s* propositioni par-
tes supponit*s* per rebus: aliquar*s* proceptis*s*. Sic
propositionabilis de metali*s* proprio*s* dicibili*s*: non h*o* i*sc*
fert ad sciam reali*s* et tali*s* dicat*s* et termini illi*s* pro
positio*s* sint in alia vel extra aliam: dummodo salt*e* stat*s*
per rebu extra. Et i*sc* o*s* sciam reali*s* no*n* operat ponere tales
res vniuersales distinctas reali*s* a singularibus. ¶ Et
aut scia*e* de rebu vel qui res sc*unt* protes*s* et qui sc*unt* prores*s*
scia*e* de rebu singularibus non vniuersalibus: non ait pro
vel scio modo. ¶ Et si quicque de scia*e* de rebus vnt
ueris*s*: intellig*s* et qui est de vniuersalibus predicabili*s*
bus per rebu. ¶ Hoc g*o* de scia*e* reali*s*: qui res sunt protes*s*
proprio*s* sc*unt* per termini supponit*s* per rebu quo ad
sciam reali*s*: aut qui supponit*s* per lignis metalibus voca-
libus vel scriptis*s* quo ad sciam rationale*s*. Nec o*s* o*s* in
solutio*s* rationi*s* ad sciam principale. ¶ In tertio pri-
cipali ostendit*s* qui vor*s* homo nulla re*s* significat primo
antrimentio*s*: qui quilibet ho*m*o*bi* singulari significet per
mo negative*s*. ¶ Quicque vor*s* aliud proprio*s* et iponi
ad significandum primo plura. Et per hoc quicque est vni-
uersala*s* equiuoca*s*. Il*oc* late prosequit*s*. ¶ In qua-
to offendit*s* et intellect*s* intellig*s* cogniti*e* comuni quilibet singu-
larem ho*m*iem. Per aliam non intellig*s* re*s* de genere*s* ub-

Distinctio II

stantie sed quendam conceptum mentis habentem esse obiectum. ¶ In quanto quo se sunt concedēde, Colos ei obiectivitas: eo qd illo colo p̄dicat pao et adequate et convertibilitate apparetib; a poterit inveni. Colos enim p̄dicat de vniuersitate: hoc clarissimū infra di. iij. q. viii. ¶ In ferto, p̄dicio realis duplū accipit. ¶ Hęc p̄ accidēte inherēte aliud: vel pao termino p̄diciabilis scđ modo dicitur p̄ se. Et hęc p̄ passionis realis que terminus est subiecto non est res extra aliam: sed signū aliud qd quo cōvertibilis p̄dicatur. ¶ Quod illa prop̄ hęc p̄ paimo rifiabilis fallit et devitetur sermo nūs. Concedit tñ ad illū intellectu: de hęc p̄dicio cōficiō uterib; rifiabilis. ¶ In septimo agere naturale id quod int̄cidit p̄ducit: int̄cidit aut̄ rem singularem: ergo et producit rem singularem: hoc aut̄ intendere est p̄ducere. Intendit aut̄ vna determinate: hanc scđ quam producit. ¶ Item aliq̄ p̄mittit alteri equi r̄e singularē promittit: h̄c non determinata p̄p̄rē suppositione confitit nos equi. ¶ In octavo partu tangit. ¶ In nono. Species est collectio multorum inveniā naturā: id est p̄dicio de multis soli nūero differētibus. Sic participatione speciei plures boles sunt vnu h̄o: id est h̄o p̄dicio de oīb; h̄oibus contentis sub una specie. ¶ In decimo. Frequentia in p̄diciamentis est eius p̄ capturā p̄ dicta et res p̄ termino. ¶ Aperte intellectus illius dicti philosophi. Et uñq̄ sunt quā dicuntur subiecto: id est nōm significanter res extra aliam: quidam dicunt de subiecto tē. ¶ In undēcimo. Difflū substatit i p̄mā scđam non est in res: sed in terminos p̄diciamentales. Species sunt magis substatit in genera: id est species significat. ¶ Illi que p̄partet p̄diciamēt substatit dicunt esse cōes substatit p̄tame et scđe. Non per realiter inherētiā: sed p̄ p̄dicacionē. ¶ In duodecimo. Berum qdāvniuersalia quedam particulares. Id est terminos: impositum res veras: seu supponit p̄ rebus: qdām sunt vnuersalia: qdām singulares. Et vocant termini in res: qdā supponit p̄ rebus. ¶ In ultimo innuit tripli cō idemprītatem realēm: numeralem speciūocām. Illeēc de opione Platone.

Quinto quinta

Verum vnuersale et vnuocī sit resvera ex tra aīas ab individuo cui inest realiter difficta et ad multiplicationē individuū multipliciter realiter multiplicata et variata. ¶ Recitat opinōnem tenētum partem affirmatiū questionis recitata: in hoc tātū: qd̄ ponit vnuersale multiplicari realiter in plurib; individuū: et hoc per differentiam individuū contrahētē: a qua differentia distinguitur realiter ita qd̄ humanitas in forte realiter distinguit ab humanitate in Platone. Non quidem per se sed p̄ differentiam individuū additam in forte per quam contrahitur: a qua etiā differentia realiter distinguit. ¶ Illeēc opinio quantum ad ea in quibus cum priori concordat repzobat p̄ prios. Sed quantum ad id in quo a p̄p̄o: diversificat: repzobat lupa: qd̄ isti: b̄nus distinctiones: vbi offensum est: qd̄ nūl distinguat formaliter ab alio per aliquod libi non intrīsecum. ¶ Ergo differentia contrahētē non est intrīseca vnuersale: quia realiter ab ea distincta: sequitur qd̄ per eam vnuersale non pot̄ formaliter distinguiri a quocong. Si ergo humanitas in forte realiter distinguit ab humanitate in Platone: ex se distinguere-

Questio V. et. VI

tur et non p̄ differentia contrahētē. Et si ex se distin-
guis: ex se erit vñs. ¶ Belfofio itaq; auctoriz̄ ad que
stionē et negativa: vñs in individuo nō est natura vñi
vnuersalis realiter distincta a vñia contrahētē: qd̄ si tñ est
fet et est p̄ essentia individuū: sed inter totum et
p̄tes suas est p̄p̄to: ita qd̄ si totū est singularē: p̄tes
sunt singulares. Silt inter p̄tes sūna pars est singu-
laris: simul alta erit singularis. ¶ Questio sexta.

Vtrū aliqd̄ qd̄ vnuersale et vnuocī sit
realiter extra aliam ex natura et diffictū
ab individuo: quādū nō realiter. In hac qd̄
sunt Sc̄or: cōmēdā a doctori iudicū sub-
tilitatis: ideo qd̄ opinōne de vnuersalib; doctor la-
re recitat: colligētā cō ex diuersis scriptis eiusdem do-
ctoris subtillis. ¶ Tamen hec opinio in summa qd̄ i qd̄
ter ex animā sive totali sive partiali: puta mate-
ria vel forma est natura et differentia contrahētē
naturā ad singularitatem: vt sit hec res que natura est ea-
de realiter cō differentia contrahētē distincta: tamē
ab ea formaliter et p̄tō et a naturaliter. ¶ Et p̄tō na-
turaliter nō est d̄ se hec: fed de se idifferēt ad eē hoc
vel esse illud singulare. ¶ Et tamen singularis est qd̄
qd̄ additū qd̄ vocat differentia individuū contra
henitē qd̄ hec sepa formaliter: ipsa natura nullib;
est nō cōtracta: qd̄ obviciis est sua in quocong individuū: nā nō p̄tē esse separata extra individuū: ibi cō
tracta est et eadē realiter cō contrahētē: et per conse-
quēs vere res singularis et realiter alia et alia cō
et alio contrahētē: hoc est in vnuersis individuū: et ita
numcū vnu numero in diuersis individuū: p̄tō forte
et platonē. Sed in quolibet individuū effīcta numero
nō aut̄ de se sed qualib; denominative p̄ differentia cō
trahētē. Illeēc aut̄ differentia contrahētē nō est nega-
tio nec accidentalis extēntia nec materia: tñ est de
genere substantiae intrīfēctū individuū: et ultima rea-
litas entis qd̄ est res materia: entis qd̄ est forma: et en-
tis qd̄ est cōpositū: ita qd̄ quelibet natura: sine sit par-
tialis sive totalis cōstitūcōnē sit vna res potēt distin-
guiri in plures realitatis formaliter distinctas: s. reali-
tē nature et p̄tō differentia contrahētē. Et realita-
tē differentia contrahētē quād̄ hec formaliter nō
est illa: et hec: differentia contrahētē formaliter est en-
titas singularis: et illa: i. natura et p̄tō differentia cō-
trahētē formaliter est entitas nature cōis. Nec tñ illē
realitates p̄tē est res: i. distincte res: sunt reali-
tates realitas: tñ vna res. ¶ Silequenter ponit qd̄
licet natura de se cōis: tñ nō est de se complete vnu-
ersale: sed fm qd̄ habet esse in intellectu. Hā ad hoc
qd̄ aliquam sit cōmūne: sufficit qd̄ de se sit indeterminabile
tum ad eē: hoc vel hoc determinabile tñ per additā
differentia: et tale est natura. Ad hoc aut̄ qd̄ aliquid
vnuersale: requirēt qd̄ sit quidem cōmūne. Et cum
hoc sit vnu p̄dicable p̄ de quolibet supposito p̄dici-
tione dicere hoc illud: qd̄. ¶ Offeritq; vnuersale
et qd̄ illi vnu in multis et vnu de multis. Abil
tā in re est tale: qd̄ ls aliqd̄ extra aliam nō sit de se hoc:
ita qd̄ se non repugnat sibi else in alia singularitate et
ita cōtō hoc: oē tñ extra aliam est singulare et hoc sine
ex se siue ex supaddita p̄p̄to dñia: cō tñ est idē rea-
liter. Et p̄ hoc nihil realiter existit extra aliam p̄tō
carū ab alio singulariter p̄dicariō dicere hoc cōtē
Sed hoc solū est possibile de aliud qd̄ fm cōsideratiō
ne intellectus est idē seu vnu obiectū nūero: fm quā
unitate qd̄ h̄c ex cōsideratiōne intellectus: p̄tō p̄: ed

Liber

I

cari de multis singularib⁹ predicatione dicente hoc est
hoc et illa uniuersalitas non cōuenit rei extra aliam ex
se: sed ex cōsideratione intellect⁹. ¶ Hac opinione fir
mat quatuor rōnt⁹ q̄o posita soluit: cā quos septem
rōnt⁹ iugnat. ¶ Ad questionē est hec rōnt⁹ aucto
ris. ¶ Lōclo p̄fia. Quelibet res singularis seipso est
singularis: ne singularitas/ unitas/ dépictas/ imme
diatē cōuenit rei oī alio circumscripsiō: et p̄s nō per
altitud. ¶ Lōclo sc̄fa. Dis res extra aliam est realiter
singularis et vna numero. P̄t ex priorib⁹ q̄ oī res
cū alia re facta numero: p̄ta dualitate: tiḡl quilibet
Lōclo. 3. earū duarū et vna. ¶ Lōclo tertia. Quelibet res ex
tra aliam seipso est singularis: patet ex precedētibus
duob⁹. ¶ q̄ libet res extra aliam seipso est hec: nec
est quēdā causa indutio[n]is nisi forte extrinse
ca vel intrinseca si fuerit cōposita: sed q̄libet res eip̄
Lōclo. 4. s̄ ḡl et hec res. ¶ Lōclo quarta. Illud q̄d est vni
ueriale et vnuocūnō est aliquā realiter ex parte rei
distincti formaliter ab individuo. Probatur: qz alib⁹
in predicatione superioris idē p̄ adicere de seipso: et in
predicatione generis de diversis specieb⁹ est semp
alitū et alitū predicationum: nō tñ numero s̄ specie / fa
cte ostendit. ¶ Ratio[n]e p̄ opiniōe. Joān. late adduc
cunt: iūsſicēt̄ solūrū a doctōre. ¶ Et h̄s auctor
eas bene soluat/ n̄p̄lomin⁹ et appareat nullitas ar
gumenti prime rōnis Scotti arguit in fili sic. Quicq̄d
cōuenit alicui ex sua rōne p̄ se inſet et i quocq̄ ergo
si differēta individualis de se est hec: in quocq̄ est
differēta individualis illud ester hic bō: sic q̄libet
homo ester hic homo. Joān. demonstrat: eo q̄ i
quilibet homo est differēta individualis. ¶ Solutio[n]
hui⁹ rōnis est soluto[r] rōnis Scotti: q̄ est eadē rō: nū
q̄ loco dictiō natura ponat d̄herēta individualis.
Ponat ergo argumentū Scotti ad formā sylogistica
lic. Quicq̄d de le est hic bō vbiq̄ est est hic bō. Na
tura humana de se est hic homo: demōstrādo fortē: q̄
vbiq̄ est natura humana est hic homo: sc̄ fozes,
Reipondet q̄ argumentū nō valēt. Nā ambe premisē
fuit vere: et cōcio fallaciā et fallaciā accidens: q̄ nō
est talis habitudo minoris extremitatis ad maioriē ex
tremitatem in cōclūsione: qualis fuit medi⁹ ad eadē ma
ioriē extremitatem in maiore. Nā in maiore medi⁹ p̄c
dit maioriē extremitatem in cōclūsione mino[re] extre
mitas sequit[ur] partē maioris extremitatis. ¶ Et h̄s i dicit:
sola traspositio terminos ex variat: p̄ se veritate p̄
positione: nec forma sylogistica: q̄ nota et verba tras
posita id significant. h̄dēt aut̄. q̄ arguit a supposi
tione determinata ad cōfusam tñ: q̄ natura humana in
mino[re] supponit determinata: et cōclūsione confusa tñ
deberet et cōclūsione ergonatura humana in quocq̄ est
est hic bō. Et h̄s conciō est vera iūcū an: vt clare
ostendit. ¶ Sed 5. A suppositione determinata alicui
ius terminū ad eadē suppositionē cōfūne tñ in affirmati
tua est bona p̄na: nō econuero: q̄b̄n sequit[ur]. Dis
homo est aliq̄ alia: ergo oī bō est alia: ergo bene se
quitur. Natura humana in quocq̄ est hic bō. Dicēdū
finaliter q̄ nō sequit[ur]: q̄ arguit a non distributio ad di
stributio vñ in illa. In quocq̄ est natura humana est
hic bō: natura humana supponit cōfūne distributio: q̄
est determinatio terminū distributio. Valer em illa. In
oi habente s̄t cōtēnēt naturā humānā est hic bō: vñ
omne habeb̄ naturā humānā est hic homo. Unde est
hec regula. Omne signū distribuens determinabile
distribuit eius determinationes distribuibilē sequitē
sue immediate definiens sine mediātē relatio vñ hic.
¶ Atal q̄b̄ est rōnale est hic homo: vñ alal rōnale est
hic homo. Utrobiq̄ rōnale distributio. Similiter hic.
Quicq̄d videt alal videt equū que valet illa. ¶ Evi
dēt alal videt equū alal distributio. Unde manifestū
est q̄ signa quectis q̄cūd tñ. distributio includē
tia relationū distributio: oī terminū distribuibile a
parte eiusdem extremiti sequit[ur]. ¶ Nec rōnōlora est s̄m
opinione. ¶ Vt rō: tenētis q̄ signū vnuersale affirmati
tū distributio determinabilē: etia distributio deter
minationem sequit[ur] si fuerit distribuibile ut hic: q̄t:
bet afnūs hois currit: vbi tñ afnūs q̄ hois distribui
tur. ¶ S̄t rō: illa opinio nō tenēt: fed generaliter q̄
obliquū mediatē signū distributio: affirmati
tū/supponit confusa tñ. Et q̄ in p̄dicta hois sup
ponit cōfūne tñ: nec rōnōlora non distributio: sicut videt velle au
tores. Dicēdū q̄ mā a suppositione determinata ad cō
fusam tñ non valēt: q̄ suppositione confusa tñ est de
terminatio termini distributio: et sic est in p̄posito. Et
h̄c foliūtū et faciliōtū et planiōtū. Nō enī facile fataū
q̄ hois supponit cōfūne distributio in illa: q̄libet alia
hois currit: cū nō valeat sub eo cōfūne copula
tū q̄d logiā pertinet. ¶ Illa etiā norat doctōr
consideratione digna in solutione aliaq̄ rōnō. ¶ In
ratione sc̄fa ostendit hāc effeverit. Naturę repugnat
multitudi nūeralis et vnuersaliter esse in multis s̄m
suppositionem p̄fona[re]: hoc est nature repugnat esse
in alio: et nature repugnat esse in multis. ¶ C̄tēt q̄ i
suppositione p̄fona[re] ita repugnat nature p̄dicari de
multis sicut ēt multis sed in suppositione simpli
cū illud cōe natura q̄d nō est in re: sed in mēte p̄t p̄d
carū multis non p̄fēt: p̄ re. ¶ In tercia rōne pa
rum h̄s. ¶ In quartavitas sumū multipli. Uno mo
do vñ vñtias s̄z q̄ denotat p̄cūlātū aliaq̄ nō plura:
nec vñtias p̄paratiue ad alitū: sic oī vñtias realis est
numerālis. Alio modov̄ denotat plura iditūdine
vñtias in ordine ad alitū: vt vñtias generi[vel] speci
ficiā: nec h̄c ēt numerālis. Nec tñ est disticta ab in
dividuis: sed plurū inditudo[re]: vt vñtias plurū cō
tinentū sub eadē specie[vel] eodem genere. ¶ Z̄liqua
fuit idē specie[vel] cōtinentū sub eadē specie. ¶ Ad
prima p̄batione. In oī genere est vñtiam p̄num q̄d est
metrū mensura om̄i alioz illiū generi. I. q̄cūd me
suram alioq̄ mēsurabile: mēsuram ip̄m: q̄ alioz m
uim p̄ cu[re] replicationē cognoscit mensura maioria.
I. Et est illa philosophia sui ḡmēta: x. metaph. ¶ In
tertia p̄batione. Comparto fit inter ea quo: vñtia est
inclusa alio: sed q̄ intēlo estivno gradū eiusdem spe
ciei specialissime: ideo solū i sp̄ē atropina fitopratio
tū est in illis q̄ h̄tā eadē qualitatē s̄z sp̄ē sp̄ēlūmā
¶ In tercia p̄batione p̄z bz. ¶ In q̄rta q̄d intellegit
q̄ oppositio[n]is tñ suū duo extrema p̄ta: et quō multa
ad lēnū p̄fātū. I. q̄. iiiij. de illa Loloz est obiectū adeqū
vñtia: h̄o est p̄io rōlū. Itē tñ vñtia est p̄rū. P̄bus
loquit[ur] devno p̄ sp̄ē/ nō p̄m nūcū. ¶ Itē vñtias p̄c
tuoc̄t̄ et realis et p̄te rei: id est alia plura cōtinent
sub eadē specie. Item cōtraria possunt esse in eodem
succēsive. In quīta p̄batione: non est idē dicere potē
tū app̄hēnsio cognoscit hoc distictū. I. illud q̄d est
distictū. Et cognoscit illud distinguī. I. q̄ distinguā
ab alio. In fexta. ¶ Quare concept̄t̄ cōtēnēt ab
strah̄t̄ a force platone: nō a force albedine: cum tñ
utrobiq̄ sit diversitas nūeralis. Hanc est natura rei:

Distinctio II Questio VII. et. VIII

quater est hoc sua subiecta: sunt similium. Nec est concedenda quod fortis ex plato conueniat in aliquo punctu in natura: sed conuenit aliquid ut seipsum reputata est hoc. Quia tamen hoc est quod conuenit in hoc: hoc verum est in suppositione simpliciter: quod hoc predicatur de quo liber hoc inquit: ut est nomine cum eius species. Sed in suppositione glosata falsum est: quod in hunc modo conuenit. In prima affirmatione aliqua esse primo diversum sumit dupliciter. Et quod primo diversa sunt: prout non que in illo conuenit: sed quod non est in diverso ab alio per aliud omnibus a quo alterius prius negatur. Et si longe referat aliqua esse diversa et aliqua esse diversa: quod per longum ostendit. Quod est per se diversitas ad eam singulare et universalia: concedit in actu signato isto. scilicet de equitate potest differenter dicari eius universale et singulare: plura alia notata digna in eadem questione taguntur in solutione rationum Scotti.

Questio septima.

Verum illud quod est universale et ceterum universale: ut quod modum docere realiter ex parte rei extra aliam. In questione aucto: lumen optime universale est aliquid realiter existens in individuo: et aliquid dicatur ex distinctione realiter inter se et ab individuali vel platonice: de cibis in q. iii. et v. huius dict. Et aliquid est in formaliter distinguuntur: sicut dicitur est. q. vi. Aliud est nullo modo distinguuntur ex natura recte in se: sicut rationem: per considerationem intellectus. Tunc est res quod est extra speciem: sicut triplices quos poneat in hac questione. Nam aliquid tenet ex forma generis non est una simplex forma ex se sed est diversa et formae speciei: et habet solum unitatem rationis vel intellectum. Sed forma speciei ex se est simplex: et sic est universale. Sed ipsa forma ex se est signata in hoc supposito est particularis. Et utramque est forma speciei ex genere subtiliter realiter in individuo. Et alter et alter. Aliud est ad eam res sicut est in effectu est singulariter: et hoc est in intellectu est universale. Et eadem res considerata sicut in singulari: considerata sicut in aliud est universale. Et tertius dicunt quod eadem res sub uno accepta universalia: sicut sub aliis accepta est singulariter: sicut autem res polititia ex ipso est et extra aliam est singulariter: sed potius intellectu ad concipiendum ipsum cōfūsatur: sicut hoc est universale singulariter: sicut istis opinione quatenus ad id in quo concordat arguit ratione: quoniam et pluribus auctoribus ipugnat eas propter ipsum generem: potest qualiter be-

longo: nec est pars intellectus. Nulla res extra aiam: nec est pars intellectus ad dictio. Nulla res extra

B. Qualiter ergo consideret vel intelligat universalia: nisi forte signata ad placitum instituta sunt res singulares et dicitur universalia significari vel dicitione: probatur: quod per considerationem intellectus res non mutantur. Ideo secundum dicuntur res singulares per nullam considerationem intellectus: et est pōnūrūlē. Inveniuntur res extra aiam: nec subiecta: nec est pars singula-

C. respectu cuius est universale: non per ipsum: sed per se sui signata. Probari multipliciter: ratione et successione: et egregie solutio: ratione: propter auctoritatem: et improbatissimum opinionem tertie pulchra tagit quod determinatio diminuit: quod dicitur: Ad hoc quod est fallacia sicut quid ad similitudinem late explanatur: sicut dicitur (h. hypotyposis) modis loquendi. Cuius sit: res considerata sic est talis considerata sub alia itenore est alia: et in ratiōne ad questionē

inter cetera tagit: quomodo res potest esse subiectum et predicatur. Quod potest copiari et intelligi: docēs: quod nulla considerationem vel operationem intellectus res potest mutari: sed vel denotatio extrinseca nostrarum et tali quod competit intellectui proprium: sicut intellectus consideratio seu qui competit aliquid precise per operationem intellectus ut esse pars positionis: subiectum autem predicatur et ideo intellexit: non potest per singulare facere universalia: nec contra. ideo si est aliqua natura universalia: intellectus non posset illa universalitate fabricare: sed necessarius est talis ex natura rei. Debinc ostendit: quod si aliqua res copiatur realiter et partitur: postea dividitur in partes reales ex quibus copiatur. Ita ut necessario sit res vera: hoc non potest: cum aliud dividatur sicut pars: sicut signum in sua signata. Sic vox aliqua vel nomine subiectuale dividitur in species et genera. Ita dividitur et. Nec potest id quod sic dividitur esse re vera. Ita superius predictum de sua inferiori: primo modo per se: sed non est de essentia inferioris: nec includit in eo. Ita nihil in rei natura est coicibile pluribus per deputandum: ppter foli et essentia universalia. Et quod si creaturis non est intellectus: natura realis distinctio paeter natura humana avobro assumptam. Tunc concedit potest hec particulariter: domino est humanitas: sed sit contingens. Hoc dicit enim si predicatur copiatur ex rebus vel signis. Res solvit quo: multas auct. philosophi hincinde: quod hic signare credimus generare.

Questio octava.

Merum universale in omnibus sit aliud reale alibi existens subiectum. Circa hanc questionem: ac: recitat. tunc optime tenentes: quod universale est aliud existens subiectum in alia. Prima est conceptus. I.e. res quoniam. Et de hoc dicunt ut est realiter ipsa intellectus cōfūsa res: quod si se indifferenter et cōsideret ad ipsa singularia: quod ipsa non plus intelligibiliter singulare est reliquum. Secunda est conceptus. I.e. res quoniam. Et de hoc dicunt ut est universale ex multis: quod si effundit est singulariter omnes singulares: quod si effundit est singulariter res universales in representatione. Tertia opus: quod universale est aliquo vera res: sequens actum intellectus: qui est similitudo rei: equaliter respiciens singularia. Quartus opus: quod nihil est universale ex natura sua: sed solum ex institutione: sicut vero significans cōsiderer ex institutione est universale. Quis opus: tunc: ac: reputat falsas: licet magis plausibles quam piosas. Ponit adhuc duos modos: quos reputat: eque plausibles: committens lectio: que est: pī voluntē amplieta. Postminus omniviale non est res aliqua: neque habet et subiectum: i.e. esse rei fine actualis neque extra aliam: neque in anima: sed est quoddam fictum ab intellectu: habens tamen esse obiectum in alia: cuius enim non est aliud nisi cogitari vel intelligi ab intellectu. Ad cuius intellectus nos servim opinantes: consequitur dicunt: quod intellectus non servit nisi aliquid extra: sicut in se est: sicut in se est: sicut in se est: obiectum: sicut artificis: videtur domum extra: si milite fingit intra: similiter non realiter: quod illud fictum nihil realiter est: ideo similiter: quod tale est in se obiectum: id est in interiori: apparentia vel representatione: quod est dominus: extra in se obiectum: si omnia habent vim productivam: sicut fictiū: producere dominum: rationem in se subiectum a priori: solo numero distinctam. Et est aliquo modo: ut de imagine in speculo apparente: que non est aliud in speculo in quo apparet:

Liber

est tñ similitima in esse apparere imaginatio: et id ficti
est obiectum intellectus/terminata immediate actu intel
ligendi: qd nō generalis: fed abstractus: singulis vocatur
propter conceptus: participaliter. I. obiectum qd tñ conci
pis: et poter illa similitudine in esse obiectum naturalis
representat re extra: et supponit pro ea: cū se hys induſ
feretur ad singularia qd representatas: et vniuersales: et
illud est vnu qd uariatum predictum de multis: de quo
etiam verificans predicatione vera res significativa nō ac
cepta: p se: sed pro rebus singularibz: p quibz supponit:
et illud fictum a beato Aug. vocatur similitudo/ima
go verbiu rei: a qua abstrahit. Hanc opinionem pro
bat 2 modū loquendi rōne: et aucto. firmat: et pfectum
beat Aug. dubia qd circa ipsam mota soluit. ¶ Se
cundus modus: qd pابلis est/ tenet qd vniuersale
est vera res et qditas existens in mente: qd ex natura sua
est significativa res extra: sicut vox est signi qd plu
rius evolutaria institutio: qdlibet tale etiā gen
eralissimum ei res realiter existens in aia et accidēs
aie productū ab aia: et res certi generis. Et est vniuersa
lis in predictā et supponit nō p se sed qd plu
ribus singularibz: obus subordinat̄ voces ad placitū
institutio et significādo: scripta: et quecū signa extra
aiam. ¶ Et hic modus posset dubliciter teneri: vñ qd
illa similitudo rei realiter ipsa intellectio: vel qd effet ali
quid posteri intellectio: ut innuit docet. iuxta finem
questionis. Vñ etiā dicit conceptus noialiter/non par
ticipaliter et cibilibet ipso sito: correspōdet hinc
conceptus in mente: tam cathegoriae: tam sc̄nacate
goemant. ¶ Alterius profector ex aliis dictis au
to. colligit pōt: in aliis questionibz pcedebitibus re
questibz. Sed ora illa opinione di fictis pōt argui
primo qd talia ficta nō sunt ponēda: sed ut si ponerē
tur nō essent vniuersalia. ¶ Cōtra primū arguit: qd si
poneret bmo fictū: maritine ppter hoc vt effet obie
ctum cognitionis actu intelligēd: vt p̄t p̄ aux. bti Aug.
in littera: sed hoc nō. ergo. maior p̄t. minor p̄tatur: qd
obiectum pcedit actum: fed hoc ficti non pcedit:
ergo prima parte alium p̄t: qd actus supponit
potentia et obiectum bmo beatū Aug. a cognoscē et co
gnito pariſ cognitionis. it. de trini. Laufa aut̄ pcedit ef
fectū admīnus naturaliter. Sc̄na pars p̄t: qd hoc fi
ctū singulārū ista in lectione: qd elle eius obiectum nō
h̄s aliud est qd intelligi: ergo intellectio est causa ei⁹
eo modo qd p̄t habere causam. p̄terea act⁹ intel
ligēdi vniuersalia obiectum ei res extra: gnd bmo fi
ctū: tener vñ: qd eiusd actus nō sunt plura obiecta:
salem quoq; vñ non est pars alteri: cui actus distin
guis argumentū obiecta: alias probat: qd aī nō habe
remus vniuersalia de rebus extra aiam: confirmat:
quia obiectum intellecione est: id quod intelligitur
actu intelligendi: sed actu intelligendi intelligitur
res extra. Hā dicendo homo est aī: bō est rōnalis: bō
est subtilitas: bō currit et nō intelligit qd fictū sit aī
rōnalis nec qd homo fictū sit aī fictū: qd tunc species
specialissima effet gen⁹: qd no fictū: id realis homo qd
currit: comedit et c. et obiectum actus intelligēd: cum
ista in mente forma homo est aī: currit: comedit et c. ¶
¶ Et quero formata hac metra: bō est aī: aut act⁹
intelligendi terminata ad realē bolem tñ: aut ad fictū
tñ: aut ad virtutē. Si patim habet ppositū qd fictū nō
est obiectum terminata intellecione. Si sc̄m: tunc
h̄c valebit: fictus homo seu conceptus bō est fictum
aī seu conceptus aī: qd est manifeste fallit: qd cōceptus

ptus speciei nō est conceptus generis. Si tertiu erit sen
sus qrealis bō et conceptus hois est realis aī et conceptus
aī terri et falsus. ¶ Item aut̄ illa: bō est aī:
conceptus hois et filii aīlū supponit p̄sonaliter: et sic
non supponit pro ficto: et per p̄s non terminat actū i
telligendi: qd illud terminat actū intelligendi p̄ quo
fictū supponit: qd hoc solū intelligit. Si supponunt
simpliciter: supponit p̄ ficto tñ: tñ ficta termi
nant nō res: et p̄dicit tñm false: et nunq; posset ali
quid vere cōcipi vel p̄dicari de re: nec p̄t dici qd sup
ponunt p̄t vnoq; simul: qd tunc conceptus effet equo eis. ¶ Item querit ad id fictū: sc̄z conceptus hois sit
similitudo naturalis rei vel ipsius: qd nō p̄t esse
similitudo naturalis duōtū maxime dissimilitū: qua
lia sunt ens realis et ens rōnitis. Si p̄ primū tunc repren
tabit se. Si sc̄m: non representabat rem. ¶ Item gro
rum intelligo re extra et conceptus: aut vno conceptu
aut pluribz. Si sc̄m: erunt duō obiecta duerarū
cognitionū vñ: qua cognitio rem: alterius qua co
gnitio conceptus rem: et p̄tme cognitionis obiectū erit
res et non fictū: sed fictū et non res: p̄ vñ factum a
re non erit obiectū: sed res ipsa a qua fingit. ¶ Con
tra sc̄m: sc̄z fictū si ponere non effet vniuersale ar
guitur: fictū seu conceptus representat rem a qua fingit
suum abstrahit: fed non abstrahit nisi a re singulari: qd
res non est nisi singularis: ergo representat p̄se re singulari
et p̄ficerit singularis. ¶ Confirmat: qd fictū est tale in esse obiecto qd res et esse subiectū
uo: sed res in esse subiectū est singularis: ergo et fi
ctū erit singularis in esse obiectū. ¶ Et fictū aut̄
importat p̄se re illa singulariter a qua fingit aut̄ nō
sed sibi simile. Si p̄ primū habet ppositū: qd fictū est sim
ilarū: non sc̄m: qd tūc nō effet similitudo rei a qua
fingit: sed alterius rei similitude: nā est similitudo rei
qua ipsoet. ¶ Et de re itinere et singulariter cogni
ta possim: habere noticiā abstractiū singulariū p̄ta
memoratiā. Quero de obiecto an sit res an conceptus
rei fictus: non res: qd stat rem nō effet: et obiectū debet
esse plena intellectu ad mirū in esse cognitio: ita illū
esse cognitio qd est conceptus fictus et obiectū. Si sc̄m
habet ppositū: qd cognitionis singularis est obiectū
singularis. ¶ Ita non experimur in nobis nisi factum
aliqui re singulari. Et si fingimus conceptus rei p̄t
non cognite: vt ciuitatis alexandrie quā nō vidimus:
vt supponimus qd nil omnino vñ ciuitate singularē
est alijs ciuitatibz: p̄tius notis: cui imponim: no
men singularis alexandria nec experimur in nobis alia
ficta vniuersalia. Vñles feruare hāc opinionē: p̄t re
spōdere ad illas rōnes. ¶ Ad p̄mū dicēdū p̄mitte
do qd duplex est obiectū terminata: quodā vñimate
terminata actū intelligēd: in quo sc̄z intellect⁹: quā qd
sc̄t suo actu: non tēdēdo vñlra in aliud: et illud p̄t di
ci obiectū mouē: et hoc p̄p̄ponit actū: et cā par
tialis cognitionis p̄t beatū Aug. Illud est obiectū
immediate terminata: qd est quasi medū qdā quo
intellectus p̄ actū cognoscēd tendit in obiectū vñl
matū: illud obiectū non mouet ad formationē act⁹: et
intelligēd: sed actu intelligēd: affitū in esse suo obie
ctū: et illud nō pcedit actū intelligēd: sed natura
sequit non p̄p̄: qd eius etiā nō est illū intelligēd: Et ita
eo qd act⁹ intelligēd etiā intelligēd bmo fictū: et hoc
intelligi etiā obiectū esse: ita sunt simili tpe: et
per hoc p̄t solū p̄mū: qd beatū Aug. loquit de ob
iecto mouente: ab illo et potentia cauila actus intelli

Liber

1

obiectū vniuersale; sed ob hoc nō op̄s ponere: q̄ sufficienter saluat veritas cognitio p̄ plura obiecta si gularia: eque pr̄tio p̄ cognitionē vniuersalem significata quā tñ op̄z ponere etiā si ficta ponat: alis nul la effet cognitio vniuersalis res singulariū quod ex supradictis p̄t esse falsum. [¶] Nec op̄s ponere h̄mōl ficta: habetā tm̄ esse obiectūm, ppter declarare generatione verbī in p̄tūtūs ut infra patet: q̄ magis de claratur q̄ p̄ducunt notice abtractive immediate sequente noticia intuitiva: q̄ per fictionē huiusmodi vniuersaliūt ant etiā singularia. [¶] Nec propter salua re auctorit̄ Aug. aut alia inducta in ratione p̄p̄ illo la opinione p̄ autocto adductis in questione paleant inter mīndūt ut patet er̄ earis solutiorib⁹: b̄d̄ ad

Ad primā eas p̄m ordinē r̄fīdēo. Ad primam qua arguit: q̄
lib̄ philosophiā enī dūcūt̄ p̄maria diuisiōne in ens
in aīa: ens extra aīam. Dūcēd̄ q̄ nō est dūlūto entis
accepte, p̄ termino p̄m ipsoitōis: sed p̄m termino
scđe impositiōis vt sit sensus entiū. I termino signi-
ficant̄ entia aliqui significat̄ entia extra aīam: aliq
entia in aīa: t̄ intelligit̄ per entia in aīa: entia quae sunt
signa sicut illud signa exposita est. *Berum aliey-
niales ale particulares.* I signoꝝ: aliud viuensale
aliud p̄cūlares. Et est illis diuisio ei quā ponit utrūs
Aug., de doc. cristiana. e magister dicit. I. *De doctrī-
nē vel res vel signoꝝ: hoc est terminus significati-
vū res vel signa.* Et ergo diuisio philosophiā: si t̄ est
philosophiā: hec in fina terminorū: entia significantū:
quādā fūm p̄m ipsoitōis: quādā scđe impositiōis:
neḡ illa diuisio entis: in ens in aīaz: valeret p̄ ens
in aīa intelligere h̄mōs fūctū: q̄z tale fūctū non est in ens
vel res: sed tantū fūctū vel ratio qđ distinguit̄ contra
enēz: r̄ mil̄ diceret̄ et elicit̄ diuisio equivoq̄ in sua eq

ad secundam vocata. ¶ Ad secundam de figuris dicit: quod intelligentia dilatatio illius figurina quam alia fingit. id abstracta sit figura; sic figurina sunt actus intelligendi quod haberent esse veritatem et subiectum in aliis. Sunt enim qualitates alicuius inherentes; et huius actus sunt naturales figurinae res rerum a quibus format; que sunt obiecta eorum; nec operari posse ponere alii quod obiectum medietur cognitione intellectuam actus; reale eius obiectum dicuntur autem hinc ac figuramenta; quod ratiæ sunt in representatione rerum; quales sunt res representatae. Non aut talia in extensione. id est in quantitatibus realibus; quod sunt qualitates spiritualia; obiecta vero frequenter res materiales; sunt autem naturaliter similares in representatione; quod representant res distinctas cum suis habitudinibus; sicut sunt realiter; non aut sunt similes in essendo. id est actus haberent esse reale aut qualitates reales cuiusdam speciei cum iis obiectis quod additur de chymera; prout et altera chymera dicitur figuramenta; et altera cognitione reti possibilis. Ut etiam conceptus chymerae. id est conceptus conformatioe huius modi chymerae; est vera

cognoscere conceptus habeat vocis operari et. tunc
ad tertium in mete: tunc illud qd significat nibil est. **Ad ter-**
tuum de propositionib; p; filogomfis tunc qd habet effec-
subiectum in anima: nec eorum esse est tantum cognoscere:
et id sunt cognoscere: sunt enim aggregatae complexa
ex pluribus conceperuntur et actibus: qui sunt qualitates
in anima. Tercia notitia ad ipsius propositionem est similes
qualitas metus terminata ad complexum propositionale. **Ad quartum de artificiis dicitur: qd artificialis**
in mente artificis sunt cognoscentes: que sunt vere qua-
litates conceptus scz: qui sunt naturales similitudines rerum artificiarum extra. Secundus tamen de mente
divina: cuius cognitio non est qualitas: sed ipsa effec-

tit: nō tñ est concedendū ppter loqndorū artificia
extra: hyst erū quālēcū in mente artificis. Nec crea
ture in mēte diuinātū sibi capiāt abusivē p cognō
scit: de quo infra dist. xxvi. **¶** Ad quintū de respectu
rōntis qd q̄ tñ non eo p ponendū difficitus a rebus: tñ
conceptus relatiū? sic cōceptus notatū? etiā vera
qualitas metis qd potest dici respectu rōntis: qd impo
rat operatione intellectus. **¶** Ad sextū dī q̄ ens qd est
animiū deo & creaturā ei cōceptus. **¶** Ad septimū

vitioꝝ deoꝝ et creaturis in conceptuꝝ et qualitatibus me-
tis; nō res aliqua extra alias realiter cōsiderat deoꝝ et crea-
turis; sed eis cōspicere possunt: sicut vox eiꝝ de quo
qc̄m̄. Ad septimū dā intentione sc̄de sunt re-
qualitates in aliis et conceptus significantes signa
per modū signi: nō tñm̄ facta; p̄fir dā q̄dcd. b. Aug. de
hi facta dicit cōcēderet q̄d est intelligen-
diz quomodo intellectio eiꝝ obiectuꝝ cognitiuꝝ: nō sui
met: sed actus reflexi: dicat p̄sonabilitatem sicut su-
pa respondunt eiꝝ deoꝝ. Ad h̄d p̄naim̄ contra
Ad sept.

sciam opt. in principio. q. que etia videt militare protra hanc opt. d: q actu intelligendi vniuersali: nihil vel ligis nisi singularis: quodlibet singularis sub eo contentu equo primo negative. Nec est inconueniens infinita in potentia p[ro]pter intelligi: sicut: focus si intelligit quodlibet factum distincte. Ad secundam contra eam dem opt. d: q cōceptus dupliciter accipit participialiter & noitaliter. participialiter est res q. cōcipit. i. res quo actu cognoscendi intelligit: sicut cōceptus est obiectum intellectus: est res extra terminus actus intellectus gendi: scis res cognita: sed noitaliter capiendo est ipsa cognitio qua res cognoscit: sic est actus intelligendi: et per illi q. cognitio non p[ro]prie terminat seipsum: vt significatio g[ra]m[mat]ica se naturaliter apparet: sed in terminat seipsum vt significatio g[ra]m[mat]ica se mediate alio cōceptu. hoc est dictu:

q null⁹cept⁹ significat seipſi p̄cife naturaliſ pro pueſ ultimata. Sed biſ significat ſeipſi p̄cife natu- raliter cōtervel nō ultimata; z hoc mediate alio con ceptu refleſo naturaliſ p̄pue signata. **A**d rōnēſcō ſta ſcōd opinionis in quauita facili p̄tra illā q̄ vni veriale nō eſt ipſes; fed cognitio; fuit actus cognitioſe dī cōter. Et conſequente ſo q̄ illud vniuersale nō p̄t mo intelligi; fed res singularia; fed eſt quo intelligi; pōt tñ intelligi alio conceptu q̄d refleſus; nec p̄cedit in infinitu; fed eſt ſtatus fin auct in ſcōd. Vt dicit in p-

logio, q. i. Dicit etia[m] q[ue] cōceptus vniuersitatis abfr[act]a
bitur generat. Abstrahit a cōuentione singularitatis
generat; q[uod] realiter in aliis dicitur; alle rōnes non sunt
contra Islam sunt. Cōsidero illas rōnes factas p[er]tra L
opinione de fictiū. Ad eam facit opinio pbabilioris q[ui] vni-
uersitate ei[us] conceptus mētis. Lactus cognoscēd[icit] qui
ei[us] vera qualitas in aliis r[es] singularis: significans
vniuero plura singularia ex p[ar]te negativa natura-
liter pp[ar]te; quod singulariū est naturalis similitudo
non in extēdō; sed in repreſentādo; ppter q[uod] dicit p[ot]est
fictiū similitudo imago vel pictura rei; etia[m] obiectum
cognitiū; sed no[n] p[ro]p[ri]o; sed alio conceptu refe[re]to. Et
etia[m] vniuersale vel per scriptū o[ste]nditq[ue] aliud si-
gnū ex iſtitutiōne vel voluntariis iſtu significans plura
singularia vniuero; q[uod] in signū ei[us] res aliqua singula-
ris; sicut conceptus ita et ipsi in rebus repreſentatiōne est
vniuersale; q[uod] ei[us] vniuersale nihil aliud est q[uod] repre-
ſentare vel significare plures res singularēs vniuero
Et h[ic] b[ea]tū modū o[ste]ndit p[ro]positiū foliū et in rel-
ligiū; q[uod] opinione ſeſtigat[ur]; q[uod] p[ro]ponit; ſicut et doc-
et; iſu[m] q[uod] eam acceptar[et] dices; q[uod] non sit parū; mun-

Distinctio

II

Questio IX

dus p̄tinens h̄m̄ entia facta. Unde s̄m̄ eū ibi q̄d nul̄ la res eū n̄ibil̄ ē oīo. **T**et illi q̄. t̄. **C**id illa d̄icentē possit fingeare t̄la boiem: d̄icit q̄ illa fictio ē intellectio cōs̄ hoīs? **T**et. **V**e. q̄. xii. t̄. xii. **T**res tui. quoli. q̄. xii.

Non fuit nonatius. **S**i p̄t̄m̄ habet p̄positus si sc̄m̄ q̄o de eo sicut ex primo denotatiuo: et vel erit p̄ceſius in finitu aut stabit ad concep̄tum d̄ditatiuum. **S**c̄da cōcluſio. **L**oc̄pt̄ entis est cōm̄ntus vniuersitatis obus extitib⁹ reali extra aliam; p̄dicabilis de eis in qd per se p̄m̄. p̄bat; q̄ si vniuersitatis obus creatur⁹ erit vniuersitatis obus creatur⁹. Plus enim p̄uenit q̄cūq̄ creature inter se: et libet c̄i qualib⁹ creature q̄cūq̄ alia creature cuius deo. **E**t vero p̄dicat in qd p̄bat eadē rōne qua ocluſio p̄cedens quatū ad hāc p̄t̄. **T**erū si vniuersitatis accipere fr̄cte p̄ceptu p̄d̄c̄bilis de plurib⁹ similitudine sine p̄fecta similitudine ad inīcē habentib⁹; t̄nū nullus p̄ceptu effet vniuersitatis obus creatur⁹; q̄ nihil eū in creatura qd sit p̄fecte simile alium quod eū deus; et hoc m̄ sc̄i negauerunt vniuersitatem de t̄ creatur⁹. **A**duerteret etiam p̄licet ens eū vniuersitatis predicable in qd ob⁹ creatur⁹; non t̄nū p̄d̄c̄bilis quidditatibus de ob⁹ conceptibus creaturarū; q̄ nō de denotatiuī. **I**lluc enī nō est p̄dicatio d̄ditatiua; abū eū ens; quātitas c̄i ens: suppositus & quātitas non distinguere a re quāta: eo q̄ in b̄is subiectib⁹ cōnotat sup p̄dicatio: p̄dicatur aut in qd de obis conceptibus absoluto: et libet res existentes extra aliam p̄t̄ significari conceptu abso-
Luto. **S**upponēdo aut̄ vniuersitatis vniū cōceptū naturaliter p̄p̄te significatiū subordinatiū: vel ip̄met conceptū vniū naturaliter p̄p̄te significatiū: equiū vero est signū plurib⁹ conceptib⁹ obū subordinatiū: ut sic naturaliter p̄p̄te significantiū. Denotatiū aut̄ termini accidentali cōnotatiū: p̄t̄ totum summari bēniū: et clarū: hac vniū cōcluſio quā etiā habet doctor. v. quotiū. q. xiiii. **L**ens si vniuersitatis deō creatur⁹. p̄bat: dabilis ell̄ vniū cōceptus quidditatiū cōs̄ deō creatur⁹: ille maxime erit cōceptu p̄t̄ minor nota: maior p̄t̄ q̄ deus est aliquo modo a nob̄is cognoscibilis: t̄nū cōceptu simplici p̄p̄to abso-
Luto sine d̄ditatiuo qd id est. **R**ota doc̄ p̄cōceptū simplici intelligit cōceptu absolutū: t̄nū cōnotatiū: et vel cōd̄ditatiuo vel cōplexo. Assumptu p̄ prima parte notiū est: q̄cū nū deus ellet a nob̄is aliquo modo cognoscibilis de eo tāc̄ de re simile lūc̄ ignorata nec gitare nec loqui possem̄. **S**c̄da pars p̄t̄: q̄cū talis cōceptus presupponit noticiā intuitiū de: que nob̄is p̄ statu isto nō est possibile: ut partus in plogō: et ita dist̄it̄ magis patebit: quā tenet sufficiētiū diuisiō: et quodcū illarū v̄s babēt p̄positū. **D**ictu mēbō p̄t̄: de sc̄o & tertia littera cōceptū cōnotatiū p̄supponit cōceptū substratiū qd denotat: et ille vel erit absolutus vel cōnotatiū. **S**i p̄ma p̄t̄ p̄positus q̄ non erit p̄p̄us deo: & cōm̄ntus deo et creatur⁹. Si cōnotatiū arguit: et p̄t̄us: et vel p̄edit in infinitū qd est impossibile: vel statu ad absolutū cōmūne deo et creatur⁹: similiter si fuerit cōplexus: queritur de partiū eius: si sunt absoluti: et per p̄t̄is cōmūnes: si cōnotatiū: et arguit: et iā argumentum est. **T**em̄ a qualib⁹ p̄uenitēria essentiali p̄t̄ abstrahi cōceptus quidditatiū cōs̄ sic conuenientibus: sed tam deo q̄s creatura existit realiter extra animā id est in esse subiectu: et sic esse est essentialē deo et creatur⁹: ergo.

A **M**ultoq̄ vniuerſale s̄t̄ynuocū deo & tr̄atu. **B**ecr̄at opinione co-lib̄. bl. iii. q. vii. v. viii. ip̄gn̄m̄: eos q̄ tenet p̄t̄ q̄s̄to n̄is negatiū: q̄ duo dicit: p̄m̄ q̄ aliquo est vniuerſale deo & creatur⁹: sc̄ens s̄ue q̄ceptu entis. **S**c̄om̄ p̄t̄ ens ne effrontuosū dicit in qd de patiōib⁹ suis p̄p̄te de vltimis d̄iferētiis. Et les aū. in primo dicto p̄coſerit cū toate tñ̄ r̄es suas sp̄gnat tanq̄ sufficiētiū. **E**t cū q̄to illa q̄rit devinuocō aū. declarat qd s̄t̄ynuocū & equiū qd denotatiū & q̄ hec logicalia sunt id baueū b̄i sumat. **T**otat d̄oc̄ q̄ s̄t̄ynuocū p̄p̄te solvoci attribuat sc̄ens q̄nt̄ cōceptu subordinatiū: sicut in vocabulū s̄t̄ynuocū/ q̄si vor vniū cōceptu subordinatiū: sicut equiū q̄ vor via diversū cōceptu subordinatiū largi: et illa p̄ceptu q̄ vniuerſale: q̄ vniū m̄ significatiū: unde oīe p̄ceptu effrontuosū & noī equoē: respectu illorū d̄z̄ est p̄ceptu. q̄d̄ est naturaliter significatiū: accipit aut̄ aliquo ut diligūl̄ 5 cōceptu p̄p̄to: et sic diligūl̄ cōceptu cōs̄ plurib⁹ effrontuosū & noī p̄ceptu significatiū & sic acceptu ē in titulus p̄cedentiū s̄t̄ionis: ubi q̄t̄ ē de vniuerſalit̄ vniuerſale. **A**lio m̄o ut diligūl̄ 5 cōceptu denotatiū: sic fol̄ p̄ceptu cōs̄ abſolutū & vniūoē: sic signis ad placitū s̄t̄itutū. **C**ānuocū alti- q̄d̄ diligūl̄ 5 equiū q̄t̄ fit or signifiū cōceptu in significatiū subordinatiū. Alio m̄o diligūl̄ 5 equiū q̄t̄ & denotatiū: sic vor notatia: et vniū cōceptu sub ordinatiū nō vniuerſale. **C**ānuocū. **A**lio diligūl̄ deveniō cōt̄ p̄uenit illa cōceptu p̄ceptu. **A**lio m̄o ut accipit p̄ceptu q̄d̄ p̄d̄c̄bilis de plurib⁹ libi lūlūmū q̄d̄ nō vniuerſa res: et sic sola flos specialissima est vniuerſale. **S**c̄do m̄o p̄o q̄d̄ p̄d̄c̄bilis in qd de plurib⁹ etiā nō similitudine: q̄ nō vniuerſa res: et sic gen̄ etiā effrontuosū. **T**ertio qd̄ q̄d̄ p̄d̄c̄bilis de plurib⁹ & tñ̄ sunt vna res: sic relatio de vniuerſo de relationib⁹: duisū: q̄t̄ sunt hāc ea res. **C**ānuocū. **E**t q̄ vniuerſalib⁹ n̄ib⁹ ē vniuerſator: nec de eoz essentia nec pars nec accidens eoz: nec vniuerſo- **L**ens. **C**ānuocū p̄t̄m̄ ē cōfūto p̄ma r̄idens ad q̄stionē. **D**abiliſ p̄ceptu vñ̄ cōs̄ deo & creature: p̄d̄c̄bilis de eis in qd & t̄ p̄t̄ primo modo. **P**robab̄ p̄cōceptu: q̄d̄ p̄t̄ a nob̄is cognoscit & nō se nec in cōceptu simplici p̄p̄to: s̄i in aliō cōceptu cōs̄ sibi & creatur⁹: talis aut̄ p̄ceptu poterit ē cōd̄ditatiū & cōfūta: p̄fūlāta nota: p̄t̄ prima tenet a sufficiētiū diuīſione: et p̄ma pa aſſeſdētiū: sc̄p̄t̄ q̄d̄ cognoscit a nob̄is in se: q̄i oīs talis cognoscit rei in se ē itaſtūa v̄fā ſtructiū: et p̄t̄ ex plogō: q̄. i. **D**e aut̄ a nob̄is nō p̄t̄ cognoscit trutia in v̄fā illa cognitionē ē bēfica: nec aſſeſdētiū: q̄ illa p̄supponit itaſtūa. **S**c̄da p̄s̄o p̄t̄ erā nō in aliō p̄ceptu simplici p̄p̄to: q̄ nihil sic intellegit nū p̄t̄ in fe cogificat: aliquo colorē poſter a cōco cognoscit in p̄ceptu p̄p̄to colorib⁹: q̄d̄ p̄t̄ falſū. **S**i dicit: q̄ diuīſio nō ē ſufficiētiū: q̄d̄ p̄t̄ cogificat in p̄ceptu p̄p̄to: q̄d̄ p̄ceptu coplexo p̄p̄to deo: q̄znd p̄t̄ p̄ponit ex simplicib⁹ deo p̄p̄to: neceſſario cōpo- nū ex simplicib⁹ cōb⁹ deo & creatur⁹. **E**t p̄o poſter ē cōd̄ditatiū p̄bat: q̄ si nō: t̄c̄ erit denotatiū. **S**y ille p̄supponit p̄ceptu cui sola denotatiū attribuit: gra-

Liber

I

Terè deo plus cōvenit cū substatijs creatio q̄d cū accidētib⁹. **T**erè plus cū substatiā itellectuali q̄d cū substatiā nō cognoscit⁹. **T**erè plus cū spūali q̄d cum corporalit⁹; a q̄libet eaz puenetijs pōt abstrahi cōcept⁹ absolus⁹; q̄ sunt essentiales; sūr nisi si cū nullū p̄dicatu puenetijs nature sūm rōnē sūa formale poset at tribui deo nisi metaphysicæ; sūr vel de⁹ nō ēcōrere viues; aut alia nō estet vere viuens; sūr vel de⁹ vel angelus nō estet vere spūs & sūc nō magis; ppiae de⁹ diceret itelligēs q̄d diceret lapis. **T**erè tūc nullū p̄dicatu dices p̄ceptione simplici⁹; q̄ diceret de creature; q̄ cū tālā ueniret deo vītq̄ sūm rōnē sūm quā dicit p̄ceptiōe simplici⁹. **E**n illā nō posset puenire creature; sūr vnuoce puenire et vtris. **L**osequēt̄ vī q̄ ens acceptū et significat absolute q̄d realiter est sūr q̄d habet esse subiectui p̄dicat⁹ q̄d latitudine de ob⁹ emīnis absolute⁹; z ita vnuoce significat oia existentijs; nō aut p̄dicat q̄d latitudine de ob⁹ terminus; q̄d nō de cōnotatijs. **P**redicat aut̄ sūr de ob⁹ absolute⁹; q̄d q̄libet res pōt a aliquā terminū absolute significari vī ēens tale i se ens; pōt q̄d latitudine p̄dicari de q̄libet re; id est de cūtibili⁹; re tūmī aūc absolute significante; nō aut de q̄libet termino re significante; nō cū de nō ab-soluto. **E**n passioni⁹ vero ⁊ differētis suē ultimis siue nō ultimis; tales nō sunt res vt res distinguunt̄ cōtra signi⁹; fed signa p̄dicabili accidentalit⁹ ⁊ couerti-bilit̄ vel essentiāl⁹ ⁊ nō q̄d latitudine. i. sunt signa con-notatijs accidentaliter vt passiones; essentiāl⁹ vt dif-ferentiæ; z ita de illis nō p̄dicat ens q̄d latitudine; tñ de rebus significatis per eas p̄dicat q̄d latitudine; sūm in-tellectui exp̄sum. i. de aliq̄bus terminis significanti-bus absolute ea q̄ passiones ⁊ differētis significat cō-notatijs. **H**ec sunt summarie que determinantur in hac questione.

Quæstio decima.

Arum sit tantūm⁹ de⁹ quæstio hec termi-nabit articulus trib⁹. **P**rimus/ notabilit̄ ⁊ suppositiones. **S**ecundus cōclusiōes. **T**er-tius dubitatijs absolute⁹. **C**irca articu-lū primū notādū q̄d p̄clusio est certa ⁊ claret ex fidē articulis; an aut̄ sū naturali⁹ demonstratijs tractat̄ auctor; z q̄mō vītas credita posse rōne naturali⁹ offe-di. **R**ecutit aut̄ doctoz p̄mū op̄inione coti li. q. i. dī. p̄mīs tenet̄ in summa q̄d p̄bari q̄d est aliq̄b̄ ens p̄mū p̄mitit̄ causitatis; effectus tñ finalis et p̄mi-tate emittit̄. **E**t sc̄o q̄ illa triplex; p̄mititas vī foli nature puenit̄ de hoc q̄d utrūc̄at̄ p̄mū p̄bat q̄d op̄oret ponere statu in causis essentiāl⁹ ordinatis ne sūr; p̄cellus in illustratiōe dī efficiēt̄ nō effecti⁹; z il lud erit caūsā p̄mū. **C**irca hoc ostēdit̄ Joā; que cause sunt essentiāl⁹ ordinatis; q̄d quā posteroi depe-der a priorē in causando; est ip̄fectorio eaz; sūr req̄ru-mē ad causandū oppositū ell̄ i. acciden-talit⁹ ordinatiōis. **E**t quo etiā dīt̄ q̄d nō est idē causa essentiāl⁹ ordinata ⁊ caūsa q̄ se; nā causa per se sūm eū est; q̄d sūm naturā; ppiaam ⁊ non sūm aliq̄b̄ ibi accidentis causa; causa per accidēt̄ ecōuerio. **S**ecundus simili⁹ p̄bat pl̄ibus rōnibus; sc̄o probat̄ q̄d tale p̄mū est necesse esse; nō aut̄ possunt esse duo necesse esse. **I**bas ⁊ alias rōnes late recitat̄ ⁊ iugnat̄ doc̄. **C**ontra Joā. ostēdis aliquas salte⁹ ex eis min⁹ sufficiētes; plura etiā impu-gnat̄ q̄ Sc̄o dīt̄ de causa per se ⁊ p̄ accidēt̄; simili-ter de causis essentiāl⁹ ordinatis. **L**omendans n̄-
Nota. 2. bilomin⁹ ipsuz doc̄. subtile; q̄d hūt magnus logicus.
B **S**ecundus suppono qd noīs de⁹; qd duplicit̄ pōt

assignari; et dicit doc̄. q̄toli. q. i. **S**icdem de⁹. **P**ri-mo dicit̄ ens omni⁹ alio ḡfecti⁹ vel sc̄o quo nūbil est perfecti⁹. **S**econdū primū quid noīs p̄bat̄ q̄ deus est; etiā phatur q̄ tñ vītus est deus; q̄ sic accipiendo includit manifeste contradictionem eis plures deos. **D**uo ad sc̄om quid noīs duo querit̄ q̄stio. **P**rimo am-sit deus; sc̄o am sitvītus vī nō plures sūm expositione signi⁹ tñ. **D**uo ad p̄mū tenet̄ auctor cū Sc̄o. q̄ deū esse est demonstrabile per hoc q̄ pōt demonstrari q̄ est aliq̄b̄ p̄mū in genere cause essentiāl⁹ demonstratiōe ad impossibilēs em̄ p̄cedere i. illustratiōe est infinita rerū actu existentiū separati; qd̄ eis ip̄fible demonstrat̄. iii. phisico. Et hāc demonstrationem philosophi⁹ p̄bet̄ de allaco effert sup̄ ofies alias de montrationes philosophi⁹; i. dicat ei non fore demonstratiōe sed bona p̄habilē rōnē. Attēm̄ sūm doc̄. illa demonstratiōe cōducit̄ fieri posset per rerū p̄ser-vationē; q̄d̄ rerū p̄ductionē. **D**uo ad sc̄ob̄; sc̄o q̄ etiā vītus dēt̄ sūt̄ demonstrabilis ⁊ nō pluralitas; circa q̄d Sc̄o. p̄bat̄ nūbil infinitatē dēt̄. Et sequēt̄ i. possiblē esse plura infinita. Quas rōnes multiplicat̄ i. q. i. i. i. hūtus dī. Sc̄o has auctor. solvit̄ ostēd̄ q̄ non procedit̄ ex evidētib⁹; fed̄ frēq̄nt̄ ex creditis i. q. i. q̄toli. q. i. vī. q̄toli. **S**ecundū ad ar-ticulū sc̄om etiā conclusio prima. p̄mititas causa effi-cientijs efficacit̄ p̄probat̄ evidēt̄ ex conservatione re-rum q̄d earum factione sic arguedo. **D**ē productum ab alio conservat̄ ab alio cōdui manet. Nam tñm con-seruat̄ est efficiere; ⁊ conseruat̄ est efficiens. Quero ergo de conseruat̄ aut̄ tñm conseruat̄ ab alio an non. Si non erit p̄mita conseruat̄ ita p̄mita efficiens. Si ab alio; de illo finitū querit̄; nūl def̄ stat⁹ procedit̄ in infinitū in conseruat̄; q̄d̄ est impossibilē; q̄d̄ tunc essent infinita in actu. **E**t q̄ necesse est conseruat̄ tam mediatiū q̄d̄ immediatiū simili⁹ esse cū conseruat̄. **S**ecundū efficiēt̄; q̄d̄ nō op̄oret̄ efficiēt̄. s. cām cause esse simili⁹ cū causa mediat̄; pura aut̄ cūc̄ vītus ne-potest illa rō p̄cedit̄ tñ in accidentaliter ordinatis q̄d̄ essentiāl⁹ ordinatis. **C**ontra cōclusio. **T**ūm vñ ens est simplici⁹ primū. Probat̄ q̄d̄ si essent plura; vel speci⁹ differentiæ vel tñm nūero. Non p̄mitū; q̄d̄ non essent q̄d̄ p̄fecta; q̄d̄ spēs se habet̄ vt nūero; z ita impfecti⁹ nō estet̄ sim-pliciter p̄mitū. Hō sc̄o; q̄d̄ tūc nō posset dari certu-m⁹ eoz. **U**biquis en̄ fuit̄ fuit̄ idem̄ solo numero-differentia; ibi possunt dari plura sine nūero certo. Et sic essent plures dī sine nūero; q̄d̄ q̄d̄ pōt̄ esse de-us; necessario est de⁹. **H**ec rōne p̄habilis eū sū nō demō-strat̄. **A**lias etiā rōnes Joā. approbat̄; fed̄ nō oēs. **C**ōclusio tertia. **T**ūm vñīs eis dēt̄ est creditū ⁊ non demōstratiōe rōne naturali⁹ nobis in via possibilē; tam etiā si multa p̄habiles rōnes ad hūl̄ veritatis offensione possunt adduci. Illa p̄positio ex sequentijs amplius patet. **S**ecundū ad articulū tertiu dubitat̄ primo circa p̄mita p̄clōne. Hā nulla videt̄ eff̄ ratio diversi-tatis inter rōne conseruat̄ ⁊ p̄ducunt̄; s. si vna cō-cludit̄ alia vel neutra. Ad illud vīz̄ ratio tacta est in p̄clōne p̄mita ⁊ bīz̄ uiter. Nam vt. s. patuit̄ ista ar-guit̄ p̄conseruat̄ ⁊ alia q̄d̄ p̄ductionē sūm q̄d̄ p̄ducere sūe p̄ductiōe rem accepere esse statim pōt̄ nō esse. **S**ecundū cōseruat̄ aliud mediare vīz̄ immediate est actu alter cū suo cōseruat̄; ecōuerio. Hō aut̄ oē p̄ductū ab alio requirit̄ q̄d̄ p̄ducēs si sūc eo; vt p̄t̄ de patre ⁊ filio genu. Et lic quāto possit̄ p̄t̄ p̄ducēs si sūc in infinitū in causis p̄ducēt̄ sine infinitate actuālē; non

Articul. 2.
Loco. 2.

Loco. 2.

Loco. 3.

Loco. 3.

Loco. 3.

Loco. 3.

Loco. 3.

Distinctio II

Questio

x

stamē in conferuātibus: vnde posset ratio sic formari.
Quicquid realis p̄ducatur ab aliō cūdū manet in ēre reali
ab aliō reali seruat: sī tñs effectus p̄ducatur: igit̄ cūdū
manet ab aliō seruat. Tunc dico de illo seruatō: aut
potest p̄ducatur ab aliō aut nō. Si nō: tñs est efficiens
p̄mū tuū est conferuātus p̄missus: qđ efficiens seruantur: est
efficiētis: vt offendā in ḥpto. Si aut illud conferuātus
p̄ducatur ab aliō: igit̄ seruantur ab alio. Et de illo alio qđ
sicut p̄missus: i. h̄ vel op̄oret, p̄cedere in finitū: vel
op̄oret venture ad aliō p̄missū seruantur non conferuā-
tum: t. tñs est p̄missū efficiens. Sed nō est possibile effe-
ciens in infinitū in conferuātibus: quia tunc acta
est infinita: qđ est impossibile: saltem naturaliter sicut
posset p̄parti p̄ rōnes philosophi et aliorū qđ sunt sat̄ ra-
tionabiles. Et p̄ qđ per istā rōnem parta sunt sc̄erū
(sc̄erū non evidēt) op̄oret dare p̄missū p̄missū et ita

Eccol. multe instantie quas in hac materia mouet. **Acca** cō
tra **Eccū** ponente p̄dictas differētias. **Et** **Ex** p̄di-
ctis seq̄tor primo q̄ non ē nobis euidēs per exp̄lien-
tiā nec q̄ d̄emōstrationē; sed solū opinatiū vel creditū

aliquæ causas sic esse essentialiter ordinatas. Pater satie per predicta. **C**redo sequitur q[uod] Fm fidé ois causa creatura non solù in essendo: sed etiā in causando essentialiter dependet a deo. **C**redo sequitur q[uod] deus a nulla cau-

depedet a deo. **L**eratio legitur & vocis a nunc causa
depedet essentially in causando. **Q**uarto sequitur
qm fidē simplr & absolute nihil essentialis dependet
ab alio causa creata siue in causari siue in esse: hec sūt
causa & causa nisi in aliis. **A**ltamē pū

de mēre dñi Lamera. vbi. s. et alio. **L**et come p-
missionz clariorz intellectu notādū q̄ altid essent iāl de
pendere ab alto pōt dupl̄ istellig. **A**no modo simpl̄
z absolute: qz. s. sine illo nō posset esse vñ pscrutari alijs

qibuscum positis: et sic nihil essentiale dependet nisi a solo deo. Alio modo enim quod est ex parte de facto ponitur in esse et permanet ab illo: et sine illo non fieret nec naturale fieri posset: sed est absolute. Et sic aliud essentiale dependet

ponit. q[uod] est causa creatu[re] q[uod] est finis cursum nature causat et peruersat ab illa. cc. Ex hoc potius ad predictam rationem quantum probatur et quantum non est quod interdebet intelligi. cc. Tertio dubium circa illa. q[uod] est si doctor de universitate non potest?

ta circa illa q tagit doctoꝝ de oueris appositione
et primum circa illa q tagit de causa p se: et causa p acci-
dens. **C**ro cui⁹ itellectu notandum q se per acci-
dens quādoꝝ sumunt⁹ dicitur cōparationē peditiōis
et cōsiderationē.

realis rei q[ui] est ca[usa] p[ro]p[ter] la[re]na g[ener]at accidens: hoc est solum
virtus et conditione rei naturalis. Alio modo ut dicitur
dicitur p[ro]ditione pp[ro]ponit. De primo dicit doctor: L[et]i p[ro]p[ter] se est
aliq[ue]t q[ui]d causat no[n] p[ro] aliud realis distincti ab eo: l[et]i p[ro]p[ter] se

ita q̄ ipo posito circuſcripto oī alio qđ nō eſt cā iā q̄ genere cause: pō ſed effect? Et ſi calor p̄ ſe calefactio-
cū: aia p̄ ſe intelligit: et p̄ nō excludit circumſtantia p̄-
tialis cause cōcurrētis. Nā fm̄ multos accidentia p̄-

hicit activitate sua extra subiectum sicut i subiecto. Et pro statu illo opz intelligetur phantasma speculari. Causa p accidens est illud quod causat p altitudine ab eo distinctum; sic illa intelligit in corpore ianuam calefacit in calore.

per accidēs dicit conditionē rei naturalis. Unq[ue] vero p[ro] accidēs z p[ro] se dicit cōditionē pp[ro]nīs; vt edificatoz p[ro] se edificat. Statuā faciens est cā p[ro] se statutū. Albū p[ro] accidēs edificat. P[ro]lecler? est cā p[ro] accidēs

statue: ut innuit cōmētātori, s. phisico. cōmēto. Ixviii
Sic ei sensus est. Illecc. pp. est p se edificato. edificat
hec est p accidēt albi edificat: ut ēt hys phūs. ii. phy-
lico. vbi phīs vult q de illo peditat p se aliq peditat

catu cui no pot inesse oppositū illi p̄dicati. I. q̄i est p̄
positio necessaria. Ilæc enim semp est p̄ ea: calefacies ca-
lefactis: statua facies statuificas. Nō sic illa. p̄dicator
est causa statuae. alibi edificat a nō esse nos nostra co-

Et tunc manifestatio dicitur quia est vere potest considerari subiecti. Nam illa potest simili stare; sed non potest se dicere conditione positionis pro se; vel conditione cause pro se. Albus potest calefacere; calidus potest se calefacere. Nec ambo vere sunt subiecti sumpsonemque a secundis est tunc prima

vere sunt in nobis supponere p eode. Et in prima est propositio p accidēs; sc̄da p o g se. Sic sūt policle-
tus p se est cā statue. Policleetus p accidēs est cā sta-
tue. Statuā faciēs p accidēs est cā statue ut p se et p ac-
cidēs.

cidēs puenit cause p se vel p accidēs. Als tertia non
est vera sūp accidēs est 2ditiō ppositionis. Hō g ma-
lū est tales ppositiones distinguere ppter multiplicē
acceptiōne p se p accidēs. Landē oñdit illud nō ee-

vñr verū: etiā fñm Scotū. Quicqđ est cā cause/est' cā
causati. Pro materia hñr q̄stioñs de unitate dei &
primitate efficiētiꝫ. vñde doc. i. q. 1. Itē. vñ. q. 1. q. xii.
xviii. fere vñs ad finē. Itē. ii. q. 1. q. 1. q. 1. Itē. vñ. q. 1. q. 1. q. 1. Itē. vñ. q. 1. q. 1. q. 1.